

Aralık 2014 Sayı: 54

TÜRKİYE
MADENCİLER
DERNEĞİ

SEKTÖRDEN HABERLER

BÜLTENİ

ÖZEL
SAYI

DÜNYA MADENCİLER GÜNÜ'NDE
Anlamli Konferans

Türkiye'de
ilk

Endüstriyel mineraller ve metalik madenlerdeki bilgi birikimimizi daha da ileri taşıyoruz. Türkiye'nin ilk magnezyum metal üretimini yeni tesisimizde yapacak olmanın heyecanını ve gururunu duyuyoruz.

Esan

Esan
İstanbul Deri Organize Sanayi Bölgesi
Kazlıçeşme Caddesi No:35
G-5 Özel Parsel Orhanlı 34956 Tuzla-İstanbul
Tel: +90 216 581 64 00 Fax: +90 216 581 64 99
esan@eczacibasi.com.tr

**Madenden çıkan
en değerli cevher
madencidir.**

 Çayeli Bakır
İşletmeleri A.Ş.

Asıl cevherimiz çalışanlarımız

Türkiye Madenciler Derneği

TÜRKİYE MADENCİLER DERNEĞİ; MADENCİLİK SEKTÖRÜ BAŞKANLAR KONSEYİ BİRLİĞİ ÜYESİDİR.

Değerli Meslektaşlarım;

Madencilik için kömür kadar kara bir yılı 2014'ü geride bıraktık. Dilerim bir daha böyle bir yıl yaşamayız.

Halbuki Derneğimiz faaliyetleri açısından önemli bir km. taşı olan Londra'daki "Türkiye Madencilik Finans ve Yatırım Zirvesi" nin büyük morali ile girmişti 2014'e. Ancak zirveyi birlikte gerçekleştirdiğimiz EBY LTD. ŞTİ.'nin sahibi Sayın Yaşar SUSEK' in ani ölümü sanki 2014'teki bütün felaketlerin habercisi gibiydi.

EBY'nin Derneğimizle birlikte organize ettiği "Avrasya – Mena Madencilik Zirvelerinin 3.sü Sn. Yaşar SUSEK' in anısına buruk ancak çok başarılı bir şekilde hayata geçirildi.

24 Mayıs 2014'te Derneğimiz Olağan Genel Kurulunu yaparken 13 Mayıs Soma kazası ülkeyi deyim yerindeyse toptan ateşe atmıştı. 7/24 tüm yayın organları aylarca sürecek bir yayın yarışına girdiler. Bilen bilmeyen herkes madenciligi konuşuyor, yorum yapıyor yol gösteriyordu. Olay korkunçtu. 301 Madenci hayatını kaybetmişti. Bu dünya çapında bir olaydı ve büyük kırımlara neden oldu. Oluşan kaos ortamında ders çıkarılması birçok olay yaşandı. Kriz yönetimi başlangıçta bir felaketti. Öyle ki ocak yangını var diye itfaiyeler seferber edilmişti. Her türden idari birimler kendilerini görevli addederek bir sürü yanlışlığa neden oldular ve bir kez daha gördük ki Madencilik Bakanlığı kurulmadan, işin gerçek sahibi ortaya çıkmadan bu tür garipliklerin önüne geçilmesi imkanı yoktur. Ne yazık ki 5 ay sonra Ermenek faciasında da aynı tablolara tanık olduk. 18 Meslektaşımızı da bu kazada kaybettik.

Soma kazası sonrası doğal olarak uzun süre gündemin en önemli maddesi iş sağlığı ve güvenliği oldu. Sadece Madencilik sektörü değil inşaat sektörü başta olmak üzere diğer birçok sektörde de en önemli sorunun iş kazaları olduğu yeniden keşfedildi.

Hemen herkesin üzerinde fikir birliğine vardığı konu ise bunun bir kültür sorunu olduğuydu. "Bana bir şey olmaz" mantığının işverenden işçiye, bürokrattan denetim elemanlarına kadar her kesim için bir sorun olduğunu, İş güvenliği kültürünün çocukluktan başlayarak yerleştirilmesi gerektiğini birçok kez biz de söyledik, başkaları da dile getirdi. Olayın sıcaklığı ile birçok kuruluş bu konuda çeşitli etkinlikler düzenlediler.

Derneğimiz de 4-5 Aralık 2014 tarihinde daha önce duyurduğumuz Uluslararası Madenlerde İş Sağlığı ve Güvenliği Konferansı'nı düzenledi. Çok başarılı olduğu bütün çevrelerce ifade edilen Konferansa ilişkin ayrıntıları iç sayfalarımızda geniş bir şekilde bulacaksınız. Buradan Konferansın başarısında emeği geçen tüm arkadaşlarıma tekrar teşekkür ederim.

İş sağlığı ve güvenliği (İSG) konusunda öncelikle Mühendis Odalarının eskiden beri ileri sürdükleri "denetim elemanlarının maaşlarını işverenlerden almasının denetimin hakkıyla yapılmasını engellediği" argümanını tartışmak istiyorum. Çünkü medyanın geniş bir kesimi bu argümanı o kadar sık işledi ki sektördeki kimi yayınlarda bile bunun haklılığı sorgulanmadan kabul edilir oldu.

Her konuda olduğu gibi İSG'de de denetim sorumluluğu idarenindir. Teknik bir takım denetlemelerin uzman kuruluşlara bırakılması mümkün olabilir, ancak idare İş güvenliği konusunda ki bu sorumluluğunu başkalarına ihale edemez. Dolayısıyla özel yada kamu kuruluşlarının çalıştırdıkları iş güvenliği uzmanlarının fonksiyonlarını iyi anlamak lazım. Onları salt denetim elemanı olarak görmek bence yanlış. Tam tersine bu uzmanlar işletmeleri mevzuata uygun hale getirmek, gerekli eğitimleri vermek bir anlamda kamu denetimine hazırlamakla görevlidirler. Bu uzmanların idarenin işletmelerdeki uzantıları gibi algılanması da yanlıştır. Nasıl ki üretimde çalışan meslektaşları çalıştıkları kurumları üretim açısından başarılı kılmaya çalışıyorlarsa İSG uzmanları da kendi konularında aynı çabayı göstereceklerdir. Burada iş yeri aidiyetini bir dezavantaj gibi göstermek son derece yanlıştır. Devlet denetimini yaparken işveren tarafında muhatap olarak İSG uzmanlarını alacaktır.

2014 yılında da sektörümüzü ilgilendiren mevzuat sağanağı devam etti. Bizim tesbit edebildiğimiz kadarı ile "çevre, iş sağlığı ve güvenliği, maden" konularına ilişkin mevzuat düzenlemeleri ve yıl içindeki değişikliklerin sayısı 33'dür. Bunların listesini 5. sayfada görebilirsiniz. Bu kadar yoğun düzenleme karşısında amatör gayretlerle hizmet vermeye çalışan meslek örgütlerinin görüş oluşturma, sektörün çıkarlarını koruma yolunda yetersiz kaldıkları bir gerçektir. Bu nedenle Derneğimizin hedeflediği profesyonel kurumları ile hizmet etme amacının gerçekleştirilmesi için üyelerimizin katkılarının artarak sürmesini beklemekteyiz.

İçindekiler

06

10

60

TÜRKİYE MADENCİLER DERNEĞİ SEKTÖRDEN HABERLER BÜLTENİ

TMD ADINA SAHİBİ ve SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Atılgan SÖKMEN

YAYIN KURULU
Melih TURHAN
Suha NİZAMOĞLU
Sabri ALTINOLUK
Ali Can AKPINAR
H. Can COKER

EDİTÖR
Evren MECİT ALTIN

YAYIN TÜRÜ
Yerel Süreli Yayın

YÖNETİM YERİ
İstiklal Cad. Tunca Apt. No: 233 - 1 / 1
Beyoğlu - İSTANBUL
Tel: 0212 245 15 03 Fax: 0212 293 83 55
info@turkiyemadencilerdernegi.org.tr
www.tmdr.org.tr

Kasım 1992'den beri yayımlanan Sektörden Haberler Bülteni'nin tirajı 3000 adet olup, Madencilik Sektörü ile ilgili firmalara, Bakanlıklara, TBMM üyelerine, ilgili kamu kuruluşlarına, üniversitelere, dernek ve vakıflara gönderilmektedir. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. İmzalı yazılardaki görüş ve düşünceler yazarlarına aittir. Derneği ve bülteni sorumlu kılmaz.

YAYINA HAZIRLAYAN VE BASKI HİZMETLERİ
Şan Ofset Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti
Hamidiye Mah. Anadolu Cad. No: 50
Kağıthane - İSTANBUL
Tel : 0212 289 24 24
Fax : 0212 289 07 87
info@sanofset.com
www.sanofset.com

SEKTÖRDE YAŞANANLAR

06 3213 Sayılı Maden Yasasında Değişiklik Yapan Yasa Taslağına İlişkin Türkiye Madenciler Derneği'nin Görüş ve Önerileri

4 ARALIK DÜNYA MADENCİLER GÜNÜ
10 Dünya Madenciler Günü'nde Anlamli Konferans

TMD ÇEVRE BİRİMİ
38 Çevre Birimi XI. Toplantısını Yaptı

ÜYELERİMİZDEN HABERLER
40
• Akçansa'nın Biyoçeşitlilik Proje Yarışması'nın Kazananları Açıklandı
• İngiltere ile Anlaşma İmzalandı; Koza, Kuzey İrlanda'da Altın Arayacak
• Demir Export Taşlıtepe Demir İşletmesi Tamamlanıyor
• Demir Export "Çevreye Karşı Duyarlıyız"
• Çayeli Bakır İşletmelerinde Maden İşçilerine Çipli Takip

TÜRKİYE'DEN MADENCİLİK HABERLERİ
46
• MTA, Bakır Rezervini Tescilledi
• Maden Türkiye Fuarı Yapıldı
• Hükümet, İşçi ve İşveren Temsilcileri Madenlerde İş Sağlığı ve Güvenliği Yol Haritasının Ana Unsurlarına İlişkin Mutabakat Sağladı
• Meclis Soma Komisyonu'ndan "Madencilik Bakanlığı" Kurulması Teklifi
• 294 Maden Sahası İhaleyle Aramalara Açılıyor
• Bor Çalıştayı Yapıldı

UYGULAYICININ GÖRÜŞLERİ
56 Maden Kazaları Nedir Ne Değildir

MİNERAL VE METALLERİN GÜNLÜK KULLANIMI
58

RÖPORTAJ
60 Lületaşının Sanat Hali...

MADENCİLİK VE ÇEVRE
72
• Almanya, Enerji Krizinin Aşılması İçin Linyit Kullanımında Israr Ediyor
• Madencilik Sektörü için 2014 Yılında da Aşlamayan Çevre Mevzuatı ve 25 Kasım 2014 Tarihli ÇED Yönetmeliği Revizyon Konuları

MADENCİLİK VE HUKUK
76 • Yeni ÇED Yönetmeliği ve Hukuki Yansıma

MAKALE
82 Demir Cevherinin Geleceği Üzerine Bir Takım Saptamalar

MAKALE
84 Gelecekte İleri ve Yüksek Teknolojinin Önemli ve Vazgeçilmez Olacak Yeni Malzemeler

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ
88 176 Sayılı ILO Sözleşmesi (Madenlerde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesi) Üzerine

DÜNYA'DAN MADENCİLİK HABERLERİ
94
• Yunfu Fuarı Değerlendirmesi
• Elmas Diğer Taşlarla Sıkı bir Rekabete Girdi
• İran'ın Maden Rezervleri Arttı
• TPAO Afganistan'da Petrol ve Doğalgaz Arayacak

ANILARLA MADENCİLİK
102 Staj Anıları

DUYURULAR
116

Mevzuat sağanağının sonucusu ve kuşkusuz en önemlisi olan Maden Kanunu değişikliği Yılbaşı öncesi TBMM'ne gönderildi. Aceleyle getirildiği hususunda genel bir kabul olan değişiklikler için Sektör bileşenleri ile yapılan bir iki görüşmenin sonucunda sektör taleplerinin tam olarak kabul görmediği tasarı son derece radikal değişiklikler içermektedir. Tasarıya genel olarak baktığımızda getirilen yeni düzenlemeler ve apayrı mali külfetlerle sektörün çoğunluğunu teşkil eden küçük ve orta boy ölçekli işletmelerin devre dışı bırakılmak istendiği açıkça görülmektedir. Halbuki yasal düzenlemelerde Sektörün beklentisi, Madenci kuruluşların kırsal kesimdeki yatırımlarının yarattığı katma değer, yerinde istihdam ve ülkeye döviz kazandırma gibi özellikleri dikkate alınarak gerekli desteklerin verilmesidir. Değişikliklere ilişkin önemli gördüğümüz hususları aşağıda veriyoruz.

- Ülkemizde Maden rejiminin temel ilkesi konumunda olan "İlk Müracaat ve Tekaddüm (öncelik) Hakkı" kaldırılarak arama ruhsatlarının İhale ile verilmesi benimsenmektedir. Arama yapacak şirketlerin müracaat öncesi çalışmalarını anlamsız hale getiren bu düzenleme sektörün tamamının tepkisini çekmiştir.

- Diğer bir husus yetkilendirilmiş kuruluşların proje yapımı ve takibi maddesidir. Alt yapısı hazırlanmadan , madenci kuruluşlardaki birikimleri dikkate almayan bu düzenleme sektörde kaosa yol açacaktır.

- Ruhsat devirlerinin Bakan onayına bağlanması, en hafif deyişle serbest piyasa ilkelerine aykırı bir uygulama olacaktır.

- Ruhsat bedelleri uygulamasında önce çok aşırı bedeller ileri sürülmüştür. Gelen yoğun itirazlar sonucu bunları bir miktar düşürerek sektör sıtmaya razı edilmek istenmektedir. Yani 30 kat yerine 15 katlık bir artış söz konusudur. Aşırı cezalar da tasarının itiraz edilen önemli hususları arasında yer almaktadır.

- Devlet haklarının tesbitinde de aşırı düzenlemeler yer almaktadır. Bir kısım madenlerin fiyatlarının Uluslararası borsalara bağlanmasının yanısıra krom ve diğer bazı madenlerin devlet hakkına esas fiyatlarının Çin'de yıl içinde ilan edilen fiyatların ortalaması alınarak tesbit edileceği getirilmektedir. Bu tuhaf uygulama yerine kendi kayıtlarımızın, örneğin Maden İhracatçı Birliklerinin kayıtlarının kullanılması çok daha yerinde olacaktır. Aslında Derneğimiz uzun süreden beri devlet hakkı uygulamasında Bilanço usulünün uygulanmasını talep etmektedir. Bunun son derece adil bir yöntem olduğunu düşünmekteyiz.

- Diğer önemli bir düzenleme Rödövens konusunda yapılmaktadır. Kömür dışındaki madenlerde Rödövens anlaşmaları Bakanlığın iznine tabii tutulurken, Kömür'de özel sektör yer altı işletmelerine tamamen yasak getirilmektedir. Çağımız ekonomi anlayışına aykırı bulduğumuz bu düzenlemeye de gerekli itirazlarımızı yaptık ve yapmaya devam edeceğiz.

Taslağın yasalaşma sürecinde hepimizi yoğun bir mesai beklemektedir.

Ancak Başbakanlık Genelgesi bütün ağırlığı ile ortada dururken, söz verilmesine rağmen Orman Kanunu 16. Madde yönetmeliğindeki bedeller düşürülmezken, Biyolojik Çeşitlilik Genelgesi adeta ikinci bir maden kanunu gibi hükmünü korurken Yeni Yasa ile ilgili uğraşların anlamı/anlamsızlığı aklıma takılıyor.

Yeni yılın tüm bu sorunları açacağımız bir yıl olması dileğiyle saygılar sunarım.

Atılgan SÖKMEN

Türkiye Madenciler Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Çevre, İş Sağlığı ve Güvenliği Maden Konularına İlişkin Mevzuat Düzenlemeleri

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI 2014 YILI MEVZUAT DEĞİŞİKLİKLERİ	
Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği	(10.09.2014)
Çevre Görevlisi, Çevre Yönetim Birimi ve Çevre Danışmanlık Firmaları Hakkında Yönetmelik	(06.05.2014)
Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	(20.12.2014)
Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Hakkında Yönetmelik	(17.05.2014)
Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği	(04.04.2014)
Sürdürülebilir Yeşil Binalar ve Sürdürülebilir Yerleşimlerin	(08.12.2014)
Belgelendirilmesine Dair Yönetmelik Yüzeysel Sular Ve Yeraltı Sularının İzlenmesine Dair Yönetmelik	(11.02.2014)
Atıkların Karayolunda Taşınmasına İlişkin Tebliğ	(30.01.2014)
ATY, Ek Yakıt ve Alternatif Hammadde Tebliği	(20.06.2014-23.12.2014)
2872 Sayılı Çevre Kanunu Uyarınca Verilecek İdari Para Cezalarına İlişkin Tebliğ	(28.12.2014)
SEÖS Çevrimiçi İzlenmesi Genelgesi	(24.04.2014)
Çevresel Etki Değerlendirilmesi Yönetmeliği	(25.11.2014)

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 2014 YILI MEVZUAT DEĞİŞİKLİKLERİ	
Madencilik Faaliyetleri Uygulama Yönetmeliği	(07.01.2014)

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI 2014 YILI MEVZUAT DEĞİŞİKLİKLERİ	
167 Sayılı İnşaat İşlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesi	(29.11.2014)
176 Sayılı Maden İşyerlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesi	(12.12.2014)
Asbestle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik	(16.01.2014)
İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği	Değ.02.05.2014
İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği	Değ.18.12.2014
İşkolları Yönetmeliği	Değ.26.03.2014
İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personelinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik	Değ.18.12.2014
İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ	(03.05.2014)
Kanun No. 6552 İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun (Torba Yasa)	(11.09.2014)

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI 2014 YILI MEVZUAT DEĞİŞİKLİKLERİ	
Orman Kanununun 16'ncı Maddesinin Uygulama Yönetmeliği	(18.04.2014)
Orman Kanununun 17 ve 18. Maddelerinin Uygulama Yönetmeliği	(18.04.2014)
Kafes Tel Çit İhatası Hakkında Talimat	(13.09.2014)
Kafes Tel Çit İhatası Hakkında Talimat	(08.09.2014)
Kafes Tel Çit Uygulama Esasları	(25.07.2014)
Biyolojik Çeşitliliği Ve Korunan Alanları Etkilemesi Muhtemel Faaliyetlerle İlgili Orman Ve Su İşleri Bakanlığı Ve Bağlı Birimleri Tarafından Yapılacak Değerlendirmelere İlişkin Genelge	(11.04.2014)

3213 Sayılı Maden Yasasında Değişiklik Yapan Yasa Taslağına İlişkin Türkiye Madenciler Derneği'nin Görüş ve Önerileri

5995 sayılı Yasa ile yapılan son düzenlemeler bu gündemi tatmin etmemiş olacak ki 16 Haziran 2012 tarihinde yayımlanan bir Başbakanlık Genelgesi ile kamuya ait taşınmazların izin işlemleri arasında, madencilik faaliyeti izinleri de Başbakanlık onayına tabi tutulmuştur.

Ruhsat bedelinin tanımının ve uygulamasının Yasa tasarısından çıkarılması Ülke madenciliğinin yararına olacaktır.

Uzunca bir süredir önceki hükümetin gündeminde, kamuoyuna yansıdığı kadarıyla, "Devlet madencilikten yeterli pay almıyor" gerekçesini öne sürerek madencilğe yeni düzenlemeler getirme konusu vardı. Bu gündemin diğer gerekçeleri ile ilgili, dedikodudan öteye, kamuoyuna herhangi bir yansıma olmadı.

5995 sayılı Yasa ile yapılan son düzenlemeler bu gündemi tatmin etmemiş olacak ki 16 Haziran 2012 tarihinde yayımlanan bir Başbakanlık Genelgesi ile kamuya ait taşınmazların izin işlemleri arasında, madencilik faaliyeti izinleri de Başbakanlık onayına tabi tutulmuştur.

Kamu iç işleyiş süreci olarak olağan olan bu durum yine Kamu işleyiş sürecinde olağan olmayan yaptırımlar halinde uygulanmaya başladı. Yani maden ruhsat taleplerine, orman izinleri ve benzeri taleplere yanıt süresi normal süreleri çok aştı; gerekçesiz ret yanıtları verildi; kısaca sektörün çalışması çok yavaşlatıldı. Böylelikle Maden Yasasının bazı bölümleri devre dışı kalmış, hatta MİGEM'in yeni ruhsat verememe durumu, ruhsat devri yapamaması gibi yasal olmayan uygulamalarla yasanın büyük bir kısmı, yetkisiz olarak yürürlükten kaldırılmış oldu.

Yukarıdaki uygulamanın devamı niteliğinde şimdi önümüzde TBMM Başkanlığına, Hükümet Yasa Değişikliği Tasarısı olarak, gönderilmiş bir metin var. Yapılmak istenen bu yeni düzenleme usulen sektör bileşenlerine danışılıp, ancak görüşlere hiç itibar edilmeden yasalasma sürecine sokulmuştur.

Türkiye Madenciler Derneği olarak daha önce Bakanlık nezdinde görüş vermiş olmamıza rağmen, görüş ve eleştirilerimizden, süreç içinde bulunmamaları nedeniyle, haberdar olamayan Kamuoyu, Politika

ve Bürokrasiye yönelik bu yazıyı yayımlamayı görev bildik.

Yeni Yasa değişikliği tasarısı, başlıklar halinde, özet olarak:

- Ruhsatlarla ilgili harçları ve teminatları kaldırıp çok yüksek ve her yıl ödenecek "ruhsat bedeli",
- Teminat iradı yerine çok yüksek para cezaları ve ruhsat iptali,
- İlk müracaat yani öncelik hakkı ile arama ruhsatı vermeyi iptal ederek yerine arama ruhsat ihalesi,
- Ruhsat devirleri ve rödövars sözleşmelerine Bakan onayı,

- İşletme ruhsatı öncesi yapılacak işletme projelerini, birleştirilen yıllık faaliyet raporu ve satış bilgi formunu "yetkili tüzel kişiliklere" hazırlatma, takibettirme,
- Ruhsat sürelerinin azaltılması, görünür ve muhtemel rezerv haline getirilemeyen ruhsat alanlarının taksir edilmesi,
- Ruhsat birleştirmede 2-b grup madenlere 100 hektarlık alan kısıtlaması,
- Teknik nezaretçiliği kaldırarak yerine daimi nezaret getirme,
- Nisan sonuna kadar verilen yıllık faaliyet raporlarını Ocak ayı içinde isteme gibi yeni konular getirmektedir.
- Getirilen her yeni düzenlemeye karşı olan tutucu bir durum sergilemeden teklifteki ruhsat bedellerinin işletmeden işletmeye çok yüksek, uygun veya az olduğunu söylemek mümkündür. Madencilikte büyük işletmelerin yanında, Türkiye'nin jeolojik yapısı nedeniyle çoğu parçalanmış ve küçük olan maden yataklarını işleten KOBİ tipi işletmeler de vardır. Bu çaptaki işletmelere göre çok yüksek olarak irdelenen teklifteki yeni ruhsat bedelleri, satış fiyatlarının zorlamaya başladığı dönemlerde işletmelerin kapanmalarına bile sebep olabilir. Bu

durum ise ruhsatı başka hukuki süreçlere taşıyabilir. Böyle bir durum da, Madencilik Sektörünü içinden çıkılması zor bir kaosa sürükler.

Dolayısıyla ruhsat bedelinin tanımının ve uygulamasının Yasa tasarısından çıkarılması Ülke madenciliğinin yararına olacaktır.

• Yasa gerekleri yerine getirilmediği hallerde uygulanacak mali yaptırımlar tasarısı felsefe olarak adeta bir ceza yasa tasarısına dönüştürmüş görünmektedir.

Gerçi yasalara uygun çalışan iş yerleri için parasal cezadan endişe edecek bir durum yoktur gibi kuramlar varsa da herkesce bilinmektedir ki talimatlı ve yapıcı olmayan denetimler her zaman rahatca ceza ile sonlanabilmektedir. Dolayısıyla Yasa tasarısı ceza uygulamasından önce eksik/kusur saptamasını yapıp müteakiben işletmeciyeye eksikliğini tamamlama kusurunu düzeltme süresi tanınmalıdır. Madencilikte ruhsat güvencesi çok önemlidir ve yatırımcının güvencesidir.

Nihai ÇED Raporunu yeni ÇED Yönetmeliğine göre on (10) takvim günü içinde halkın incelemesine açık tutulduktan sonra komisyonun çalışmalarını dikkate alarak proje hakkında "ÇED olumlu" yada "ÇED olumsuz" kararını verir.

Yasa gerekleri yerine getirilmediği hallerde uygulanacak mali yaptırımlar tasarısı felsefe olarak adeta bir ceza yasa tasarısına dönüştürmüş görünmektedir.

Madencilik sıfır maliyetli bir kaynağın işletilmesi ile ekonomiye kazandırılması, bir çok sektörü harekete geçirerek vergi ve katma değer yaratması kısaca medeniyetin zekâ ile beraber temel taşı olması nedeniyle, yerilmek yerine, her şekilde desteklenmesi gereken bir sektördür.

Madencilikte ruhsat güvencesi çok önemlidir ve yatırımcının güvencesidir. Ruhsat, ihlal suçu kasıtlı olarak tekrar tekrar işlenmedikten sonra, iptal edilmemelidir.

Ruhsat, ihlal suçu kasıtlı olarak tekrar tekrar işlenmedikten sonra, iptal edilmemelidir.

- Bir ülke madenciliğinin temeli aramadır. Madenciliğin gelişmesi aramaların kolaylaştırılmasına, teşvikine bağlıdır. Araştırmaya dayanan ve tarihsel bilgisine göre arama ruhsatı talep edebilecek bir kişi, alıp alamıyacağını ya da ne kadar bir bedel ödeyerek alacağını bilmediği potansiyel bir maden alanını ortaya atıp ihale konusu yapmaktan kaçınacaktır. Böylelikle yeni arama ruhsatları MTA'nın yapabildiği kadar aramalara ve/veya MİGEM'in yetersiz dosya bilgilerine göre oluşturulacak; bir de bunlara nasıl hesaplanacağı Yasada belirlenmemiş ihale muhammen bedeli takdir edilecektir.

Böylesi bir uygulama Türk Madencilik Sektörünü aramalardan mahrum edecek, madenciliğin önüne bir başka engel daha gelmiş olacaktır.

- Ruhsat devrinin ve rödövan sözleşmelerinin Bakan onayına Yasa ile verilmesi kabul edilemez bir uygulamadır. Kimin onayı olursa olsun böyle bir onayın her zaman sübjektif, yanlı, kasdi olma olasılığı vardır.

- Yıllık faaliyet raporu ve satış bilgi formu hazırlanması ve doldurulması uzman, yeminli vb. bir kuruluşa hazırlattırılabilir. Ancak bu kuruluşların belirlenmesinde de, yukarıdaki Bakan onayı gibi, sübjektif, hatalı, yanlı uygulamalar yapılabilir. O nedenle bu kuruluşların nitelikleri, belgeleri, çalışacakları personelin iş tanımı ve gerekleri Yasada tanımlanmalıdır. **MİGEM vb. Genel Müdürlükler, akreditasyon kuruluşları olmadıkları için, akreditasyon veya benzeri yetki veremezler.** Öte yandan kadrolarını tamamlamış şirketler projelerini kendileri yapabilirler. Yasa bunun önünü kapatmamalıdır.

- Ruhsat sürelerinin azaltılması ancak yatırımları kısıtlar, hatta caydırır ve kap-kaç madenciliğin önünü açar. Bu tür madencilikle tahrip edilen rezerve tekrar ulaşmak, külfetli olacağından, yatırımcı için çekici olmayabilir. Öte yandan, içinde bulunan ekonomik koşullar gereği, görünür ve muhtemel rezerv haline getirilemeyen ruhsat alanlarında ekonomik koşulların değişmesi sonucu zayıf cevher söz konusu rezerve katılacak hale gelebilir. Bu nedenle ruhsat sahibi, kendi iradesi dışında, taksire zorlanmamalıdır.

Alan ve ruhsat süresi kısıtlamalarının

Madencilik Sektörüne ne gibi bir katkısı olacaktır? Bizce bu sektörü daha da sınıra sokacak, keyfi uygulamalara sebep olacak endişesini güçlendirecektir.

- Ruhsat birleştirmede 2-b grubu madenlere getirilen 100 ha kısıtı muhtemel ruhsat birleştirme taleplerini caydıracaktır. Bu kısıttan vazgeçilmesi hatta 100 hektarın 250 hektara çıkarılması sektörün yararınadır.

- Teknik Nezaretçiliğin tarihinde, yeterli sayıda maden mühendisinin olmadığı zamanlardan kalma, teknik hizmeti paylaşma bulunmaktadır. Daimi Maden Mühendisi istihdamı mutlaka daha iyi olabilir. Ancak bir Maden Mühendisinin, hem mesai hem de ücret olarak, fazla geleceği küçük ve/veya mevsimsel çalışabilen maden işletmelerini bu ağır daimi nezaret yükünden kurtaracak çözümler de Yasada bulunmalıdır.

- Halen Nisan sonuna kadar verilebilen "yıllık faaliyet raporları"nın Ocak ayı içine alınması, şirketlerin yılsonu kapamaları nedeniyle, zorluklar çıkartabilir.

Madencilik sıfır maliyetli bir kaynağın işletilmesi ile ekonomiye kazandırılması, bir çok sektörü harekete geçirerek vergi ve katma değer yaratması kısaca medeniyetin zekâ ile beraber temel taşı olması nedeniyle, yerilmek yerine, her şekilde desteklenmesi gereken bir sektördür. Kazalar, verimsiz ve kötü üretimler yüzünden madencilik suçlanamaz. Kamu, Madencilik Sivil Toplum Kuruluşları ile bu istenmeyen durumlara çare bulabileceği gibi, devlet memurlarına da yargılanma yolunu açarak kötülerini ayıklayabilir.

Kamu yönetimi, Madencilik Sektöründen, Ruhsat Bedeli, Devlet Hakkı, ihale bedeli, idari para cezaları, orman arazisi kirası vb gibi kalemlerle para toplamak yerine, maden işletmelerinde üretim ve istihdamı arttıran düzenlemeler yaparak Sektörün önünü açmalı, böylelikle madenler üzerinden sağlayacağı faydanın çok daha fazla olacağını görmelidir. Taslakta Varolan şekildeki bir düzenlemenin giderek küçülen sektördeki çöküşü hızlandıracağını, işletmelerin birçoğunun kapanacağını ve kesinlikle fayda sağlamayacağını, işletmelerin tekrar açılmasının ve devamlılığının sağlanmasının çok zor ve belki de imkânsız hale geleceğini öngörmek zor değildir.

*Türkiye Madenciler Derneği
Yönetim Kurulu*

"THE BEST OR NOTHING"

*Sanata ilham veren:
Mermer*

*Doğduğu topraklardan
dünyaya açılıyor...*

Ankara Merkez Ofis
İlkbahar Mahallesi 621. Sokak No:8
06450 Çankaya / Ankara / Türkiye
T: +90 312 491 97 80 - M: +90 533 762 29 06
F: +90 312 491 97 81

İstanbul Ofis
Sümer Korusu Postacı Halil Sokak No:4/1
34450 Sarıyer / Tarabya / İstanbul / Türkiye
T: +90 212 363 82 00 - F: +90 212 262 26 06

sales@teknomarmaden.com

www.teknomarmaden.com

DÜNYA MADENCİLER GÜNÜ'NDE Anlamlı Konferans

Türkiye Madenciler Derneği tarafından birincisi düzenlenen "Uluslararası Madenlerde İş Sağlığı ve Güvenliği Konferansı ve Sergisi" 4-5 Aralık'ta İstanbul'da gerçekleşti. 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'nde Haliç Kongre Merkezi'nde düzenlenen ve katılımın üst düzey olduğu konferansta, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Dr. Nevzat Kavaklı, Kanada Büyükelçisi John T. Holmes, Avustralya Başkonsolosu Lino Strangis, ILO İş Güvenliği ve Sağlığı Uzmanı Catherine Brakenhielm ve daha birçok isim yer aldı.

Soma'da, Ermenek'te ve diğer tüm madenlerde hayatını kaybeden maden şehitleri için saygı duruşuyla başlayan konferansın açılış konuşmalarının ardından başlayan oturumlarında iş sağlığı ve güvenliğini sağlayabilmek için alınması gereken tedbirler, çıkarılması ve uygulanması gereken yasalar, işveren, idari yöneticiler ve işçilere düşen sorumluluklar ile madencilik sektöründe gelişmiş ülkelerde ulaşılan iş güvenliği bilinci konuşulurken katılımcı ülkeler ve sektördeki büyük firmalar da deneyimlerini ve iş kazalarını önleyici fikirlerini paylaştı.

İş Güvenliği Sergisine Büyük İlg

Konferans alanında madencilik sektöründeki pek çok büyük firmanın ürünlerinin tanıtıldığı bir sergi açıldı. Sergi alanında Avustralya ile Kanada hükümetlerinin de standı yer aldı. Katılımcıların yoğun ilgi gösterdiği standlarda gelişmiş teknikler ve ürünler hakkında fikir alışverişi yapıldı.

Açılış konuşmasını gerçekleştiren Türkiye Madenciler Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Atılgan Sökmen, 400'ü aşkın konuğa konferansa katılımlarından dolayı teşekkür etti. Sökmen ardından istatistiklerle Türkiye'deki iş kazalarını ve ülkemizdeki madencilik sektörünü anlattı. 2011 yılında 1710 işçinin hayatını kaybettiğini dile getiren Atılgan Sökmen, yaklaşık 150.000 kişinin doğrudan çalıştığı madencilik sektöründeki kayıpları da paylaştı. Çağımızda ulaşılan teknolojik düzey sayesinde kazaların önlenilebilir olduğunun altını çizen Sökmen, Avustralya madenlerinde son 10 yılda ölümlü iş kazası sayısının "sıfır" olduğunu hatırlatarak, "Düzenlediğimiz bu konferansta madencilikte gelişmiş ülkelerin uzmanları ile ülkemizdeki akademik çevreler ve bu alanda başarılı şirketlerin sunumları sektörümüzdeki İş Sağlığı ve Güvenliği uygulamalarına olumlu katkılar sağlayacaktır" dedi.

Başkonsolos Strangis, Avustralya'nın ekonomisini ve madencilik sektörünün ekonomiye etkilerini şöyle aktardı; "Avustralya dünya ekonomisinde 14. ülke. Biz her ne kadar hizmet sektörünün önemine vurgu yapsak da ülkemizdeki refah seviyesinin yükselmesinde en önemli etken madencilik. Bu yüzden her geçen gün madencilik sektörünü geliştirmeye çalışıyoruz."

Atılgan Sökmen'in ardından konuşmasını yapmak üzere sahneye çıkan Avustralya İstanbul Başkonsolosu Lino Strangis, Türkiye'de bu yıl yaşanan maden kazalarının Avustralya'da yaşayan insanları derinden etkilediğini belirtti. Strangis, konuşmasına şöyle devam etti; "Çünkü Türkiye madencilik sektörünün dünyada madencilik yapan diğer ülkelerle büyük bir bağı var. Burada yaşanan bir felaket bizleri doğrudan etkiliyor. Ayrıca Avustralya'nın madencilik geçmişinde de böyle kazalar var." Bu nedenlerle konferansta yer almanın kendilerini çok memnun ettiğini dile getiren Strangis, "Bizler yapılan hatalardan ders çıkardık ve bu çıkardığımız dersleri Türkiye'ye de aktarmak istiyoruz. Avustralya'nın Kanada gibi madencilik sektöründe uzun bir geçmişi var. Bu bilgi birikimini burada paylaşmak bizim için çok önemli" dedi.

Başkonsolos Strangis, Avustralya'nın ekonomisini ve madencilik sektörünün ekonomiye etkilerini şöyle aktardı; "Avustralya dünya ekonomisinde 14. ülke. Biz her ne kadar hizmet sektörünün önemine vurgu yapsak da ülkemizdeki refah seviyesinin yükselmesinde en önemli etken madencilik. Bu yüzden her geçen gün madencilik sektörünü geliştirmeye çalışıyoruz."

Açılış konuşmasında Kanada Türkiye Büyükelçisi John T. Holmes da madencilik sektörünün Kanada için ne kadar önemli olduğunu vurguladı. Büyükelçi Holmes, "Bu sektörün Kanada'nın inşasına büyük yardımları olmuştur. Aynı zamanda madencilik Kanada'ya gelir, inovasyon ve istihdam yaratmaktadır. Yıllar boyunca Kanadalı madencilik şirketleri uzmanlıklarını kullanarak dünyanın dört bir yanına yayıldı. Bu şirketlerden bazıları uzun yıllardır Türkiye'de de faaliyet gösteriyor. Söz konusu faaliyetlerin Türkiye ekonomisine

Açılış konuşmasında Kanada Türkiye Büyükelçisi John T. Holmes da madencilik sektörünün Kanada için ne kadar önemli olduğunu vurguladı.

ki birikiminin dünyaya tam olarak yayılması için Kanada hükümetinin 14 Kasım'da yeni bir politika belirlediğini aktaran Büyükelçi Holmes, "Kanada tarzı iş yapım biçimleri adlı politikaya göre dünyanın neresinde olursa olsun madencilik sektöründeki Kanadalı şirketler Kanada'daki değerleri yansıtacaklar. Bu değerler ise insan haklarına saygı, insan haysiyetine, hukukun üstünlüğü ve çevreye saygıdan oluşuyor. Kanada'nın kurumsal, sosyal sorumluluğunun bir takım önemli bileşenleri var. Gelecekte Kanada'nın kurumsal, sosyal değerlerine uymayan şirketler iş yaptıkları ülkelerdeki konsolosluklarımızın, elçiliklerimizimizin sunduğu fırsatlardan yararlanamayacaklar.

Ayrıca bu kapsamda Kanada Kurumsal Sosyal Sorumluluk Elçisi olacak ve Kanadalı şirketlere bu ilkeler konusunda bilgi verilecek. Türkiye'de faaliyet gösteren Kana-

büyük katkıları olmuştur. Kanadalı şirketler Türkiye'de doğrudan ve dolaylı olarak istihdam yarattıkları gibi ülkeye döviz getirmişlerdir. Ekonominin yanı sıra bu şirketler Türkiye'de eğitim, sağlık gibi alanlarda sosyal sorumluluk projeleri de yürütmüşlerdir" dedi.

Kanada'nın madencilik sektöründe-

dalı şirketler de bu politikaya dahil. Kanadalı şirketler zaten uluslararası standartların üzerinde madencilik yaptıği için belki fazla fark olmayacak. Ama bu politikalar sayesinde şirketler işçilerin güvenliğini şirketin birinci sırasına yerleştirecekler. Bu yeni uygulama 2015 yılından itibaren hayata geçecek" şeklinde konuştu.

Madencilik insanlık tarihi kadar geçmişe sahip olduğunu belirten Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Nevzat Kavaklı ise açılış konuşmasında şunları dile getirdi; “Madencilik medeniyetlerin kurulmasında, uluslararası ilişkilerde önemli bir yeri var. Kısacası madencilikten vazgeçmek mümkün değildir. Madenler, büyük zaman ve kaynak harcayarak ortaya çıkarılmaktadır. Madenlerin çıkarılmasının bilimin ışığında, can ve mal güvenliğini koruyarak yapılması aynı şekilde büyük önem arz etmektedir. Ve bu yapılabilir bir şeydir. Madencilik

dünya genelinde iş kazaları ve meslek hastalıklarının çokça görüldüğü bir sektördür. Ülkemizde de bu olgu kendini oldukça güçlü bir şekilde hissettirmektedir. Gelişmiş ülkelerdeki sonuçlara baktığımızda gördüğümüz tablo hepimizin canını sıkmakta. Ancak muazzam bir sinerji oluşturmak suretiyle bizim de bu tabloyu değiştirme imkanımız mevcuttur. Bunu kararlı bir biçimde hepimizin sürdürmesi gerekmektedir. Bunu başarmamızın önemli unsurlarından biri de iş güvenliği kültürünü hayatımızın bir parçası haline getirmektir. Kültürü oluşturmadığımız sürece sektördeki

çabaların başarılı olması mümkün değildir. Bugün toplumumuzda hala insanlarımız arabasına bindiğinde emniyet kemerini takmayıp, sahte bir toka ile arabasının uyarı sinyalinin etkisizleştiriyorsa, bu alanda büyük bir sorun olduğunu görmekteyiz. 8 kişilik asansöre 12 kişi binmeye çalışıyorsak kültür noktasında atacağımız çok adım var demektir. Bununla beraber sadece işçiler değil işverenler ve hepimiz üzerimize düşen görevleri yerine getirerek bu konuda bir başarı sağlayabiliriz.”

Konferansa Türkiye Maden İşçi-

Konferansa Türkiye Maden İşçileri adına katılan Genel Eğitim ve Araştırma Sekreteri Ahmet Çümen, sendikanın genel başkanı olan Nurettin Akçul'un Soma'daki toplu işçi çıkarımı, Yatağan'daki işçi direnişi gibi sorunlar nedeniyle katılmadığını belirtti.

sızan haberlerden, yapılmak istenen düzenlemelerden bilgi sahibi oluyoruz. Halbuki, bu tür düzenlemelerin asıl sosyal taraflarla (sendikalar, işveren örgütleri, meslek odaları, diğer sivil örgütler) diyalog içinde ve onların görüş ve önerileri dikkate alınarak yapılması gerekir.

Beklentimiz, bu düzenlemenin henüz taslak halinde olmasıdır, tasarı haline gelme sürecinde tüm sosyal tarafların görüş ve önerilerinin dikkate alınmasıdır.”

İş Sağlığı ve Güvenliği Profesyonelleri Derneği Başkanı Levent Kavlak da yaptığı konuşmada acil eylem planı çerçevesinde, 680 bin işyerine iş güvenliği uzmanı istihdam edileceğini belirtti. Kavlak konuşmasını şu sözlerle sürdürdü: “Soma ve Ermenek'te yaşanan acılar durdurulabilir miydi? Elbette durdurulabilirdi. Durdurulmamasının en önemli sebebi, buradaki iş güvenliği uzmanlarımızın yalnız bırakılmasıdır. Çünkü iş güvenliği bir tek teknik personele bırakılacak kadar hafif bir yük değildir. Çalışan, işveren ve tüm teknik personelin birlikte çalışabilmesi ve iş güvenliği uzmanına destek vermesi gerekmektedir. İş güvenliği, bir toplumun tamamının sosyal yapısının değişmesi anlamına gelmektedir. Eğer bu kültür başlayacaksa, iş yerlerinden başlaması gerekmektedir. Başlatılacak olan da iş güvenliği uzmanlarının çalışmalarını olacaktır” dedi. İşverenlerin henüz iş güvenliğinin yansımalarını tahmin edemediklerini, olaya maliyet gözüyle baktıklarını dile getiren Kavlak, “Bu kültürün faydaları ilerleyen yıllarda işyerleri tarafından bilinecektir” dedi.

leri adına katılan Genel Eğitim ve Araştırma Sekreteri Ahmet Çümen, sendikanın genel başkanı olan Nurettin Akçul'un Soma'daki toplu işçi çıkarımı, Yatağan'daki işçi direnişi gibi sorunlar nedeniyle katılmadığını belirtti. Çümen yaptığı konuşmasında şunları aktardı; “Ülkemizin son dönemlerde gündemini ne yazık ki, toplu ölümlü maden kazaları nedeniyle iş sağlığı ve güvenliği ve özellikle de madenlerde iş sağlığı ve güvenliği konusu oluşturuyor. Bildiğiniz gibi, hükümet, sendikamızın örgütlü olduğu Soma Kömürleri'nde 301 üyemizi yitirdiğimiz facianın ardından gerek bu facianın yaralarını sarma, gerekse acilen madenlerde iş güvenliğini temin etme amacıyla bir torba yasa gündeme getirdi. Sonuçları yeterince hesap edilmeden, bir tepki yasası olarak gündeme ge-

tilen madenlerde iş güvenliğine ve maden işçilerinin çalışma ve ücret koşullarını düzeltmeye yönelik kısmi olumlu düzenlemeler içeren bu torba yasa, sonradan eklenenlerle çuvala dönüştü ve amacına yeterince hizmet edemedi. Bu konferansın maden ocaklarında iş güvenliğinin sağlanmasına ilişkin çalışmalara katkı sağlayacak sonuçları üretmesini diliyoruz.

Şimdi, bir kez daha sosyal tarafları yok sayarak hazırlanan bir yasa taslağıyla karşı karşıyayız. 3213 sayılı Maden Yasası'nda, yeni düzenlemeler öngören, maden işyerlerinde iş güvenliğini sağlamak adına, denetimi de yeniden yapılandıran bir yasa tasarısı taslağı hazırlanmış. Taslak konusunda sendikalara doğrudan bilgi verilmemesine karşın, basına

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Nevzat Kavaklı ise açılış konuşmasında şunları dile getirdi; “Madencilik medeniyetlerin kurulmasında, uluslararası ilişkilerde önemli bir yeri var. Kısacası madencilikten vazgeçmek mümkün değildir. Madenler, büyük zaman ve kaynak harcayarak ortaya çıkarılmaktadır. Madenlerin çıkarılmasının bilimin ışığında, can ve mal güvenliğini koruyarak yapılması aynı şekilde büyük önem arz etmektedir.

Genel Maden İşçileri Sendikası Başkanı Eyüp Alabaş, yaşanan kazaların eğitimsiz işçi, teknik eleman eksikliği ve standart dışı malzeme kullanımından kaynaklandığını dile getirdi. Alabaş, "Bu kazalar göz göre göre geldi. Biz de doğal olarak iş cinayeti dedik. Son 11 yılda 463 madenci kardeşimiz hayatını kaybetti. Hepsi ni rahmetle anıyorum. 1800'lü yıllara dönmekten bahsederken kastettiğimiz de buydu. O yıllarda bile 301 madenci arkadaşımız bir iş kazasında hayatını kaybetmemişti" dedi.

Kazaların nedenlerini ikiye ayıran Alabaş, birinci nedenin kısa zamanda daha fazla kazanma hırısı olduğunu söyledi. Alabaş, "Madencilik sektöründeki özel şirketlerin bu işin ciddiyetini anlamadıklarını bütün dünya gördü. Bu iş yasaların arkasından dolanarak ya da denetimleri farklı yöntemlerle atlatarak yapılabilecek bir iş değildir. Bu sektörü bilmeyen, sermaye gücü yetersiz olanlar bu işi yapmamalıdır" dedi. İkinci nedenin ise, asıl sorumluların hiçbir şey olmamış gibi, tüm uyarılara kulaklarını tıkayarak bu düzeni devam ettirmeleri olduğunu dile getiren Alabaş, "Hala hep aynı insanlar göz önündeler. Sanki görevleri ceneze toplamakmış gibi davranıyorlar. Yasa çıkartıyorlar, herkes kendine göre yorum getiriyor. Ve daha işin başında mahkemelik oluyoruz. İşçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerini almak, ölümleri durdurmak yerine göz boyayıcı bazı düzenlemeler yapılıyor, 'Biz size biraz daha fazla para verelim ama siz ölmeye devam edin' deniliyor.

Yasalar hazırlanırken, sektör temsilcilerinin görüşleri alınmıyor ya da bu görüşlere itibar edilmiyor. Bu her şeyden önce devlet ciddiyeti ister. Sektör bu şekilde çalışmaya devam edemez. Biz göz göre göre ölmek istemiyoruz. Herkes kendi sorumluluklarını bilmek zorunda" diye konuştu.

Konferansta açılış konuşmalarının ardından iki gün sürecek oturumlar başladı. İlk oturumda İSG politikaları ve uygulamaları hakkında dört

değerli katılımcı sunum yaptı. Türkiye Maden İşleri Genel Müdürlüğü (MİGEM) adına Mehmet Torun, iş sağlığı ve güvenliği politikalarında MİGEM'in rolünü anlattı. Maden Tetkik ve Araştırma Genel Müdürlüğü'nden Genel Müdür Yardımcısı Hayrullah Dağıstan ise katılımcıları maden arama faaliyetlerindeki İSG politikaları ve uygulamaları konusunda aydınlattı.

Birinci oturumun son konuşmacısı olan ABD Özel Madencilik Danışmanı Dr. Güner Güntunca ABD'deki kömür madenciligi endüstrisinden örnekler verirken İSG hakkında farklı bir bakış açısı getirerek başarılı bir model sundu.

İkinci oturum da yine İSG politikaları ve uygulamaları konu başlığı altında devam etti. İlk sunumu yapan ILO İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı Catherine Brakenhielm'in ardından Avustralya Queensland Kömür Ocak-

ları Baş Müfettişi katılımcılara İSG politikaları ve yasal çerçeve hakkında bilgi verirken bununla beraber hükümetin söz konusu politikalara bakış açısına da yer verdi.

Kanada Madenciler Birliği Yönetim Kurulu Başkanı ve CEO'su Pierre Gratton Kanada'daki iş sağlığı ve güvenliği gerekleri ve gönüllü yaklaşımlardan örnekler vererek sunumunu tamamladı. Avrupa Birliği İstihdam Sosyal İşler ve İçerme Genel Müdürlüğü Politika Görevlisi Matthew Heppleston, madencilik alanında Avrupa Birliği İSG politikaları ve bu konudaki düzenleyici çerçevelerle ilgili verdiği değerli bilgilerin ardından ikinci oturum tamamlandı.

Aytemiz firmasının sponsor olduğu öğle yemeğinden sonra; İstanbul Teknik Üniversitesi'nden Prof. Dr. Cengiz Kuzu'nun Türkiye'de iş sağlığı ve güvenliği politikaları hakkında yaptığı sunum ile üçüncü oturum başladı. Oturumda Çayeli Bakır İşletmeleri Genel Müdürü Iian Anderson iş sağlığı ve güvenliğinde davranış değişikliğinin başarılması hakkındaki sunumunu gerçekleştirdi. Ontario Çalışma Bakanlığı Maden İş Sağlığı ve Güvenliği Şubesi Bölge Koordinatörü Robert Barclay, Kanada-Ontario'daki madenlerde güvenlik sisteminin uygulanmasıyla ilgili bilgiler aktardı. NSW-Avustalya Baş Müfettiş ve Maden Güvenliği Operasyonları Direktörü Rob Regan ise kömür

madenlerinde sağlık ve güvenlik konusunda düzenleme ve yatırım yaklaşımı ile ilgili yaptığı sunumuyla katılımcıları bilgilendirdi.

Dördüncü oturumda sosyal sorumluluk ve İSG uygulamaları masaya yatırıldı. Dubai Kanada Başkonsolosluğu Konsolos ve Kıdemli Ticaret Komiseri Glen McPherson, kurumsal sosyal sorumluluk açısından İSG ve Kanada'nın gelişmiş KSS stratejisi hakkında ayrıntılı bilgi verdi.

Esan-Eczacıbaşı'nda A Sınıfı İş Güvenliği Uzmanı Maden Mühendisi Gültekin Balaban, endüstriyel hammaddeler perspektifi ışığında bilgiler aktardı. İSG Çevre ve Risk Müdürü Göksel Alpaslan, Tüprağ'da iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarını anlattı. Akçansa Çimento San. ve Tic. A.Ş.'de Hammaddeler ve Çevre Müdürü Özgür Öztürk, hammadde sahalarında İSG yönetimiyle ilgili çimento sektöründen örnekler sundu.

Akşam yapılan gala yemeğinde katılımcılar keyifli bir gece geçirdiler. TRAXYS firmasının sponsor olduğu yemekte konferans sponsorlarına teşekkür plaketleri, verildi.

İkinci günün ilk oturumunda İSG Mevzuatı ve İSG Kömür Uygulamaları etrafında ele alındı. İlk olarak A Sınıfı İş Güvenliği Uzmanı Maden Mühendisi Cengiz Göztepe, madencilik iş sağlığı ve güvenliği mevzuatında eksiklikler ve noksanlıklar hakkında katılımcıları bilgilendirdi. Hacettepe Üniversitesi Maden Fakültesi'nden Prof. Dr. Bahtiyar Ünver, güvenli kömür madenciliğine yönelik tasarım sorunları, kömür madenlerinin yönetiminde güvenlik teftişinin oynadığı rolü anlattı ve yeni bir model önerisi paylaştı. Demir Export'tan Hacı Karakuş, Soma'da iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarını aktardı.

Ardından gerçekleştirilen ikinci oturumda risk değerlendirme ve yönetimi, acil durumlarda müdahale başlığı altında Avustralya'da Queensland Üniversitesi JKTech Genel Müdürü Dr. Carl Marx, risk değerlendirme süreci hakkında ayrıntılı bir sunum yaptı. TTK İş Güvenliği ve Sağlığı Daire Başkanı F. Ahmet Sarıalioğlu'nun sunumu ise acil durumlar ve kurtarmaya ilişkindi. Avustralya'dan SIMTARS, Queensland'dan Yönetici

Maden Mühendisi Martin Watkinson, ocak atmosferi izleme sistemleri hakkında geliştirilen teknikleri paylaştı. Avustralya'dan GHD Pty Ltd. Maden Servisleri Departmanı Müdürü Paul Currie, güvenlik yönetiminin nasıl yapılması gerektiğini etrafı bir şekilde ele aldı. Konferansa Avustralya'dan katılan bir diğer isim ise Strata Control Technology'den Stuart MacGregor oldu. MacGregor, kaya katmanlarının kontrol uygulamalarının gelişimi üzerine bir sunum gerçekleştirdi.

Sandvik firmasının sponsor olduğu öğle yemeğinin ardından başlayan üçüncü oturumunun konu başlığı kömür ocaklarında kendiliğinden yanma ve havalandırma idi. Avustralya'dan CB3Mine Services Pty. Ltd. Teknik Direktörü Dr. Basil Beamish, kendiliğinden yanma eğiliminin nasıl test edilmesi gerektiğini anlattı. Konferansa Avustralya'dan katılan bağımsız danışman David Cliff de kendiliğinden yanma yöntemi hakkında bilgiler verdi. Avustralya'dan gelen Palaris Pty. Ltd Genel Müdürü John Pala, ocaklarda gaz ve havalandırma yönetimi ile ilgili bir sunum gerçekleştirdi. Almanya'dan konferans için Türkiye'ye gelen DMT GmbH & Co.KG'den Thomas Imgrund, maden güvenliğinde iyi bir uluslararası uygulama tanıtımı yaptı. Çin'den katılan China Coal Technology And Engineering Group'dan Dr. Duan Yulang, ülkesindeki maden havalandırma teknolojilerini anlatarak üçüncü oturumu sonlandırdı.

Konferansın son oturumu İSG'ye yenilikçi yaklaşımlar ve yeni teknolojilere ayrıldı. ARTI Sağlık Çevre Kalite Danışmanlık Eğitim Şirketi Kurucu Başkanı Dr. Ali Rıza Tiryaki, İSG kültürü ve davranış odaklı yaklaşımları anlattı. Draeger İş Güvenliği Genel Müdürü Abidin Korkmaz, madenlerde kurtarma ve kaçış için kullanılan ekipmanları tanıttı. Sandvik Kaya Delme Ekipmanları ve Sondaj Grup

Müdürü Egemen Kamber ise ürün geliştirmede ürün güvenliği konulu sunumunu katılımcılarla paylaştı. Avustalya ALFABS Group'tan B. Keblewhite-P.Bloomfield, yer altı ocaklarında patlamalar ve patlama-

lara karşı bariyer sistemleri hakkında ayrıntılı bilgi verdi. İki gün süren konferansın son sunumunu ise MineArc'dan Mike Lincoln yaptı. Lincoln'un konuşması sığınma (yaşam) odaları hakkındaydı.

Türkiye Madenciler Derneği Konferans Başkanı Şeyda Çağlayan ve derneğin Yönetim Kurulu Başkanı Atılğan Sökmen'in kapanış konuşmalarıyla konferans sonlandırıldı.

**ULUSLARARASI
MADENLERDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KONFERANSI VE SERGİSİ
INTERNATIONAL CONFERENCE AND EXHIBITION ON
OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY IN MINES**

04-05 ARALIK 2014 - DECEMBER 04-05, 2014

**TÜRKİYE MADENCİLER DERNEĞİ
TURKISH MINERS ASSOCIATION**

**HALIÇ KONGRE MERKEZİ
HALIÇ CONGRESS CENTER
İSTANBUL**

**T.C.
ENERJİ VE
TABİİ KAYNAKLAR
BAKANLIĞI**

**CSGB
T.C. ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK
BAKANLIĞI**

**ILO
International Labour Organization**

**SPONSOR KURUMLAR
SPONSORS ORGANIZATION**

**MEDYA SPONSORLARI
MEDIA SPONSORS**

ALTIN SPONSORLAR - GOLD SPONSORS

GÜMÜŞ SPONSORLAR - SILVER SPONSORS

BRONZ SPONSORLAR - BRONZE SPONSORS

GELENEKSEL SPONSORLAR - TRADITIONAL SPONSORS

**ÖĞLE YEMEĞİ SPONSORU
LUNCH SPONSOR**

Aytemiz

**GALA YEMEĞİ SPONSORU
GALA DINNER SPONSOR**

TRAXYS

**ÖĞLE YEMEĞİ SPONSORU
LUNCH SPONSOR**

SANDVIK

www.tmdr.org.tr

info@turkiyemadencilerderneği.org.tr
0 212 245 15 03

www.facebook.com/turkiyemadencilerderneği
twitter.com/TMDMadenciler

**HALIÇ KONGRE MERKEZİ
SADABAT SALONU**

4 Aralık 2014 - Perşembe

08.45-09.10
09.10-09.20
09.20-10.00

Kayıt
Açılış
Açılış Konuşmaları
Türkiye Madenciler Derneği
T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
Kanada Temsilcisi
Avustralya Temsilcisi

10.00-10.50

Açılış Konuşmaları - Sivil Toplum Örgütleri
ILO - Uluslararası Çalışma Örgütü
Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Hak-İş)
Maden-İş Sendikası
Genel Maden-İş Sendikası
İş Sağlığı ve Güvenliği Profesyonelleri Derneği-İSAG
International Chomium Development Association - ICDA

10.50-11.10

Kahve Arası

11.10-12.30

İSG Politikaları ve İGS Uygulamaları
Türkiye Kömür İşletmelerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamaları
İş Sağlığı ve Güvenliği Politikalarında MIGEM'in Rolü
Maden Arama Faaliyetlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamaları
ABD Kömür Madencilik Endüstrisi - İş Sağlığı ve Güvenliği Konusunda Başarılı Bir Model

12.30-13.30

Öğle Yemeği

13.30-14.50

İSG Politikaları ve İGS Uygulamaları
ILO'nun İş Sağlığı ve Güvenliği ile İlgili Uluslararası Çalışma Standartları
İSG Politikaları ve Yasal Çerçeve, Hükümet Bakış Açısı
Kanada'da Madencilik: İş Sağlığı ve Güvenliği Gereklilikleri ve Gönüllü Yaklaşımlar
Madencilik Alanında AB İSG Politikaları ve Düzenleyici Çerçeve

14.50-15.10

Kahve Arası

15.10-16.30

İSG Politikaları ve İGS Uygulamaları
Türkiye'de İş Sağlığı ve Güvenliği Politikaları
Davranış Değişikliğinin Başarılması
Kanada-Ontario'da Madencilik Güvenlik Sisteminin Uygulanması

16.30-16.50

Kahve Arası

16.50-18.10

Sosyal Sorumluluk ve İSG Uygulamaları
Kurumsal Sosyal Sorumluluk (KSS) Açısından İSG ve Kanada'nın Gelişmiş KSS Stratejisi
Endüstriyel Hammaddeler Perspektifi
Tüprağ Ta İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamaları
Hammaddede Sahalarında İSG Yönetimi: Çimento Sektöründen Bir Örnek

19.30-23.00

Gala Yemeği

5 ARALIK 2014 - CUMA

09.00-09.10

Kayıt

09.10-10.30

İSG Mevzuatı ve İSG Kömür Uygulamaları
Madencilik İş Sağlığı ve Güvenliği Mevzuatında Eksiklikler/Noksanlıklar,
Ne Yapıyoruz, Ne Yapmalıyız?
Güvenli Kömür Madencilikine Yönelik Tasarım Sorunları
Kömür Madenlerinin Yönetiminde Güvenlik Teftişinin Doğrudan Oynadığı Rol ve Yeni Bir Model Önerisi
Soma'da İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamaları

10.30-10.50

Kahve Arası

10.50-12.30

Risk Değerlendirme ve Yönetimi, Acil Durumlarda Müdahale
Risk Değerlendirme Süreci
Acil Durumlar ve Kurtarma
Ocak Atmosferi İzleme Sistemleri
Güvenlik Yönetimi Planı
Kaya Katmanlarının Kontrol Uygulamalarının Gelişimi

12.30-13.30

Öğle Yemeği

13.30-15.10

Kömür Ocaklarında Kendiliğinden Yanma ve Havalandırma
Kendiliğinden Yanma Eğiliminin Test Edilmesi
Kendiliğinden Yanma Yönetimi
Ocaklarda Gaz & Havalandırma Yönetimi
Maden Güvenliğinde İyi Bir Uluslararası Uygulamaya Tanıtımı
Çin'de Maden Havalandırma Teknolojileri

15.10-15.30

Kahve Arası

15.30-17.10

İSG'ye Yenilikçi Yaklaşımlar ve Yeni Teknolojiler
İGS Kültürü ve Davranış Odaklı Yaklaşım
Madenlerde Kurtarma ve Kaçış İçin Kullanılan Ekipmanlar
Ürün Geliştirmede Ürün Güvenliği
Yeraltı Ocaklarında Patlamalar ve Patlamalara Karşı Bariyer Sistemleri
Sığınma (Yaşam) Odaları

17.10-17.30

Kapanış

Konuşmacı

Görevi ve Kurumu/Şirketi

Şeyda Çağlayan

Konferans Başkanı - Türkiye Madenciler Derneği

Atılgan Sökmen

Yönetim Kurulu Başkanı

Taner Yıldız

T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

(Bildirilecek)

T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

John T. Holmes

Kanada Büyükelçisi

Lino Strangis

Başkonsolos

Leyla Tegmo-Reddy

Velil Müdür

Budhanan Böğün

Hak-İş Hukuk Müşaviri

Nurettin Akçul

Türkiye Maden-İş Sendikası Başkanı

Eyüp Alabaş

Genel Maden-İş Sendikası Başkanı

Levent Kavlak

Başkan

Sheraz Nefati

Genel Sekreter Yardımcısı

Mustafa Aktaş

Genel Müdür ve Yönetim Kurulu Başkanı, Türkiye Kömür İşletmeleri (TKİ)

Sadi Çelebioğlu

Velil Genel Müdür, Türkiye Maden İşleri Genel Müdürlüğü (MİGEM)

Hayrullah Dağistan

Genel Müdür Yardımcısı, Maden Tetkik ve Araştırma Genel Müdürlüğü (MTA)

Dr. Güner Gürtuca

Özel Madencilik Danışmanı-ABD

Catherine Brakenhielm

ILO İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı

Andrew Clough

Kömür Ocakları Baş Mühendisi, Queensland, Avustralya

Pierre Grattan

Yönetim Kurulu Başkanı ve CEO, Kanada Madenciler Birliği

Matthew Heppleston

Politika Görevlisi, AB İstihdam, Sosyal İşler ve İşçiler Genel Müdürlüğü

Prof. Dr. Ceoğuz Kuzu

İTÜ Maden Fakültesi

Iain Anderson

Genel Müdür, Çayeli Bakır İşletmeleri

Robert Barclay

Bölge Koordinatörü, Ontario Çalışma Bakanlığı, Maden İş Sağlığı ve Güvenliği Şubesi

Rish Regan

Baş Mühendis ve Maden Güvenliği Operasyonları Direktörü, NSW-Avustralya

Glen McPherson

Konsolos ve Kültürel Ticaret Komiseri, Dubai Kanada Başkonsolosluğu

Gültekin Balaban

A Sınıflı İş Güvenliği Uzmanı - Maden Mühendisi, Esan-Erzincan

Özgür Özlük

İSG, Çevre ve Risk Müdürü

Özgür Özlük

Hammaddeler ve Çevre Müdürü, Akçansa Çimento San ve Tic. A.Ş.

A Sınıflı İş Güvenliği Uzmanı - Maden Mühendisi

Prof. Dr. Bahtiyar Umver

Hacettepe Üniversitesi Maden Fakültesi

Prof. Dr. Turgay Onargan

Dokuz Eylül Üniversitesi Maden Fakültesi

Hacı Karakuş

Demir Export

Dr. Carl Marx

Genel Müdür, JKTech, Queensland Üniversitesi, Avustralya

E. Ahmet Sarıoğlu

TTK - İş Güvenliği ve Sağlık Daire Başkanı

Martin Watkinson

Yönetici Maden Mühendisi, SIMTARS, Queensland, Avustralya

Paul Currie

Maden Servisleri Departmanı Müdürü, GHD Pty Ltd. - Avustralya

Stuart MacGregor

Strata Control Technology, Avustralya

Dr. Basil Beamish

Teknik Direktör, CB3 Mine Services Pty Ltd., Avustralya

David Cliff

Bağımsız Danışman, Avustralya

John Pala

Genel Müdür, Palaris Pty Ltd., Avustralya

Thomas Imgrund

DMT GmbH & Co. KG, Almanya

Dr. Duan Tulong

China Coal Technology and Engineering Group, Çin

Dr. Ali Rıza Tiryaki

Kurucu Başkan, ARTI Sağlık Çevre Kalite Danışmanlık Eğitim Şirketi

Abidin Korkmaz

Genel Müdür, Draeger İş Güvenliği

Egemen Kamber

Kaya Delme Ekipmanları ve Sondaj Grup Müdürü, Sandvik

R. Kebblewhite-PBloomfield

ALFABS Group, Avustralya

Mike Lincoln

Genel Müdür, MineAc

Şeyda Çağlayan

Konferans Başkanı - Türkiye Madenciler Derneği

Atılgan Sökmen

Türkiye Madenciler Derneği Yönetim Kurulu Başkanı

Catherina BRAKENHIELM*Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı*

Böyle bir konferansın düzenlenmesi harika bir girişim. Bu sektörün tüm paydaşlarının görüş ve tecrübelerini paylaşması özellikle çok önemli. Bu hayati bir mesele, benzeri konferanslar sık sık yapılmalı. İki gün boyunca iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili birçok konuyu ele aldık. Katılımcı tercihleri oldukça iyiydi. Türkiye Madenciler Derneği iş güvenliği konusunda her alanda uzmanı bir araya getirmeyi başarmış. Artık bu konferansın üzerine takip toplantılarının düzenlenmesi gerekiyor. Böylece konuşulan başlıklar havada kalmaz ve hayata geçirilebilir. Ama ne olursa olsun Türkiye Madenciler Derneği'nin düzenlediği bu konferans Türkiye'de gördüğüm en kapsamlı toplantılardan biri. Tekrarı yapılırsa kesinlikle katılmak istiyorum. Derneğin, iş güvenliği ve sağlığı gibi son derece önemli bir konuda attığı adımı takdir ediyorum. Çok güzel bir girişim. Türkiye'deki mevcut durum göz önüne alındığında, derhal bu toplantının bir sonraki tarihini konuşmalıyız. Bu ülkenin bu konuda seri adımlar atması gerekir.

Lino STRANIS*Avustralya İstanbul Başkonsolosu*

Konferans, doğru insanları bir araya getirmesi ve derin tartışmalara ev sahipliği yapması açısından çok değerliydi. Gördüm ki, sadece resmi konuşmalar yapılmadı, sistem ve süreçlere dair çok önemli ve faydalı fikirler paylaşıldı. Burada bolca iyi niyet var. Herkes elinden geleni yapmak için bir araya geldi ve herkes madenciliği geliştirmeye; yeni fikirlere çok açık. Özellikle Türkiye Hükümetinin Kanadalı ve Avustralyalı uzmanlara karşı çok misafirperver olduğunu düşünüyorum. Türkiye Madenciler Derneği'nin bu etkinliği düzenlemedeki başarısı beni çok memnun etti. Tek kelimeyle konferans harikaydı. Belki de bu konferansın yılda bir kez düzenlenmesi madencilik sektörü açısından çok verimli olacaktır. Ve ben bu konuda her türlü konferansta yer almayı isterim.

Matthew Jeremy HEPPLESTON*Avrupa Birliği İstihdam Sosyal İşler ve İçerme Genel Müdürlüğü Politika Görevlisi*

Konferans oldukça iyi organize edilmişti. Türkiye'nin gelişimi konusunda bulunduğu aşamayı görmek çok ilgi çekiciydi. Aslında Türkiye'deki madencilik sektörüne pek hâkim değiliz. Ama bizler buraya gelip tecrübelerimizi paylaşmaktan

mutluluk duyduk. Burada olmak, sektörün içinden bu kadar seçkin ve yetkin insanla beraber olmak bizleri çok heyecanlandırdı. Çok keyifliydi. Tekrar böyle bir konferans düzenlenirse ve şartlar da uygun olursa yine katılmak isteriz.

TÜRKİYE'DE NİKEL KOBALT MADENCİLİĞİNİN ÖNCÜSÜ
THE PIONEER OF NICKEL COBALT MINING IN TURKEY

Ceyhun Atıf Kansu Caddesi 114 Bayraktar Center
D Blok 3. Kat No:5-6 Balgat / ANKARA
Tel: +90 312 583 78 78 • Fax: +90 312 583 78 79
www.metanikel.com.tr

Sheraz NEFFATI

Uluslararası Krom Geliştirme Birliği (ICDA) Genel Sekreter Yardımcısı

Konferansı çok iyi buldum. Tüm oturumlar, her şey çok organizeydi. Derneğin attığı bu ilk adımın devamını da bekliyoruz. Ve ben tekrar daha detaylı konularda sunum yapmak isterim. Çünkü krom, Türkiye madencilğinde önemli bir yer tutuyor. İş sağlığı ve güvenliği de çok önemli bir konu. Bu konuya özel olarak eğilmiş olunması beni çok mutlu etti. İşin teknik kısmına da odaklanılabilir, ancak benim için sağlık ve güvenlik çok önemli; endüstrinin en önemli meselesi. Bence çok iyi bir tercihti. Tebrik ediyorum ve Türkiye Madenciler Derneği'ne uzun ömürler diliyorum.

Leyla TEGMO-REDDY

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Vekil Direktörü

İş güvenliği ve sağlığı konusunda büyük endişe yaşanan Türkiye'de böyle bir konferansın düzenlenmesi çok iyi bir fikirdi. Türkiye Hükümeti ve ILO iş birliği yapıyor. Ocak ayında Türkiye'de çalışmalar başlayacak. Hükümet, işveren ve işçilerle birlikte çalışacak bir uzman ataması yaptık. Ben belki düzenlenecek bir sonraki konferansta burada olmayabilirim ama eminim ki ILO'nun Türkiye temsilcisi ya da iş güvenliği ve sağlığı uzmanı burada olmak için can atacaktır. Bence bu, farklı ülkelerde bilgi ve tecrübenin paylaşılması açısından harika bir fırsat. Umarım

alınan dersler, buradaki tüm paydaşlar tarafından dikkate alınacak ve uygulamaya sokulacaktır.

Dr. Carl MARX

Australya Queensland Üniversitesi JKTech Genel Müdürü

Bu konferans madencilik sektörü için çok güzel bir başlangıç. Türkiye'deki kömür madencilik anlayışının değiştirilmek istendiğini gösteriyor. Ancak iş sağlığı ve güvenliği konusunda tek bir altın çözüm yok. Bu, tamamlanması muhtemelen birkaç yıl sürecek bir seyahat. Yapılacak yeni bir toplantı olursa ona da katılmak, Türkiye'deki ilerlemeyi ve burada verilen sözlerin gerçekten uygulandığını görmek isterim.

Andrew CLOUGH

Australya Queensland Kömür Ocakları Baş Müfettişi

Böyle bir konferansın düzenlenmesi oldukça önemli. Türkiye'nin dünya çapındaki ideal örnekleri incelemesi için bir fırsat. Umuyorum Türkiye'deki madencilik sektörünün gelişimine katkı sağlayabiliriz. Ayrıca benim gibi katılımcıların Türkiye hakkındaki bilgi edinmesi açısından da çok değerli. Bir dahaki konferansta eğer davet edilsem kesinlikle yer

almak isterim. Bence ilerleyen toplantılarda spesifik konulara değinilmesi çok faydalı olacaktır. Genel sorunlara değinilmesi ilk toplantı için uygundu, ancak devam toplantılarında maden yangınları ya da su baskınları gibi konulara daha çok eğilmek iyi olacaktır.

Iain ANDERSON

Çayeli Bakır İşletmeleri Genel Müdürü Iain Anderson

Öncelikle bu değerli konferansı düzenleyen herkese çok teşekkür ederiz. Biz burada yer almaktan büyük bir mutluluk duyduk. Sektörden pek çok önemli ismin burada bir araya geldiğini görmek çok güzel. İki gün süren Madenlerde İş Sağlığı ve Güvenliği Konferansı'nda idari yetkililer, özel sektör ve sivil toplum örgütlerinden katılımcılar son derece önemli sunumlar yaptı. Maden sektöründeki her kesime kişiye ışık tutacak fikirler paylaşıldı. Bu fikirleri sektörümüze uyarlamamız, iş sağlığı ve güvenliğini artırmak için çabalamamız gerekiyor. Maden sektöründeki en önemli konunun bu olduğunu düşünüyorum. Konferansın sadece bu konuya odaklanması

çok doğru bir adım. Gelecekte sektör geliştikçe bu gibi konferansların içeriğine belki çevre, kurumsal sorumluluk, toplumla ilişki, devletle ilişkiler gibi konular entegre edilebilir. Türkiye Madenciler Derneği ne sıklıkla olursa olsun bu tip konferans düzenlerse kesinlikle katılmak isterim. Çünkü yapılan sunumlarda anlaşılabilir ki iş güvenliği konusunda birbirinden çok farklı görüşler var. Söz konusu görüşler için ayrı bir toplantı yapılması gerekiyor. Bu görüşleri bir araya getirip ortak bir iş güvenliği ve sağlığı görüşü oluşturmamız lazım. Sektörümüzde çalışan herkesi en iyi şekilde korumak adına elimizden geleni yapmalıyız. Onların her gün evlerine ve ailelerine güvenle döndüğünden emin olmalıyız.

Prof. Dr. Turgay ONARGAN

Dokuz Eylül Üniversitesi Maden İşletme Anabilim Dalı

Katılımın üst düzeyde olduğu bu konferansta çok değerli bilgiler sunuldu. Burada o kadar faydalı şeyler konuşuldu ki, yapılan sunumların doküman haline getirilip ilgili bakanlıklara gönderilmesi gerekiyor. Konferans boyunca iş sağlığı ve güvenliği hakkında altın değerinde çözüm önerileri yapıldı. Son derece yararlı geçen bu konferansı çok değerli buluyorum. Konferansta çok fazla başlık vardı, yelpaze

çok geniş olduğu için belki farklı salonlarda ayrı oturumlar şeklinde yapılabilirdi. Ve yine soru cevap şeklinde geçecek forumların da yer alması, katılımcılar için çok yararlı olacaktır. Türkiye'de mevzuat var, yetiştirilmiş eleman ve bilgi birikimi de var. Ancak sistemde ve bunların organizasyonunda problem var. Sistem üzerinde daha fazla çalışılması gerektiğini düşünüyorum.

YERALTI MADENCİLİĞİNDE YÜKSEK VERİM GARANTİLİ ÇÖZÜMLER...

CEVHER HAZIRLAMA EKİPMANLARI

YER ALTI VE TÜNEL EKİPMANLARI

MALZEME TRANSFER EKİPMANLARI

**MADEN TÜRKİYE 2014 FUARI' NDA
3. SALON 351 NO'LU STAND DA SİZ DEĞERLİ MİSAFİRLERİMİZİ BEKLİYORUZ.**

Barış ERDEM

Meta Nikel Kobalt A.Ş. Maden Hakları ve İşletmeler Müdürü

Madencilik sektöründe çalışan biri olarak bu denli kapsamlı bir seminerin daha sık gerçekleştirilmesi gerektiğini düşünüyorum. 2014 yılında geçirdiğimiz iki elim madencilik kazası sonucunda böyle organizasyonların daha yoğun katılımı olması gerekir.

Türkiye Madenciler Derneği de bu kapsamda öncü oldu. İnşallah diğer kuruluşlardan da bu tarz konferansların devamını bekliyoruz. Eğer Dernek, bu konferansı geleneksel hale getirirse biz yine yer almak isteriz. Biz şirket olarak böyle hassas konularda düzenlenen kongreleri her zaman destekleriz. Böylesine bir konferans ilk olmasına rağmen iş sağlığı ve güvenliği hakkındaki konular çok yeterliydi. Eminim ki ilerleyen süreçte yapılacak konferanslarda iş sağlığı ve güvenliği konusu daha da çok irdelenecek. İlerleyen konferanslarda yaşanan olaylar ve çözümlere daha çok ağırlık verileceğini düşünüyorum.

Prof. Dr. Bahtiyar ÜNVER

Hacettepe Üniversitesi Maden Fakültesi

Konferansı çok başarılı buldum. Özellikle yurtdışından gelen katılımcılar oldukça doğru ve bilgili isimlerdi. Katılanlar, yapılan sunumlarla çok fazla bilgilendi. Özellikle bu konferansın 4 Aralık Madenciler Günü'ne denk gelmesi çok iyi oldu. Türkiye'de iş sağlığı ve güvenliği konusunda yapılması gereken çok iş

Ali Rıza SELBUZ

Aytemiz Akaryakıt Dağıtım A.Ş. Ticari ve Endüstriyel Satışlar Müdürü

Biz akaryakıt sektörüyle ilgili bir kuruluşuz ancak krom madencilik dalında da şirketimiz var. Bu konferans kapsamında düzenlenen fuarda akaryakıt şirketi olarak vardık. Çünkü madencilik sektöründe yüksek miktarda akaryakıt kullanımı var. Biz de Aytemiz firması olarak bu sektörde çalışan şirketlere daha güvenli ve ekonomik akaryakıt sunmak için burada yer aldık. Konu itibarıyla iş sağlığı ve güvenliği konusunda ülkemizde ciddi sıkıntılar var. Maden ocaklarında tüketilen akaryakıtın daha güvenli koşullarda madencilere ulaştırılmasını sağlamak son derece önemli. İleride düzenlenmesi planlanan konferanslar daha geniş katılımı olursa biz Aytemiz firması olarak yine fuar alanında olmayı ve kendimizi tanıtmayı isteriz.

Cengiz GÖZTEPE

A Sınıfı İş Güvenliği Uzmanı Maden Mühendisi

Türkiye Madenciler Derneği'nin 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'nü böyle bir konferansla anlamlı hale getirmesi takdire şayan bir hareket. Organizasyonu yapan herkese teşekkür etmek gerekiyor. Bu konferansın devamının getirilmesi durumunda ülkemiz madenciliği için daha ayrıntılı konuların inceleneceğini ve daha verimli toplantılar yapılacağını düşünüyorum. Konferansın muhakkak ki devam ettirilmesi gerekir. Ben de diğer yapılacak konferanslarda elimden ne geliyorsa yapmak isterim.

olduğu için Türkiye Madenciler Derneği bu konferansı her yıl düzenlemeli. Ayrıca sadece İstanbul'da değil madenlerin yoğunlukta olduğu bölgelerde de çalıştaylar yapılmalı. Hatta maden bölgelerine gidip madencilere daha dar başlıklar altında bilgilendirici sunumlar yapılmalı. Bu tür organizasyonların çok faydalı olacağını düşünüyorum.

GELECEK İÇİN VARIZ

Teknoloji gücümüzle tüm ihtiyaçlarınız için buradayız. Maden tesislerinizde sizi başarıya götürecektir arıtma makineleri ve ekipmanları üretiminde uzman Ketmak, projelendirmeden başlayan kesintisiz hizmetiyle her zaman yanınızda.

Hacı KARAKUŞ*Demir Export A.Ş. ESÇ ve Toplum İlişkileri Müdürü*

Madencilik sektörü çok riskli bir alan. Yeraltı madenciliğinde bu risk daha da artıyor. Madenlerde iş sağlığı ve güvenliği çok kritik bir konu. Bu yüzden bu konferans çok verimli oldu. Katılanlara bakılacak olursa hem maden firmaları, hem tedarikçiler hem de bu konunun uzmanı olan ILO temsilcilerinin yer aldığı görülecektir. Ayrıca Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı yetkililerinin de burada olması büyük şans. Gerçekleşen oturumlarda mevzuat, iş sağlığı ve güvenliği eğitimi konuşulduğu için bu konudaki beklentiler Bakanlığa iletilmiş oldu. Biz de firma olarak buradan öğrendiklerimizi faaliyetlerimize aktarmak istiyoruz. Açıkçası madencilik çok dinamik bir iş. Bu yüzden böyle

konferansta konuşulan yenilikleri hayata geçirmek zorundasınız. Yoksa "Ben bu işi sadece bu şekilde yaparım, yeniliklere açık olmam" dersiniz, duvara toslarsınız. Böyle bir bilgi akışının sağlandığı bu konferans çok iyi oldu. Buna ek olarak konferansın 4 Aralık Madenciler Günü'nde yapılması da anlamlı oldu. Bence böyle konferanslar yasalarda yapılan değişikliklerin ardından düzenlenmeli.

Yapılan mevzuat değişikliklerinden sonra yeniliklerin uygulamaya nasıl geçireceği de tartışılmış olur. Biz Demir Export olarak Türkiye Madenciler Derneği'nin doğal üyesi olduğumuz için ileride yapılacak konferanslara da destek vereceğiz.

Hasan ÜNSAÇ*Kuzey Biga İnovatif Madencilik Direktör & Ülke Müdürü*

Ülkemizde yaşanan büyük kazalardan sonra bu çalışma iyi bir başlangıç. Ama hala iş sağlığı ve güvenliği konusunda çok zayıfız. Bu bir kültür, eğitim işi. Öyle bir kerde düzeltilecek bir şey değil. Cezalarla da düzelecek bir şey değil. Bu konunun devamlı işlenmesi lazım. Sektördeki herkesin üzerine düşen görevi yerine getirmesi lazım. Türkiye Madenciler Derneği'nin düzenlediği konferans bu yüzden çok önemli. Çünkü ülkemizdeki madencilik sektörünün "sıfır" kaza olan ülkelerden yardım alması

lazım. Konferansa madencilik sektöründe örnek olan Kanada ve Avustralya'nın katılması çok değerli. Bu tip konferansların, ülkemizde iş sağlığı ve güvenliği konusunda büyük ilerlemeler sağlanana kadar iki ayda bir düzenlenmesi gerekiyor. Bizler yapılacak her konferansa katılıp destek vermeyi isteriz.

Dr. Güner GÜNTUNCA*ABD Özel Madencilik Danışmanı*

Toplantı vakti yerinde, tam zamanında yapıldı. Türkiye madencilik sektörü açısından büyük bir krizden geçiyor. Bu yüzden böylesine uluslararası bir toplantının yapılması çok önemliydi. Çünkü herkes bu konunun iyileştirilmesi için bir şeyler yapmak istiyor. Bu çok müspet bir çalışma ancak bunlar hep zaman alacak işler. Maalesef bir gecede çözülecek şeyler değil. Sabırla ve

azimle aynı çizgide ilerlememiz gerekiyor. Konferans boyunca işlenen konu başlıkları, iş sağlığı ve güvenliğinin olması gereken standartlara çıkarmamız için yeterliydi. Madenlerde iş sağlığı ve güvenliği konusunda her türlü konuya değinildi. Böylesine geniş kapsamlı bir konferansın belli aralıklarla tekrarlanması gerekiyor. Ve ben de bu tekrarlanacak konferanslarda yer almak isterim.

ÇİMENTO ve MADEN SANAYİ

- Değirmenler (Bilyalı ve Çubuklu değirmenler)
- Çevre ve pinyon dişliler
- Dik valslü değirmenler
- Özel Redüktörler
- Separatörler
- Kırıcı astarları
- Konik kırıcılar
- Komple mikronize öğütme tesisleri (Çimento, Bakır, Kalsit, Krom, Çinko, Kuvars, vb.)

Çağrı YILDIRIM

Eskişehir Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Maden Yüksek Mühendisi

Konferansa Türkiye'deki maden sektöründen çok büyük firmaların katıldığını gördük. Ama açılış konuşmalarında da bahsedildiği gibi madenlerde iş kazalarının yüzde 85'i küçük ve orta ölçekli madenlerde gerçekleşiyor. Konferansa asıl o firmaların katılmaları gerekirdi. Onların iş sağlığı ve güvenliği konusunda atacakları adımlar daha fazla. Bu tip konferansların şehrimizde de yapılmasını istiyoruz. Şayet böyle bir konferans Eskişehir'de de düzenlense biz de Valilik olarak elimizden geldiğince katkı sağlarız.

Buğrahan BİLGİN

Hak-İş Hukuk Müşaviri

Konferansın konusu çok önemli. Bu yüzden hükümetten katılımın daha fazla olmasını beklerdim. Bunun dışında konferansta hiçbir eksiklik yoktu. Tüm konular çok gerekli ve yerindeydi. Konferansın düzenlenmesinde emeği geçen herkese çok teşekkür ederim. Bu konferansın belirli periyotlarda bundan sonra da

düzenlenmesi gerektiğini düşünüyorum. Eğer bu gerçekleşirse hepsinde yer almak isterim. Aynı zamanda bu toplantıların Ankara'da da yapılmasını isteriz. Ankara'da olursa hükümetten katılım da daha yüksek oluyor. Bu sayede burada konuşulanlar doğrudan hükümete aktarılmış olur.

Levent KAVLAK

İş Sağlığı ve Güvenliği Profesyonelleri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı

Ülkemizde son yaşanan olaylar bütün spotları iş sağlığı ve güvenliği konusuna doğrulttu. Burada biraz daha sesimizi duyurabilmemiz faydalı oldu. Öncelikle Türkiye Madenciler Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Atılğan Sökmen'e ve tüm dernek çalışanlarına böylesine olumlu etkileri olan bir konferansı organize ettikleri için teşekkür ediyorum. Çünkü maden sektöründe iş sağlığı ve güvenliği kültürünü oluşturacak olan bizleriz. Biz güçlü olmazsak diğer aktörler biz olmadan yapamaz-

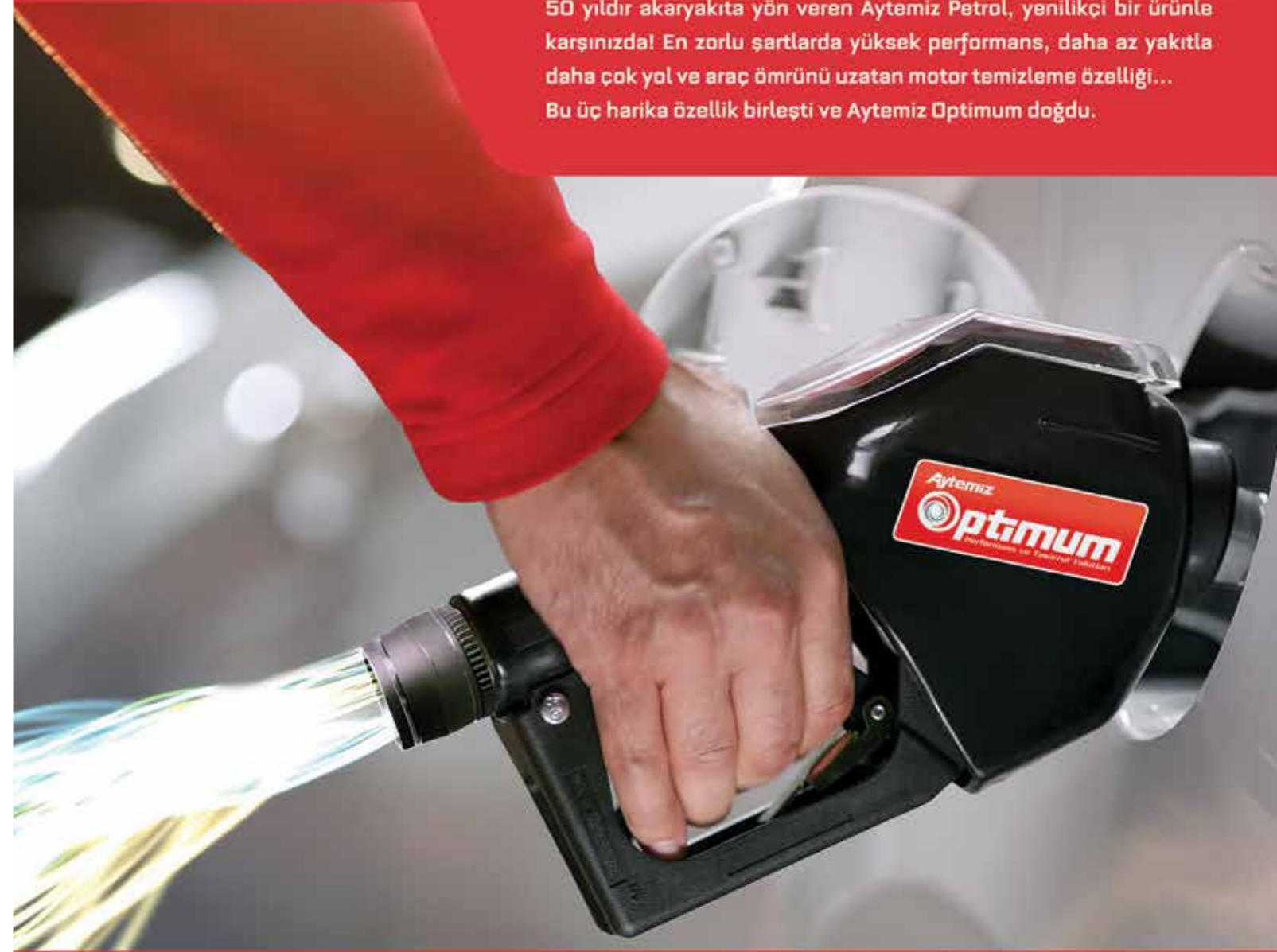
lar. Bu toplantılar o yüzden önemli. İş sağlığı ve güvenliğine destek verecek her şeye hazırız. Her zaman elimizi taşın altına koyacağız. Biz bu toplantıyı başka konferanslara tercih ettik ve katılım gösterdik. Dünyadan da birçok aktör katıldı ve deneyimlerini bizimle paylaştı. Bu konferansın tekrarlanması halinde bu kez ülkemizden daha çok katılımcı görmek isteriz ki onlar da önceki yapılmış çalışmalar ve yeni konuşulacak konular hakkında bilgilenip bu bilgi ve tecrübeleri sektörde hayata geçirebilsinler.

Aytemiz

Optimum
Performans ve Tasarruf Yakıtları

**GÜÇ VE TASARRUF
ŞİMDİ BİR ARADA**

50 yıldır akaryakıtı yön veren Aytemiz Petrol, yenilikçi bir ürünle karşınızda! En zorlu şartlarda yüksek performans, daha az yakıtla daha çok yol ve araç ömrünü uzatan motor temizleme özelliği... Bu üç harika özellik birleşti ve Aytemiz Optimum doğdu.

444 2 298

www.aytemiz.com.tr

Aytemiz
Akaryakıt Dağıtım A.Ş.

Çevre Birimi XI. Toplantısını Yaptı

XI. Çevre Birimi Toplantısı
18 Aralık tarihinde Dr. Caner Zanbak, Ayşe Merve Demirel (Meta Nikel Kobalt Madencilik A.Ş.) Selma Dağtekin ve Kasım Samih Özgen (Madkim Maden ve Kimya San. ve Tic. Ltd. Şti.), Hande Yuner (CAMİŞ Maden A.Ş.), Cansın Ağaç (Eczacı başı ESAN), Çağlar Geven (AKÇANSA A.Ş.) katılımlarıyla gerçekleşmiştir.

TOPLANTI GÜNDEM MADDELERİ;

- 25.11.2014 Tarihli ÇED Yönetmeliği,
- 13.08.2014 Tarihli Maden Atıkları Yönetmeliği Taslağı Süreç Gelişimi,
- Maden Kanunu Taslağı,
- 01.11.2014 İtibari İle Yürürlüğe Giren 10.09.2014 Tarihli Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği,
- Üyelerimizden Gelen Ek Gündem Maddesi Talepleri,
- Sürdürülebilir Madencilik Doğru (Çayeli Bakır Örnek Uygulama Projesi)

Görüşülen Konular

25.11.2014 Tarihli ÇED Yönetmeliği;

Faaliyetlerin çevresel etkilerinin değerlendirildiği Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği 25.11.2014 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanmış ve büyük yankı getirmiştir. Büyük projelerin çoğunluğu ÇED Raporu hazırlanması konusunda muaf tutulmuştur, fakat Madencilik Sektörü açısından bakıldığında ÇED yönetmeliği çerçevesinde çok büyük farklılıklar görülmektedir. Üyeler arasında maden arama faaliyetlerinin yönetmelik maddesi içerisinden alınarak Ekler kısmına koyulması konusunda, bazı dezavantajların yaşanabileceği görüşülmüştür. Maden Arama projeleri ÇED Yönetmeliği EK-2 kapsamında yer almaktadır. Ek-2 kapsamında hazırlanacak olan Proje Tanıtım Dosyasının valilik nezdinde incelenmesi sonucu EK-1 kapsamında değerlendirilme yapılması gerektiği kararı çıkarılabilir. Bu durumun sonucunda madencilik faaliyetinin yapılabilmesi için ön şart olan

arama faaliyetlerinin gecikmesi ve daha uzun bir rapor süreci ile karşı karşıya kalınmasının söz konusu olabileceğine dikkat çekilmiştir.

Üyeler arasında görüşülen diğer bir konu ise 03.10.2013 tarihinde yayımlanan ÇED Yönetmeliğinin akabinde yayımlanan Maden Arama Projelerine Yönelik Uygulama Talimatı <http://www.csb.gov.tr/db/ced/editordosya/AramaUygulamaTalimatı%281%29.pdf> ile ilgilidir. Bu talimatta arama projelerinin kapsamı hakkında düzenlemeler bulunmaktadır, özellikle ÇED Olumlu Belgesi veya ÇED Gerekli Değildir Belgesi bulunan sahalarda yapılacak olan arama amaçlı sondajlar bu talimatta muafiyet kapsamında değerlendirilmiştir. 25.11.2014 tarihli ÇED yönetmeliğinin yayımlanmasının ardından bu talimatın hala geçerli olup olmadığı konusunda belirsizlik oluşmuştur. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, ÇED İzin Denetim Genel Müdürlüğü, Petrol ve Maden Şube Müdürlüğü yetkilisi ile yapılan telefon görüşmesinde belirttiklerine göre ilgili Talimatın hala geçerli olduğu bilgisi tarafımıza

verilmiştir. Sn. üyelerimizin bu konuda düşüncelerini tekrar sunmaları ve tecrübelerini paylaşmaları yararlı olacaktır.

13.08.2014 Tarihli Maden Atıkları Yönetmeliği Taslağı Süreç Gelişimi;

Maden Atıkları Yönetmelik Taslağı 13.08.2014 tarihinde yayımlanarak kamuoyuna duyurulmuştur. Çevre Birimi Olarak üyeler ile yapılan görüş alışverişleri sonucunda, sektör temsilcileri olarak değerlendirmeler neticesinde madencilik faaliyetleri ve çevresel değerlere paralel görüş metni hazırlanmış ve bakanlık ilgili mercilerine iletilmiştir. Görüş sunumunun ardından ilgili yönetmelik ile ilgili herhangi bir gelişme yaşanmamıştır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Maden Atıkları Şubesi'nden paylaşılan herhangi bir doküman henüz bulunmamaktadır.

01.11.2014 İtibari İle Yürürlüğe Giren 10.09.2014 Tarihli Çevre İzin Ve Lisans Yönetmeliği;

10.09.2014 Tarihinde yayımlanan Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliğinin yürürlüğe girişi 01.11.2014 tarihidir. Üyeler arasında görüşüldüğü üzere yönetmeliğin getirmiş olduğu herhangi bir olumsuzluk bulunmamakla beraber Çevrimiçi izin lisans başvuruları için sisteme yüklemesi gereken belgeler kapsamında düzenlemeye gidilmiş, yapı kullanım izni ve işletme belgesi gibi belgeler iptal edilerek daha kullanışlı hale getirilmiştir. Çevre izin lisans yönetmeliği EK-1 veya EK-2 maddeleri kapsamında bulunan faaliyetler, işletmeye geçebilmek için Geçici Faaliyet Belgesi almak zorundadır, GFB alınmaksızın hiçbir işletme faaliyette bulunamaz hükmü getirilmiştir.

Diğer bir yenilik ise ilgili Yönetmeliğin EK-1 veya EK-2 kapsamında yer alıp alınmamasına bağlı olarak Çevre izin lisans başvurularını EK-1 listesinde yer alan firmalar için Çevre Yönetim Birimleri, Danışmanlık firmaları yapabilirler (tesiste bulunan çevre görevlisi yapamaz), EK-2 listesinde yer alan firmalar için ise tesiste bulunan Çevre Görevlisi, Danışmanlık Firması veya var ise Çevre Yönetim Birimleri yapabilmektedir. Madencilik sektörü için bulunan bir değişiklik te ekler-

de bulunmaktadır. Bir önceki yönetmelikte geçen EK-2 Madde 2.17 (patlayıcı kullanılan taş ocakları) maddesi yeni yönetmelikte 2.16 (patlayıcı kullanılan maden ocakları) olarak değiştirilmiştir. Bu değişiklik ile patlatma yapılan bütün madencilik faaliyetleri Çevre izin Lisans Yönetmeliği kapsamında kalmaktadır.

Sürdürülebilir Madencilik Doğru (Çayeli Bakır Örnek Uygulama Projesi);

Çayeli Bakır İşletmeleri tarafından aktif bir şekilde yürütülen ve Madencilik ile uyumlu yürütülen İş Sağlığı ve Güvenliği sistemlerinin, Türkiye Madencilik Derneğinde de aktif olarak uygulanması konusunda görüşülmüş olup, konunun detaylarının yönetim kurulunda görüşüleceği sonucuna varılmıştır.

Kamu Yararı Kararı Belgesi;

1(a) ve 1 (b) Grubu madencilik faaliyetleri için kamu yararı kararı alınması konusunda mevzuat çerçevesinde ya da işlemlerin yürütülmesi esnasında karşılaşılan sorunlar ile ilgili üyelerimizden görüş ve bilgi talebinde bulunulmuştur.

Çayeli Bakır İşletmeleri tarafından aktif bir şekilde yürütülen ve Madencilik ile uyumlu yürütülen İş Sağlığı ve Güvenliği sistemlerinin, Türkiye Madencilik Derneğinde de aktif olarak uygulanması konusunda görüşülmüş olup, konunun detaylarının yönetim kurulunda görüşüleceği sonucuna varılmıştır.

BEYANLAR	2015 YILI											
	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK
Aylık Değerlendirme Raporu												
Aylık Değerlendirme Raporunun Yüklenmesi												
Yıllık İç Tetkik Raporu												
Eğitim Formları												
Atık Yağ Beyanı		WEB üzerinden										
Tehlikesiz Atık Beyanı			2016 Yılı Yapılacak									
Tehlikeli Atık Beyanı			WEB üzerinden									
Seveso	WEB üzerinden											
Rehabilitasyon Projelerine Ait Teknik Raporlar									Orman Bölge Müdürlüğüne			
Madencilik Faaliyetleri ile Bozulan Alanların Doğaya Yeniden Kazandırılmasına Dair Yönetmelik Yıllık İzleme Raporları	Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne											
İl Müdürlüğü UATF Teslimi												
ÇED Olumlu Raporları İzleme Raporları	ÇED Olumlu Belgesinin Tarihine Göre Değişkenlik Göstermektedir.											
Ambalaj Atığı Beyanı	Kapsam Dışı (Piyasaya Süren, Ambalaj Üreticisi, Tedarik Eden Firmalar Beyan Yapmakla Yükümlüdür)											

Akçansa'nın Biyoçeşitlilik Proje Yarışması'nın Kazananları Açıklandı

Levent'te düzenlenen ödül töreninde açıklandı.

Törene, Akçansa Genel Müdürü Mehmet Hacıkamiloğlu, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Genel Müdür Yardımcısı Ali Rıza Tanas, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Mehmet Hamdi Yıldırım ve UNDP Türkiye Portföy Müdürü Dr. Katalim Zaim'in yanı sıra Biyoçeşitlilik Proje Yarışması jüri üyeleri, akademisyenler ve finale kalan öğrenciler de katıldı.

Üniversitelerin maden ve çevre mühendisliği, peyzaj mimarlığı,

Türkiye'nin lider yapı malzemeleri şirketi Akçansa, iştiraki olduğu Heidelberg-Cement'in faaliyet gösterdiği ülkelerde uzun yıllardır düzenlediği ve maden sahalarının biyolojik değerlerini artırmayı amaçlayan 'Biyoçeşitlilik Proje Yarışması'nı, bu yıl ilk kez Türkiye'de gerçekleştirdi.

8 üniversiteden toplam 15 projenin katıldığı yarışmanın birincisi Ege Üniversitesi'nden Cemal Onur Alpay ve Hülya Karadoğan olurken, ikinciliği Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nden Habib Güçlü, Mustafa Tokoğlu ve Onur Vardar kazandı. Üçüncülüğü Sabancı Üniversitesi'nden Serra Örey alırken, mansiyon ödülü Hacettepe Üniversitesi'nden Sevda Cengiz'e verildi.

Akçansa'nın, üniversite öğrencileri tarafından maden sahalarının biyolojik değerini artırmayı amaçlayan projeler üretilmesi ve öğrencilerin bu yöndeki farkındalıklarının artırılması amacıyla düzenlediği Biyoçeşitlilik Proje Yarışması'nın kazananları belli oldu.

Akçansa'nın ortağı Heidelberg-Cement'in faaliyet gösterdiği ülkelerde uzun yıllardır düzenlediği, bu yıl ise Türkiye'de ilk defa gerçekleştirilen Biyoçeşitlilik Proje Yarışması'nın sonuçları, Wyndham Grand İstanbul

ğı, biyoloji ve ekoloji bölümlerinde okuyan öğrencilere yönelik düzenlenen 'Biyolojik çeşitliliği artır, doğal hayata değer kat' konulu yarışmaya 8 üniversiteden 15 proje katıldı ve 4 proje finalde yarışmaya hak kazandı.

Birincilik ödülü 5.000 Euro olarak belirlendi

Yarışmaya sunulan projeler; Hacettepe Üniversitesi'nden Prof. Dr. Levent Turan, UNDP Türkiye İklim Değişikliği ve Çevre Portföy Müdürü Dr. Katalim Zaim, REC Türkiye Direktörü Rıfat Ünal Sayman, TOBB Madencilik Meclisi Başkanı İsmet Kasapoğlu, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Mehmet Hamdi Yıldırım, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Genel Müdür Yardımcısı Ali Rıza Tanas ve Sabancı Holding Çimento Grup Başkanı Hakan Gürdal tarafından değerlendirildi.

Biyoçeşitlilik Proje Yarışması'na kabul edilen tüm projeler, aynı anda hem ulusal hem de uluslararası ödüller için yarıştı. Uluslararası alanda başarı elde eden yarışmacılar 10.000 Euro değerinde para ödülü kazanacak. Uluslararası yarışmanın büyük ödülü 30.000 Euro tutarındaki büyük ödülün kazananı ise Aralık ayında Prag, Çek Cumhuriyeti'nde yapılacak törende açıklanacak.

Akçansa'nın üçüncü Sürdürülebilirlik Raporu GRI G4 uyumlu yayımlandı

Akçansa Genel Müdürü Mehmet Hacıkamiloğlu, Akçansa olarak sürdürülebilirliği, sosyal, çevresel ve ekonomik boyutlarıyla ele aldıklarını söylediği konuşmasında, "Sürdürülebilirliği, yönetim anlayışımıza, çalışma kültürümüze entegre etmeye çalışıyoruz. Bu yolculukta hayata geçirdiğimiz ve sektörde öncülük ettiğimiz birçok çalışma ve proje var" dedi.

Akçansa'nın gerçekleştirdiği tüm çalışmalarını ve projelerden elde edilen performansını şeffaf bir yaklaşımla hazırladıkları Sürdürülebilirlik Raporu ile kamuoyuyla paylaştıklarına da değinen Hacıkamiloğlu, "Türk çimento sektöründe sürdürülebilirlik raporu yayımlayan ilk şirket unvanına sahip olmaktan büyük gurur duyuyoruz" açıklamasında bulundu.

Akçansa'nın son olarak, 2012-2013 yıllarında kaydettiği performansı içeren Sürdürülebilirlik Raporunu tamamlayarak paydaşlarının bilgisine sunduklarını açıklayan Mehmet Hacıkamiloğlu, "Üçüncü Sürdürülebilirlik Raporumuz, GRI'n yayınladığı yeni G4 ilkelerine uygun hazırlanarak onaydan geçti. Böylece çimento sektöründe G4 ilkelerine göre ya-

yımlanan ilk raporlardan biri oldu" diyerek, Akçansa Sürdürülebilirlik Raporu'nun önemini altını çizdi.

Mehmet Hacıkamiloğlu: "Akçansa, biyoçeşitlilik yönetimini sürdürülebilirlik stratejisi kapsamında öncelikli 6 konudan biri olarak belirleyerek, 2020 sürdürülebilirlik hedefleri arasına almıştır"

Mehmet Hacıkamiloğlu, ödül töreninde yaptığı konuşmada, gençlerin fikirlerini ve yaratıcılıklarını desteklemeyi görev kabul ettiklerini belirterek, yarışmanın sürdürülebilir bir dünyaya katkı sağlayacağına inandığını söyledi.

Biyoçeşitliliğin korunması için bugün atılan adımların, hem insanlığın hem de sektörün geleceğini ilgilendirdiğini söyleyen Hacıkamiloğlu, "Bu bilinçle çalışan Akçansa, biyoçeşitlilik yönetimini sürdürülebilirlik stratejisi kapsamında öncelikli 6 konudan biri olarak belirleyerek, 2020 sürdürülebilirlik hedefleri arasına almıştır. Bu kapsamda, doğaya yeniden kazandırma projeleri hazırlayarak yetkili mercilerin onayını almayı ve üretimin bittiği maden sahalarını rehabilite etmeyi hedefliyoruz" şeklinde konuşmasını tamamladı.

İngiltere ile Anlaşma İmzalandı; Koza, Kuzey İrlanda'da Altın Arayacak

Koza Altın'ın bağlı ortaklığı Koza Ltd. Kuzey İrlanda'da altın ve gümüş arama faaliyeti için joint venture anlaşması imzaladı.

Koza Altın tarafından Kamu Aydınlatma Platformu'na yapılan açıklamaya göre, Koza Altın İşletmeleri A.Ş., bağlı ortaklığı olan Koza Ltd. ile Lonmin Plc. iştiraki Lonmin (Northern Ireland) Limited arasında Kuzey İrlanda'da altın ve gümüş arama faaliyeti yapılması konusunda joint venture anlaşması imzalandı. Bu anlaşma çerçevesinde bölgede maden arama ve jeoloji çalışmaları ve bu çalışmaların finansmanı yürütülecek. Çalışmalar sonucunda madenin geliştirilmesi veya işletilmesi için kurulacak Şirket'te Koza Ltd ilk aşamada yüzde 50 oranında paya sahip olacak. Bu oranın yüzde 75'e kadar artırılması opsiyonu bulunuyor. Koza Ltd'nin Kuzey İrlanda'daki faaliyetleri hakkında gerekli açıklamalar KAP vasıtasıyla kamuoyuyla paylaşılacak.

Demir Export Taşlıtepe Demir İşletmesi Tamamlanıyor

İnşaatına Temmuz 2014'te başlanan Sivas- Divriği'de bulunan Taşlıtepe Demir İşletmesi Tesisinin yılsonunda tamamlanması planlanıyor. Tesis tamamlandığında; 500 ton beslenme ve yıllık 400 bin ton satılabilir cevher üretim kapasitesine sahip kırma, eleme ve zenginleştirme tesisi olarak hizmete girecek.

Bunun yanında, hem kendi çalışanları hem de şirket dışından olan konukları ağırlamak için oluşturulan yeni tesise ait Taşlıtepe Misafirhanesi, ağustos 2014 tarihi itibarıyla hizmete açıldı. Toplam 530 m²'lik alana sahip olan misafirhanenin; yaklaşık 20 m²'lik 16 adet tek kişilik odası; 75 m²'lik genişlikte salonu, kendine ait çamaşırhanesi ve mutfağı bulunmaktadır.

Demir Export "Çevreye Karşı Duyarlıyız"

Demir Export çevre hedefleri kapsamında, her yıl olduğu gibi bu yıl da, kasım ayında Sivas'taki tüm işletmelerinde ağaç dikme faaliyetlerine başladı.

Kangal Kömür İşletmesi'nde, Demir Export-TEMA ortaklığı ile hayata geçirdikleri ağaçlandırma çalışmaları, 1 Kasım günü başladı. Çalışmalar, şirketi beyaz ve mavi yaka çalışanlarıyla birlikte TEMA'dan 40 kişilik bir ekibin katılımıyla gerçekleşti. Faaliyet sonunda toplam 45.000 meşe palamudu ve fidan toprakla buluştu.

Çetinkaya Demir İşletmesinde ise çalışanlar, şantiye karşısındaki bölgeye 4000; çevre köylere de 2000 adet fidan dikti.

Divriği Demir İşletmesi çalışanları, ağaçlandırma çalışmalarını işletme yakınındaki Maltepe Köyü'nde gerçekleştirdi. Dikilen ağaçların çoğu sarıçam ve karaçam olup yer yer ardıç, akasya, mahlep ve iğde ağaçları da dikildi. 7 Kasım 2014 tarihinde ise, Divriği'deki Demirdağ Köyü'nde köy halkının da katılımıyla işletme çalışanları, 1500 adet ağaç dikimi gerçekleştirdi. Divriği'de yapılan tüm ağaçlandırma faaliyetleri sonunda bölgeye 8400 fidan dikilmiş oldu.

Demir Export'un ağaç dikme faaliyetleri, önümüzdeki yıllarda da işletmelerde ve çevre köylerde devam edecek.

REDUCE EMISSIONS INCREASE PROFITABILITY

Tier 4 engine technology not only reduces ventilation requirements in your mine but also improves mobile fleet fuel economy without sacrificing performance. It's your key to reducing emissions while increasing profitability.

Using the latest ultra-low emissions diesel engine technology, and by working with selected manufacturers, we can help you make the switch to cleaner engine technology quickly and smoothly. We have more than 80 LHDs and underground trucks already equipped with Tier 4 engines in operation today.

For more information visit www.mining.sandvik.com

Çayeli Bakır İşletmelerinde Maden İşçilerine Çipli Takip

RİZE'nin Çayeli İlçesi Madenli Beldesi'nde yer alan Çayeli Bakır İşletmeleri'nde madencilerle birlikte bir gün geçiren fotoğraf sanatçısı Memiş Ali Yazıcı iş güvenliğini fotoğrafladı.

First Quantum Minerals firması tarafından işletilen Çayeli Bakır İşletmeleri'ne inen fotoğraf sanatçısı Memiş Ali Yazıcı, madencilerle bir gün geçirdi. Madencilerin çalışma şartları ve iş güvenliği uygulamalarını fotoğraflayan Yazıcı, işçilerin hangi koşullarda çalıştığını görüntüledi.

1994 yılında üretime başlayan Çayeli Bakır İşletmelerinde göçük, yangın ve diğer acil durumlarda madencilerin sığınabileceği 11 sığınma istasyonunu bulunuyor. Sürekli hava bağlantısının olduğu sığınma istasyonları, en kötü koşullarda 16 kişiye 36 saat boyunca kendi kendine yetecek enerji, havalandırma ve barınma imkanı sağlayabiliyor. İşçilerin riskli bölgelere girişini engellemek amacıyla galerilerde cevher çekimi uzaktan kumandalı iş makineleri ile yapılıyor. Yerüstünde ve yeraltında meydana gelebilecek acil durumlara müdaha-

le etmek amacıyla 70 kişiden oluşan maden kurtarma ekibi de hazır bekliyor.

İŞÇİLERE ÇİPLİ TAKİP

Türkiye'de madenlerde ilk kez elektronik personel takip sistemi uygulanıyor.

yan şirketlerden biri olarak, yer altındaki işçilere takılan elektronik çip sistemi sayesinde buldukları yerler takip ediliyor. Bu uygulama ile olası göçük anında yaşanabilecek mahsur kalma olaylarında sinyal gönderen çip yardımıyla madencilerin yerleri kolayca belirlenebilecek.

İSG AKADEMİ

Akçansa İSG Akademileri ile İnsana, Hayata, Güvenliğe ve Sağlığa Değer Katıyor

Çanakkale ve Büyükçekmece fabrikalarımızda açtığımız ve yakında Ladik fabrikamızda açılacak olan Akçansa İSG Akademilerde, yıllık olarak;

- 5.000 kişinin (çalışanımız, tedarikçimiz ve iş ortağımızın),
- 80.000 saat iş sağlığı ve güvenliği eğitimi almasını,
- İş sırasında oluşabilecek riskleri görmesini,
- Gerekli önlemleri almasını,
- Sadece çalışma hayatında değil, yaşamın her alanında riskleri minimuma indirmesini hedefliyoruz.

www.akcansa.com.tr facebook.com/akcansa [Akçansa Group](https://www.linkedin.com/company/akcansa)

MTA, Bakır Rezervini Tescilledi

Maden Tetkik Arama (MTA) Genel Müdürlüğü, Afşin-Elbistan-Göksun ilçeleri arasındaki üçgende tespit edilen bakır madenindeki varlığını doğruladığı yaklaşık 1 milyar tonluk rezervin, 250 milyon tonunun görünür hale getirildiğini açıklayarak, bakır madenini resmen tescilledi.

Kahramanmaraş-Osmaniye Polimetal Maden Aramaları Projesi çerçevesinde Afşin ilçesine bağlı Hüyükli ve Nadır Mahalleri'nde keşfedilen bakır madeninin rezervine ilişkin olarak ilk resmi açıklama Maden Tetkik Arama (MTA) Genel Müdürlüğü'nden geldi. MTA, 2009 yılında tespit edilen bakır madeninin toplam rezervinin 850-950 milyon ton arasında tahmin edildiğini, geçtiğimiz günlerde yayınladığı 2013 yılı faaliyet raporunda açıkladı.

2013 yılı faaliyet raporuna yansıyan bilgilere göre, bölgede sadece bakır değil önemli oranda kurşun, çinko, molibden ve altın da bulunuyor. MTA, çıkarılıp işlenmesi halinde ülke ekonomisine milyarlarca dolar katkı sağlayacak madenin 4'te 1'i olan 250 milyon tonluk rezervinin de görünür hale getirildiği bilgisine de faaliyet raporunda yer verdi.

Bakır insanların eski çağlardan beri çeşitli amaçlarla kullandığı ve günümüzde de sanayinin temel girdileri arasında yer alan önemli metallere birisi. Bakır, çok çeşitli özellikleri barındırması ile ekonomide önemli bir rol oynuyor. Yüksek elektrik ve ısı iletkenliği, aşınmaya karşı dirençli maddeden çekilebilme ve dövülebilme bakır madeninin en önemli

özellikleri olarak sıralanıyor. Ayrıca alaşımları çok çeşitli olup endüstride değişik amaçlı kullanılıyor. Afşin'de keşfedilen porfiri bakır yatağı ekonomik anlamda; yüzde 0,8 Cu tenörlü ve ortalama rezervi 500 milyon tonundan fazla olup, bunlar az miktarda molibden, altın ve gümüş içeren, açık işletme veya yeraltı işletmeciliği ile işletilebiliyor. Dünya üzerinde bilinen ve ekonomik olarak işletilen porfiri bakır yatakları And (Batı Amerika), Filipinler ve Alp orojenik kuşaklarında bulunuyor.

Maden Tetkik Arama (MTA) Genel Müdürlüğü, Türkiye'nin toplam rezervinin neredeyse yarısının tespit edildiği Afşin-Elbistan bölgesindeki maden yatağı ile ilgili olarak 2009 yılından itibaren yaptığı çalışmalarını faaliyet raporunda açıkladı. Daha önceden 2013 yılına kadar sahanın özelliklerini belirleme üzerine yoğunlaşan MTA, 2013 yılında bölgede yapılan sondajlardan elde edilen karotların incelemesini yaptı. 2008 yılında keşif ve genel çalışmaların yapıldığını anlatıldığı faaliyet raporlarında 2009 yılında ruhsatlandırma çalışmaları ve haritalandırmaların yapıldığı kaydedildi. MTA, 2010 yılında rezerv bulunduğu düşünülen alanda 6 ayrı ruhsat aldı. Bölgedeki ilk sondajlar ise 2011 yılında başladı. MTA, 2012 yılında ise Afşin güneyi ile Elbistan batısında yer alan levha dayk karmaşığı içerisinde tektonik hatlara bağlı olarak gelişen damar tipinde cevherleşmeler tespit edildiğini açıkladı.

Madenin rezervine ve büyüklüğüne ilişkin en net bilgi ise, geçtiğimiz

günlerde açıklanan 2013 yılı faaliyet raporunda yer aldı. Raporun özetinde sahada bakır, kurşun, çinko ve altın madenlerinden oluşan yaklaşık 850-950 milyon tonluk rezerv olduğu bilgisi aktarıldı.

Bu rezervin 250 milyon tonunun görünür hale getirildiğinin de altının çizildiği raporda; şu ifadeler kullanıldı: "Proje kapsamında Afşin ilçesine bağlı Hüyükli-Kayışindere ve Nadır (Tilavşun) ruhsat sahalarında yapılan detay çalışmalar sonucunda önemli Bakır (Cu) - Kurşun (Pb) - Çinko (Zn) - Altın (Au) değerleri elde edilmiştir. Sahada yapılan sondajlı arama çalışmaları ile ruhsat sahası içinde porfiri sistemde gelişmiş Bakır (Cu) + Molibden (Mo) cevherleşmesi tespit edilmiştir. Bu cevherleşmeye ilave olarak yer yer damarlar halinde Kurşun (Pb) - Çinko (Zn) cevherleşmeleri de gözlenmektedir. 2012 ve 2013 yıllarında toplam 18 bin 124 metre sondaj yapılmış olup yaklaşık olarak 250 milyon kısım, görünür hale getirilmiştir. Toplamda 850-950 milyon tonluk bir kütlemin görünür kaynak olabileceği tahmin edilmektedir."

Bölgede bulunan Afşin ve Elbistan ilçesinin 'başına talih kuşu kondu' yorumlarının yapıldığı maden bölgesinin magmatik kitle çerçevesinde yerin 4-5 kilometre altında oluştuğu ancak, yer hareketleri sonucunda yeryüzüne kadar da çıktığı biliniyor. Yılda 10 milyon tonluk işleme kapasitesi ile Türkiye'ye 100 yıl yetmesi düşünülen bakır madenini, yaklaşık 1 milyar tonluk rezervi ile de dünyanın sayılı büyük bakır madenleri arasında yer alıyor.

Metal madenciliği, metalurji kimya alanlarında faaliyet gösteren şirketimiz;

Ülkemizde Mineralden Metal Bakır Üreten
Tek Kuruluşur.

- %18-23 Bakır içerikli Bakır Konsantresi
- % 42-48 Kükürt içerikli Pirit Konsantresi
- % 99,998 Bakır içerikli Elektrolitik Bakır
- % 96-97 H₂SO₄ içerikli Sülfirik Asit
- % 65-69 Antimuan içerikli Antimuan Konsantresi

Aşıköy Mevkii
Küre - Kastamonu
Tel: 0366. 751 20 60
0366. 751 20 04
Fax: 0366. 751 20 38
www.etibakir.com.tr

Maden Türkiye Fuarı Yapıldı

6. kez düzenlenen Maden Türkiye 6. Uluslararası Madencilik, Maden, Makine ve Ekipmanları, İş Makineleri Fuarı, Yurt Madenciliğini Geliştirme Vakfı işbirliği ile hazırlandı.

Fuara Çin ve Kanada ülkelerinin milli katılımları ile 29 ülkeden 412 firma ve firma temsilcisi katıldı.

Fuar, %35 alan büyüklüğü, %30 katılımcı sayısı artışı ve ziyaretçi sayısında %47 oranında artış ile 1291'i yurtdışından olmak üzere 9371 profesyonel ziyaretçiye ev sahipliği yaptı.

71 Ülkeden yabancı ve 73 ilden yerli ziyaretçiyi katılımcılar ile buluşturan fuar sektörün geleneksel buluşma adresi olma iddiasını bu yıl da pekiştirdi. Katılımcı firmalar yapılan ikili görüşmelerde ürün ve hizmetlerini nitelikli ziyaretçilere tanıtmaya imkânı buldular.

"Madenlerde İş Sağlığı, Güvenliği ve Torba Yasa Gerçeği" başlıklı açık oturum, Prof. Dr. Güven Önal'ın moderatörlüğünde, MİGEM Genel Müdürü Selahattin Erdoğan, İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı Abdullah Dündar, TOBB Madencilik Meclisi Başkanı İsmet Kasapoğlu ile Koza Altın İşletmeleri Genel Müdürü İsmet Sivrioğlu'nun katılımlarıyla gerçekleşti. Meydana gelen kazalar, torba yasanın değerlendirmesi, yeni maden yasasında yapılması düşünülen değişiklikler görüşüldü. Çalışma süreleri ve ücretlendirme uygulamaları ile ilgili devlet desteğinin altı çizildi.

"ÜRETİR, DÜZELTİR ve ORMANLAR YARATIR"

KUTMAN MADENCİLİK

Etiler Mh. Özden Sk. N:15 Etiler/Beşiktaş Tel: 0212 358 48 60 - Fax: 0212 358 48 68

www.kutman.com / info@kutman.com / info@kutorman.com

Natural is best.

designed by **STANBUL** www.stanbul.com.tr

QR code

f /mrtmining
t /mrtmininginc

MRT
Mining Industry INC.
www.mrtmining.com

Dräger

Tutkumuz,
size özel
çözümler
sunmak.

Draeger Safety Korunma Teknolojileri Ltd. Şti.

İlkbahar Mh. Konrad Adenauer Cd. No: 54/A-B Yıldız, Çankaya - Ankara
Tel : (0312) 491 06 66 • Faks : (0312) 490 13 14 • www.draeger.com.tr

Dräger. Yaşam için Teknoloji.

Hükümet, İşçi ve İşveren Temsilcileri Madenlerde İş Sağlığı ve Güvenliği Yol Haritasının Ana Unsurlarına İlişkin Mutabakat Sağladı

Ankara'da yapılan üç taraflı ulusal toplantıda, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ÇSGB), Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), sosyal taraflar ve diğer ilgili paydaşlar; risk değerlendirmeleri, ulusal mevzuatla uyum ve iş teftişigibi unsurların ve sosyal tarafların madenlerde daha gelişmiş güvenlik ve sağlık konusuna ne şekilde katkıda bulunabileceğini ele aldı.

Hükümet, işçi ve işveren temsilcileri ile diğer ilgili paydaşlar, ÇSGB ve ILO'nun 16-17 Ekim 2014 tarihlerinde Ankara'da birlikte düzenlediği "Madencilik Sektöründe İş Sağlığı ve Güvenliğinin (İSG) Geliştirilmesine İlişkin Üç Taraflı Toplantı"da, Türkiye'de İSG'nin ne şekilde geliştirilebileceğine yönelik yol haritasının ana unsurlarına ilişkin mutabakata vardılar. Genel Maden İş Sendikası, DİSK, Hak-İş, TİSK, BM, İLO ve ÇSGB üst düzey yetkilileri konuşmacı olarak katılımda bulunurken, Maden Mühendisleri Odası, TOBB, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Türkiye Tabipler Odası gibi sivil toplum kuruluşları ve resmi kurumları toplantıya görüş bildirim amacıyla katılımda bulundular.

Türkiye Madencilik Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Atılğan Sökmen'nin de katıldığı toplantıda güvenlik ve sağlık kültürünün oluşturulması çerçevesinde; yaşam boyu öğrenme, gelişmiş genel İSG bilgisi ve hedeflenen İSG eğitiminin, özellikle madencilik için, önemi toplantıda sıklıkla dile getirilen konulardan biri olurken hükümet ile işveren ve işçi örgütleri

arasındaki işbirliğinin daha fazla olması toplantıda bu bağlamda ortak olarak dile getirilen bir başka konu oldu.

İLO 176 No'lu Madenlerde Sağlık ve Güvenlik Sözleşmesinin ana özelliklerinin mevcut yönetmeliklerle aralarında fark olmadığını karşılaştırılmasına yönelik bilgilerin verildiği toplantı madenlerde risk değerlendirmesi, acil durumlara hazırlık ve kurtarma çalışmalarına yönelik çalışmaların daha etkin olması yönünde önerilerin sunulduğu toplantı işçi haklarını, sorumlulukları, madenlerde taşeronluk ve müteahhitlik uygulamalarına yönelik tartışmalarla devam etti. Yapılan toplantı sonucunda ülkemiz madencilik sektöründe yaşanan iş kazalarının önlenmesinde ulusal düzeyde devlet, işveren, sendikalar, sivil toplum örgütleri ve üniversitelerinde içinde olduğu bir İSG Kurulu kurulması yönünde görüşler sunuldu. "Hepimizin bildiği gibi her alanda mevzuat hazırlamak tek başına yeterli değildir. Yüksek standartlarda mevzuat altyapısına sahip olmak, İSG'nin iyileştirilmesini ve iş kazaları ve meslek hastalıklarının azaltılmasını sağlama yolundaki araçlardan yalnızca birisidir," şeklinde konuşan ÇSGB Müsteşar Yardımcısı Serhat Ayrım toplantıda ayrıca sağlık ve güvenlik kültürünün yanı sıra tüm işyerlerindeki çalışanların güvenliği ve sağlığının önemiyle ilişkin bilinç yaygın olarak sahip olma gereğine dikkat çekti.

"Umarım bu toplantı Türkiye'de iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesinde önemli bir rol oynayacak," diye konuşan Müsteşar Yardımcısı aynı zamanda mevzuatın etkin uygulanmasının sağlanmasının ve önleyici güvenlik ve sağlık kültürünün oluşturulmasının gerekli olduğunu belirtti.

Toplantıda ayrıca 13 Mayıs 2014 tarihinde Soma'da meydana gelen trajik kazada öğrenilen dersleri kapsamlı şekilde değerlendirmek amacıyla Hükümetin onay için gerekli işlemleri başlattığı 1995 tarih ve 176 sayılı Madenlerde İş Sağlığı ve Güvenliği ile ilgili ILO Sözleşmesi'nin uygulanmasına ivme kazandıracak ileriye dönük tedbirler de ele alındı.

ÇSGB İSG Genel Müdürü Kasım Özer'in toplantıda dile getirdiği görüşlere benzer olarak ILO İş Yönetimi, İş Teftişi ve İSG Bölümü Direktörü Nancy Leppink de "İSG kültürünün oluşması erken çocukluk döneminde ve ailede başlayan bir süreçtir," şeklinde konuştu.

Toplantıda, araştırma kurumu Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı'nın (TEPAV), taşeronluk düzenlemelerinin Türkiye'deki yaygınlık durumuna ilişkin tartışma çerçevesinde, bu düzenlemelerin ülkedeki İSG'nin durumu üzerindeki muhtemel etkilerine yönelik daha ileri bir çalışma yapması da kararlaştırılmıştır.

ILO Avrupa ve Orta Asya Bölge Direktörü Heinz Koller ise toplantıyla ilgili olarak "Sanırım şu anda ortak çabalarımızın yeni bir aşamasına giriyoruz ve inanıyorum ki bu toplantı üç taraflı işbirliğimizin önemli bir kilometre taşı olarak kalacaktır," şeklinde konuştu.

Madenlerde kaybettiğimiz emekçilerin anısına...

Ülkemiz ve halkımız için,
ömrünüz pahasına çalıştığınız
özverili, kısa yaşam hikâyenizin,
meydana gelen elim bir kaza sonucu sona ermesi ile,
bizlere emeğin gururunu ve unutulmaz değerini
tekrar hatırlattınız.

İşvereni akademisyeni, mühendisi,
emekçisi olarak onurla, gururla taşıdığınız
üretim ve emek bayrağını
insan öncelikli çağdaş normlara ulaştırarak
çocuklarınıza, çocuklarımıza ve bu ülkenin geleceğine
değer üreterek teslim edeceğimizden emin olun.

Ruhunuz şad olsun.
Huzur içinde yatın.

MİLTEN HOLDİNG A.Ş.

DE
DEMİR
EXPORT

1957 yılında kurulmuş olan Demir Export A.Ş., Türkiye'nin en büyük sanayi ve ticaret kuruluşu olan Koç Grubu'nun madencilik faaliyetlerini yürüten şirketidir.

Kurulduğu 1957 yılından beri demir cevheri üretimini sürdüren Demir Export A.Ş., sonraki yıllarda kömür ve metalik madenlerden çinko, kurşun, gümüş ve bakır cevheri konsantreleri ve ayrıca parça ve konsantr krom cevheri üretimine de başlamıştır.

Demir Export A.Ş., ruhsatı kendine ait olan sahalarda olduğu gibi, ruhsatı kamuya ve diğer kişi ve kuruluşlara ait sahalarda da, yerüstü ve yeraltı madencilik faaliyetlerinde bulunmaktadır.

Yılda 40 milyon m3 kazı ve cevher üretimi yapabilecek kapasitedeki makine parkı ve teçhizatı ile bu konuda sektörün önde gelen kuruluşları arasında yer almaktadır.

Demir Export A.Ş. deneyimli ve uzman kadrosu ile yurt içi ve yurt dışı:

- Prospeksiyon, jeolojik etüt-arama,
- Madencilik proje geliştirme çalışmaları,
- Jeolojik kaynak ve işletilebilir rezerv hesaplama,
- Maden üretim planlaması,
- Cevher zenginleştirme projeleri,
- Pazar analiz raporları,
- Fizibilite çalışmaları (NPV, IRR) gibi mühendislik faaliyetleri gerçekleştirmektedir.

Yıllık Üretim Kapasitemiz:

- 1.500.000 ton demir cevheri,
- 6.500.000 ton kömür,
- 40.000 ton konsantr ve parça krom cevheri.

Güncel Projelerimiz:

- Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürlüğü'ne (TKİ) ait, Manisa Soma Eynesik kömür sahasından tam mekanize, arka geçermeli uzunayak kömür üretim yöntemi ile yıllık 3 milyon ton kapasitede yer altından kömür üretimi gerçekleştirilecektir. Sahada halen galeri açma ve üretim hazırlık faaliyetlerimiz sürdürülmekte olup, 2015 yılında panolardan ilk kömür üretimi gerçekleştirilecektir.

- Yığın içi yönteminin kullanılacağı Sivas Bakırtepe Altın Madeni Projesi, 2015 yılında inşaatının tamamlanmasından sonra üretime geçecektir. Demir Export A.Ş. bu proje ile diğer metalik madenlerin yanında altın madenciliğinde de aktif olarak rol alan firmalardan biri olacaktır.

- Erzurum İspir Bakır-Molibden Projesi kapsamında 52 farklı lokasyonda yaklaşık 15.000 metrelik arama sondaj çalışması tamamlanmıştır. Yapılan çalışmalar sonucunda, ortalama %0,35 bakır (Cu) ve 200 ppm molibden (Mo) içerikli porfiri cevherleşme tespit edilmiştir. MTA raporlarına göre %0,26 Cu ve 180 ppm Mo içerikli 142 Milyon ton rezerv olan sahada rezerv geliştirme sondajları ve proje hazırlık faaliyetleri devam etmektedir. Hedefimiz, %0,35 Cu içerikli 500 Milyon ton porfiri cevherleşme tespit etmektir.

Demir Export A.Ş.
İzmir Cad. Koç Han 25/7
06440 Kızılay / Ankara / TÜRKİYE
Tel : +90 312 415 45 00 (pbx)
Faks : +90 312 418 01 51

info@demirexport.com
www.demirexport.com

Meclis Soma Komisyonu'ndan "Madencilik Bakanlığı" Kurulması Teklifi

Soma'daki maden faciasının ardından maden kazalarının araştırılarak, bu sektörde alınması gereken iş sağlığı ve iş güvenliği tedbirlerinin belirlenmesi amacıyla kurulan Meclis Araştırması Komisyonu, Madencilik Bakanlığı kurulmasını önerdi.

Soma'daki maden faciasının ardından maden kazalarının araştırılarak, bu sektörde alınması gereken iş sağlığı ve iş güvenliği tedbirlerinin belirlenmesi amacıyla kurulan Meclis Araştırması Komisyonu, Madencilik Bakanlığı kurulmasını önerdi.

301 madencinin hayatını kaybettiği Soma faciasının ardından kurulan ve madencilerin çalışma koşullarını inceleyen Meclis Araştırma Komisyonu, taslak raporunu tamamladı. Soma maden kazasını araştıran vekiller, raporda kritik öneriler getirdi. Raporda benzer kazaların yaşanmaması için neler yapılması gerektiği maddelerle sıralandı. Komisyon, Madencilik Bakanlığı kurulmasını önerdi.

Önerilerini 8 başlıkta toplayan komisyonda, maden ve kömür işletmeciliğinin ayrılması öngörüldü. Taşeron işçilik sistemi rödevansın yeniden gözden geçirilmesi ve iş güvenliğine dönük bir teşvik sisteminin kurulması tavsiye edildi. Komisyon ayrıca, madencilik sektöründe arama ve kurtarma faaliyetlerinin etkinleştirilmesi çağrısında bulundu.

Komisyon, raporunu tamamlayınca Meclis Başkanlığı'na sunacak. Rapor Meclis Genel Kurulu'nda görüşülecek.

294 Maden Sahası İhaleyle Aramalara Açılıyor

Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde yer alan 294 maden alanı ihale yoluyla aramalara açılıyor. Maden işleri genel müdürlüğü internet sitesinde tam koordinatları ve ayrıntıları verilen maden alanlarının ihale bedelleri 30 bin ve 300 bin lira arasında değişiyor.

Resmi Gazete'de yer alan ilana göre, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, "hukuki durumları sona eren" maden alanlarını ihale yoluyla aramalara açacak.

Buna göre, ihale yoluyla aramaya açılacak maden sahaları, sekiz adet I-(B) Grubu, 131 adet II. Grup maden ve 155 adet IV. Grup madenden oluşuyor.

Maden İşleri Genel Müdürlüğü internet sayfasında ayrıntılı yerleri ve koordinatları verilen maden alanlarının "taban ihale bedelleri" de 30 bin lira ile 300 bin lira arasında değişiyor.

Maden İşleri Genel Müdürlüğü (MİGEM) internet sayfasında ayrıntılı yerleri ve koordinatları verilen maden alanlarının "taban ihale bedelleri" de 30 bin lira ile 300 bin lira arasında değişiyor.

MİGEM internet sayfasında yer alan verilere göre, ihaleye çıkarılan 294 maden alanı şu illerde bulunuyor:

"Adana, Adıyaman, Afyonkarahisar, Amasya, Ankara, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bitlis, Bolu, Burdur,

Bursa, Çanakkale, Çankırı, Çorum, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Gaziantep, Giresun, Gümüşhane, Hakkari, Hatay, Mersin, İzmir, Kastamonu, Kayseri, Kırklareli, Konya, Kütahya, Malatya, Manisa, Kahramanmaraş, Mardin, Muğla, Nevşehir, Niğde, Ordu, Rize, Sakarya, Samsun, Siirt, Sinop, Sivas, Tekirdağ, Tokat, Tunceli, Uşak, Van, Yozgat, Zonguldak, Aksaray, Karaman, Kırıkkale, Batman, Şırnak, Bartın, Yalova ve Karabük."

İlana göre, maden alanlarının bir bölümü "arama" işlemleri, diğerleri de "işletme" amacıyla ihaleye çıkarıldı.

Katılımcılar, 300 lira karşılığında alacakları şartnameyi inceledikten sonra, yapacakları teklif miktarının "yüzde 20'si" kadar teminatı yatırdıktan sonra ihaleye katılacaklar.

Maden alanlarına bir teklif gelmesi durumunda, teklif sahibi ihaleyi kazanmış olacak. Birden fazla teklif gelmesi durumunda, ilgili maden alanının ihalesi "açık artırma yoluyla" tamamlanarak kazanan şirkete devredilecek.

kurt

sondaj & madencilik

KURT SONDAJ MÜHENDİSLİK, 2002 yılında DOĞU KARADENİZ BÖLGESİNDE su sondaj çalışmaları yaparak ticari hayata başlamıştır. Zaman içerisinde istikrarlı ve kurumsal yapı organizasyonu ile büyümeyi hedeflemiştir. Günümüzde şirketin profesyonel olarak su sondajı hizmetleri, maden sondajları, jeoteknik çalışmaları ve ilgili konularında mühendislik hizmetlerini sunmaktadır.

KURT SONDAJ MÜHENDİSLİK, hizmetlerinin yanında, Pompa ve Hidrofor Sistemleri satışı, kurulumu, servis hizmetlerini,

Alt yapı malzemeleri satış ve montaj hizmetleri ile 12 yıl içerisinde yaklaşık 15 000 müşterisi ile Türkiye geneline yayılmıştır.

KURT SONDAJ MÜHENDİSLİK, mutlak müşteri memnuniyetini hedefleyen, Toplam Kalite Yönetim anlayışı ile üretim ve hizmet üzerine mükemmelliği kendine ilke edinmiştir.

KURT SONDAJ MÜHENDİSLİK, bünyesinde bulunan tecrübeli personeli, 12 yıl içerisinde yetiştirdiği çalışma arkadaşları, ülke kalkınma menfaatlerini ön plana alarak yeni yatırımlara hızla devam edecektir.

KURT SONDAJ MÜHENDİSLİK, çalışmalarında çevreye saygılı ileri teknoloji kullanan Yüksek Kaliteli hizmetlerinin/ürünlerinin yurt içi satışının yanı sıra büyük ölçüde yurt dışı pazarlarını hedeflemektedir.

KURT SONDAJ MÜHENDİSLİK, müşterilerini günümüz koşullarında en son teknolojiyle üretilmiş, teçhiz edilmiş kalite üstünlüğü tartışılmaz olan ürünleri tedarikçilerden temin ederek insan sağlığına da özen göstererek çalışma ortamı sağlamıştır.

KURT SONDAJ MÜHENDİSLİK, ürünlerini ve hizmetlerini uluslararası standartlarda sunmaktadır. Bu nedenle KURT SONDAJ MÜHENDİSLİK, uluslararası kalite yönetim sistemleri ISO 9001:2008; Çevre ISO 14001 ve OHSAS 18001 standartlarını sertifikasına sahip olmak için çalışmalarına başlamıştır.

Kaliteli ürün ve satış sonrası hizmet kalitesini ilke edinen KURT SONDAJ MÜHENDİSLİK, emin adımlarla yoluna devam etmektedir.

YÖNETİM KURUL BAŞKANI

CAFER KURT

Bor Çalıştayı Yapıldı

Bor Çalıştayı'nda sabah 1. Oturumda Türkiye'nin Bor Serüveni eski oda başkanları tarafından 1980 öncesi ve 1980 sonrası olarak değerlendirildi, TMMOB ve Odamızın ülkemizin bor serüveninde verdiği mücadele anlatıldı.

Bor Çalıştayı TMMOB Maden Mühendisleri Odası tarafından 19 Aralık 2014 tarihinde Ankara'da ATO Meclis Salonunda 250 katılımcı ile gerçekleştirildi. Çalıştay'da bor madenlerinin dünü bugünü ele alınarak dünyadaki gelişmeler ışığında ülkemizde ne yapılması gerektiği konusu uzmanlarca değerlendirildi ve Türkiye'nin olması gereken "Bor Politikası Nedir" sorusunun cevabı ortaya kondu.

Bor Çalıştayı'nda sabah 1. Oturumda Türkiye'nin Bor Serüveni eski oda başkanları tarafından 1980 öncesi ve 1980 sonrası olarak değerlendirildi, TMMOB ve Odamızın ülkemizin bor serüveninde verdiği mücadele anlatıldı. Sabah 2. Oturumda ise "Sanayinin Tuzu" olan Bor madenleri ile ilgili olarak çağrılan uzmanların sunumları ile "Bor" madenimizin kullanım alanlarının derinliği, Ar-Ge çalışmalarının önemi, potansiyel ürün geliştirme alanlarının değerlendirilmesi ve gelecekteki enerji sistemleri içinde "Bor" madeninin nasıl yer alacağı konuları değerlendirildi. Öğleden sonra 3. Oturumda "Bor Politikaları ve Stratejisi" eski ETİBANK Genel Müdürlerinin yanı sıra, Eti Maden Genel Müdürü, Boren Başkanlığı ve Üniversite ile birlikte Oda Başkanının katıldığı açık oturumda değerlendirildi.

Çalıştay sonuç bildirgesinde özelle

•Gelişen teknolojiler, bugün sanayinin

tuzu olarak adlandırılan bor'un kullanımını ve bağımlılığını artırmakta ve borun stratejik mineral olma özelliği giderek daha da belirginleşmektedir.

•Ülkemizin gelişmesinde, doğal kaynaklarımızın ekonomik katkısını verimli şekilde sağlayacak ciddi, tutarlı bir sanayi, teknoloji, enerji ve bunlara bağlı olarak madencilik politikası'nın uygulanmasına ihtiyaç vardır.

•Büyük rezervlere sahip olmak kendi başına bir anlam ifade etmemektedir, asıl olan bu rezervlerden sağlanacak faydanın en üst seviyeye çıkarılabilmesinin şartlarını oluşturmaktır. Bu noktada, sahip olduğumuz yüksek miktar ve kalitedeki rezervlerden sağlanacak faydanın en üst düzeye çıkarılabilmesi için katma değerleri daha yüksek ürünlere yönelmek ve Ülkemizde borlu sanayileri kurmak büyük önem taşımaktadır. ABD, Avrupa, Japonya, Çin gibi ülkeler için bor stratejik bir öneme sahiptir. O halde, Türkiye bu güç odaklarının duyarlılığını iyi analiz edip, strateji ve taktiklerini planlarken ortak çıkarlar çerçevesinde kendi çıkarlarını koruyan en uygun kesişim alanlarını bulup uygulamaya koymak durumundadır.

•Gelişmek ve refah seviyesini yükseltmek için, Türkiye'nin ulusal İnovasyon konusunda yetkinleşmesinden başka çözümü yoktur.

•Hidrojen taşıyıcısı olmasının yanı sıra ve bir enerji hammaddesi olan bor madenleri, 1950 yılından bu yana üzerinde en yoğun çalışma yapılan madendir. Bu bağlamda, hidrojen taşıyıcısı, enerji hammaddesi ve füzyon reaktörlerinde yakıt olarak kullanımını hususlarında gelişmiş ülke laboratuvarlarında birçok çalışma yürütülen bor madeninin, 22. yüzyılda önemi daha da artacaktır. Bu konuda üniversitelerin çalışmasını hızlandırmak gerekmektedir.

Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Maden Sahası: Çöpler Köyü Mevkii, İliç-ERZİNCAN Tel: 0446 711 40 60 Faks: 0446 711 40 24
Merkez Ofis: Öveçler Mh. 8. Cadde 1332. Sokak No: 8/8 Çankaya-ANKARA Tel: 0312 472 80 51 Faks: 0312 473 55 13

www.AlacerGold.com
www.Anagold.com.tr

Maden Kazaları Nedir Ne Değildir

• Yusuf Suha Nizamoglu - (Doç. Dr. Maden Yük. Müh.)

Madencilik sektörü son aylardaki talihsiz kazalarla sarsılmakta ve tüm sektör kısmen beceriksizlik, kısmen umursamazlık ve umursamazlığa varan “bir şey olmaz” tevekkülünden kaynaklanan bu kazalar nedeniyle ağır suçlanmakta, horlanmakta ve yerden yere vurulmaktadır. Bu kazalar nedeniyle oluşan tepkileri yumuşatmak için, ince eleyip sık dokumadan, getirilen ve hazırlanan yasalar ile de Türk Madenciliğinin ipinin çekildiği herhalde farkedilmemektedir.

Yüzlerce kişinin öldüğü bir uçak kazasından sonra hangi uçak fabrikası, hangi havaalanı, hangi uçak imalatına teknolojik destek, parça vs temin eden firmalar kapatılmaktadır? Hangi tepkisel düzenlemeler getirilmektedir.

Yüzlerce çocuk ve yetişkinin öldüğü feribot ve tekne kazalarında hangi tersaneler kapatılıp, gemi teknolojileri mahkum edilmektedir. Teknik ve/veya sürücü hatasından dolayı onlarca kişinin öldüğü otobüs kazalarından sonra aynı otobüs imalatçıları ve işletici firmalar hala yolcu taşımakta değiller mi?

Bu olaylar için de kamuoyu ayağa kalktı ama sonra bu sektörleri kendi yaralarını sarma, mevzuatlarını soğukkanlılıkla, dikkatle düzeltme/düzenleme izni, fırsatı verildi ve verilmektedir. Konu madencilik olunca nedense hassasiyet biraz abartılı artmakta, uzman olmayan bir çok uzmandan örneğin fransızcadan dilimize geçmiş, madencilik sektöründe bir kiralama şekli olan “rödövens” konu-

sunun garip eleştirisini, taşeronluk sisteminin baş belası olduğunu, sapla samanı karıştıran istatistikleri duymaya okumaya başlıyoruz. Evet kabul ediyorum kazalar eğer anlamak isterseniz haber vererek gelirler. Nitekim “Soma faciası”nı madende aşırı ısı yükselmesi, gaz duyargalarının verileri, yandaki eski imalatta yangın olduğunun bilinmesi gibi veriler haber vermiştir. Yine “Ermenek faciası”nı yakında eski imalat olduğunun bilinmesi ve ona çok yaklaşmış olduğunun yönetime ikaz edilmesi, zaman zaman, kaynağının eski imalat olduğu tahmin edilen, aşırı su gelmesi, bazı mühendis ve denetçilerin bu konuda uyarıları haber vermiştir.

Peki kazalar geliyor diye haber vermişler de ne olmuştur. Gelmişlerdir. Kazaların uyarılarını anlamaya niyetli olmayan işveren ve her şeye rağmen çalışmaya devam eden teknik personel bulunduğu sürece başka kazalar da gelecektir. Tepki yasa ve yönetmelikleri kazaları önleyemez sadece madencilik Sektörüne yük getirirler.

Benim bilgi ve birikimime göre madencilik faaliyetlerinin teknolojinin gerekleri çerçevesinde yapılmasına katkısı olacağını düşündüğüm ve Maden Yasamızda yer almasını olmazsa olmaz olarak gördüğüm ilkeleri şöyle sıralayabilirim:

- Kamu madencilik işini ciddi olarak, lütfen değil, özel sektöre yaptırmayı düşünmeli, madencilikle ilgili göreve gelen memurlar madenciliği en iyi ben bilirim zaten gibi bir vehime kapılmamalı, madenler zaten devletin değil mi, o halde en iyi ben yönetim demeden Madencilik Sektörü Sivil Toplum Kuruluşlarının, yani damdan düşenlerin, görüşlerini almalı, itibar etmeli ve bir de kendi alt sektör çıkarlarını gözeteceğim diye bazı konularda ağız birliği yapamayan sektör önerilerini bağdaştırma becerisini göstermelidir.

- Kamu işletmecilik yapamaz, yapmamalıdır da. Zira kamu işletmelerinde insan kaynakları yönetimi yoktur; hak eden ve o işe en uygun kişi genelde işe alınmaz, tayin ve terfiler yine liyakate göre yapılamaz hatta siciller bile yakınlık veya tavassutlara göre verilir. Liyakatlı insanlar tarafından yönetilemeyen işletmeler verimsizdir. Ayrıca Kamu işletmeleri müfettiş sultası altındadır, yatırım ve bütçelerine karışan çoktur. Bu işletmelerden herkes bulabildiği araçlarla bir şeyler koparmaya uğraşır, yani Devletin malı denizdir.

- Bazı kuruluş ve oluşumlar, madenciliğin de, demode devlet yönetimlerinde olduğu gibi devlet eliyle yapılmasının verimli ve güvenli olmadığını anlamalıdır.

- Kamu, çalışmaları rahatsız etmeden, etkin ve önleyici bir denetim sistemi kurmalıdır.

- Maden arama ve geliştirilmesi teşvik edilmeli, aramalar teknik açıdan makul bir süre ve alan ile sınırlandırılmalı, bu safhada yani verimli bir cevher yatağının varlığı henüz tesbit

edilmemiş iken yüksek harç, orman bedeli vb. talep edilmemeli, maden aramalarına bilgisiz çevreci baskısı ile getirilmiş orman izinleri kaldırılmalıdır.

- Maden arama geliştirme yapandan mutlaka ayrıntılı yüzey ve yeraltı jeoloji raporları istenmeli, bu raporlar jeofizik, hidrojeoloji, kayaç mekaniği ve arama yapılan alanın madencilik tarihçesi raporlarıyla desteklenmelidir.

- Madenin varlığı yeteri kadar sondaj, numune ve analizlerle desteklenmeli, bunların yapılmasından jeoloji mühendisi sorumlu olmalıdır.

- Sahadaki maden varlığının, güncel verilere göre, işletmeye uygun olup olmayacağını hesabına esas teşkil edecek rezerv raporu dijital ortamda üç boyutlu olarak yetkili jeoloji mühendisi veya şirketi tarafından hazırlanmalıdır.

- Maden varlığının işletmeye uygun olduğunun, maden mühendisi tarafından, bir önverimlilik raporuna bağlanması durumunda, saha sahibinden ayrıntılı bir yapılabirlik raporu ve ayrıntılı bir işletme projesi talep edilmelidir.

- İşletme projesi aynı zamanda iş sağlığı iş güvenliği düzenlemelerini ve madenin kapanma planlarını de içermelidir.

- Ancak bu safhalar tamamlandıktan

sonra işletme ruhsatı verilmeli, harç ,devlet hakkı vb. talep edilmelidir. Maden için orman arazisinde ayrılan alanda yetiştirilemeyen ağaç için Orman İdaresine bedel ödenmeli ayrıca, zaten kendisinin de kiracı olduğu bir yere, kira ödenmemelidir.

- İşletme başladıktan sonra maden yatağının gelişmesine göre proje iyileştirmeleri yapılabilir.

- Yukarıda adı geçen proje ve raporlara imza atacak jeoloji, jeofizik ve maden mühendislerinin eğitim ve deneyim tanımları yansız olarak önceden Yasada yapılmalı, yanlı akreditasyonlar önlenmeli ve bazı mühendislerin kamuda çalışmaları için bu akreditasyona doğal olarak sahip olmamaları sağlanmalıdır.

- Kömür madenciliği diğer madenlere göre daha zor, derinde ve iyi yönetilip denetlenmezse tehlikeli bir iştir. O nedenle Maden Yasası kömür madenciliğine has maddeler içermelidir. Bunların neler olacağı kamu kömür madenciliğinde ve dünya literatüründe mevcuttur.

- Madencilik şirketleri, çalışanların hakları açısından otomatik denetime alınabilir. Yani SGK primlerin, bankalar ücretlerin ödenmediğini takibeden ay MİGEM'e bildirebilirler ve hızla zafiye müdahale yapılır.

Eğer bu veya buna benzer ilkeleri içeren bir yasa hazırlanabilirse “kapkaç”

ve “birşey olmaz” madenciliği biter, denetleme de neyi denetleyeceğini bilir. İyi veya kötü olayların fırsata dönüştürülmesi çoğu zaman insanlığın önünü açmıştır. Ancak ülkemizde madencilik özelinde bunu söylemekte zorlanmaktayız. Soma faciasına tepki olarak çalışma hayatına getirilen düzenlemeler kazaları önleyici mahiyette olmak yerine çalışmaları zorlaştırıcı olmuştur. Bu ilgili sektörlerin ortak kanaatidir. Ermenek faciasından sonra önümüze konan “Maden Yasası değişikliği” metni ise olayları para fırsatına dönüştürme niyetinden başka bir şey değildir. Mevcut yasal ödemeleri otuz kat artırmanın, Anayasa'daki “Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır” yetkisini haraç alma tipi tahsilata dönüştürme yasası hazırlamanın maden kazalarını önleme amacına hizmet etmediği çok açıktır.

Böyle bir taslağın yasallaşması Türkiyede maden aramalarının büyük çapta sonlanması, kaçak aramalar yapılması, ruhsatların çoğunun iade edilmesi, fiyat yükselmesini beklerken madenini ayakta tutmayı başaran küçük ve orta büyüklükteki madencinin velhasıl madenciliğin ipinin çekilmesi demektir.

Eğer söz konusu tasarı yasallaşır ve yeteri kadar ruhsat iade edildikten ya da düştükten ve ayakta kalmaya çalışan işletmeler kapandıktan sonra “hay Allah yanılmışız” denir ve geri adım atılırsa, elden çıkmasına neden olunan haklar geri verilebilecek mi ?

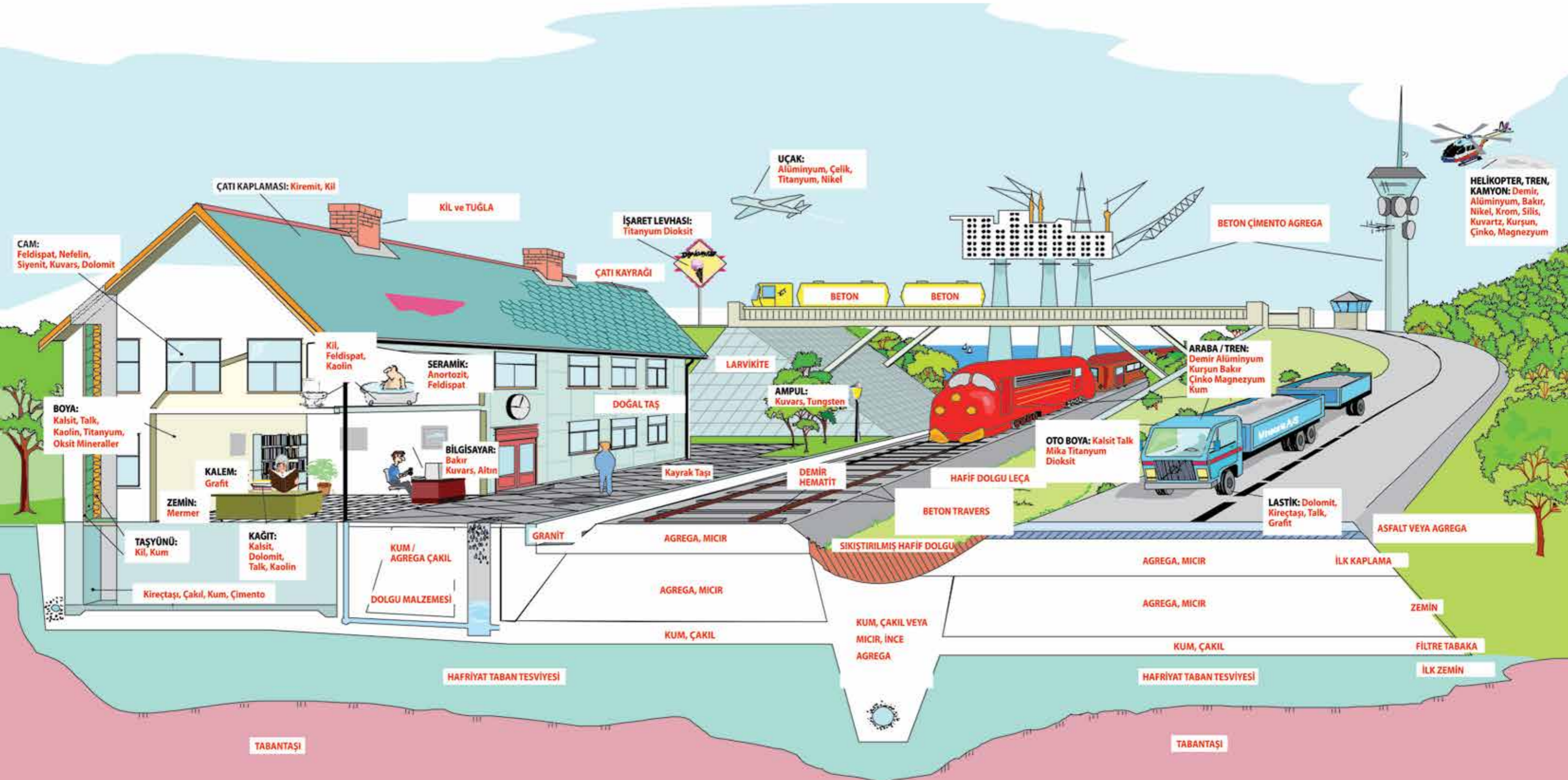
‘İŞ’te bu sizi korur!

Ülkemizde her yıl binlerce işçi, gerekli güvenlik önlemleri alınmadan çalıştığı için ya sakat kalıyor ya da hayatını kaybediyor. İŞÇİ ve İŞVEREN olarak gerekli önlemleri almak sizi küçük veya büyük sorunlardan korur.

Avrupa'nın en büyük teknik bot üreticisi YDS, İngiltere ve Danimarka başta olmak üzere 30'dan fazla ülkeye yüksek standartta ürün tedarik etmektedir.
Yaklaşık 7000'den fazla çalışanı ve 100'den fazla fabrikasıyla, Türkiye'de de üretim yapmaktadır.
Hacıhalıoğlu Yolu 35 km.06710 • Akçınar - Ankara / TÜRKİYE T: +90 312 899 32 22 (pbx)
www.ydsboots.com | www.ydsshop.com

MİNERAL VE METALLERİN

GÜNLÜK KULLANIMI

Lületaşının Sanat Hali...

• RÖPORTAJ: Gökçe UYGUN

Dünyanın en nadide, en kendine özgü sanat ve bezeme malzemesi olan lületaşından yapılmış eserlerin sergilendiği Lületaş Müzesi, görenleri kendine hayran bırakıyor...

Eskişehir'de bir beyaz altın müzesi...

Geçen sayımızda sizleri Eskişehir'e davet edip, Seyitgazi ilçesindeki dünyanın ilk ve tek Bor Müzesi'ni tanıtmıştık. Yine Eskişehir'deyiz, kalsedon taşının, bor madenin ve "beyaz altın" denilen lületaşının diyarında. Bu kez yolculuğumuz durağı Odunpazarı semtindeki gözalıcı bir müze; Odunpazarı Belediyesi Lületaşı Müzesi...

Önce bu özel madeni tanıyalım, ardından müzenin kuruluş hikâyesine bir göz atalım, son olarak da Eskişehir'e gelenlerin ziyaret etmeden gitmediği bu güzel müzede kelimeler ve fotoğraflar eşliğinde bir yolculuğa çıkalım.

Eskişehir'in simgesi...

Lületaşı dünya üzerinde çıkarıldığı tek bölge olması nedeniyle, Eskişehir'in simgesi haline gelmiş bir maden. Hatta o kadar özdeşleşmiş ki bu kent ile "Eskişehir Taşı" adıyla da anılıyor. "Deniz Köpüğü", "Meerschaum", Magnesite, ve "Sepiolite" ise bu madenin bilinen diğer adları. $Mg_2 \cdot Si_3 O_8 \cdot 2H_2O$ ya da $2MgO \cdot SiO_2 \cdot 2H_2O$ kimyasal bileşimli lületaşı, hidratlı doğal magnezyum silikat olup, toprağın 150 metreye kadar olan derinliklerinde yer alıyor. Lületaşının "sıra malı", "birim malı", "parçalı pamuklu", "daneli dökme", "çeltik dökme" diye adlandırılan beş türü bulunuyor.

300 yılı aşkın bir süre önce Eskişehir'de bulunan bu maden, ilin Kemikli, Sepetçi, Sarısıma, Karahöyük, Yarmalar ve Nemli yörelerinde çıkarılır. Maden 100 km²'ye yakın bir alana dağılan yaklaşık 300 kuyudan elde ediliyor.

Yerin derin katlarında geniş yığınlar halinde bulunan sarıya çalan beyaz renkte bir maden olan lületaşı, suyla temas ettiğinde sabun gibi yumuşar. Nikotini emme özelliğinden çubuk ve sigara ağızlığı yapımında; yumuşak ve kolay işlenebilir oluşu yüzünden de kemer, tespih, gerdanlık vb. süs eşyaları yapımında kullanılır.

Köstebeğe Saygı...

Lületaşının ortaya çıkarılışı ile ilgili şöyle bir söylence vardır:

Rivayete göre lületaşını ilk bulan ve lületaşı yer altı yolunu gösteren köstebekmiş! Bir yaz günü Karatepe mevkiinden civar başka bir köye gitmekte olan bir delikanlı yorulunca, yere bağdaş kurup azığını çıkartmış, ne varsa yemeğe koyulmuş. İşte ne olmuşsa o zaman olmuş; Birden ayakucunda gözüne takılan bir delikten, önü sıra ite kaka bir beyaz taşı yuvarlayıp çıkararak bir köstebek görmüş. Köstebek delik önünde başlamış yuvarlak taşla oynamaya. Hikâye bu ya, delikanlı dikkatini çeken bu yuvarlağa el atacak olunca, köstebek hemen kendini deliğe atmış. Delikanlı yuvarlağı bir süre parmaklarının arasında dolaştırmış, sonra bıçağını çıkarıp başla-

mış bu sütbeyaz taşı yontmaya. Daha ilk bıçak sürmesinde kendi dünyasında şimdiye kadar duymadığı, insanı ta içten yakan, deli divane eden bir ses: "Ah insanoğlu bana kıymasaydın ya!" diye bir feryat koparmaz mı... Delikanlı şaşırıp elinden taşı atmış. Taş yere düşünce ayın ondördü gibi bir kız olmuş!... Sonra ufalanmış, yusuvarlak, tostoparlak bir hale gelmiş. Delikanlının şaşkın bakışları arasında yuvarlana yuvarlana geldiği deliğe girip kaybolmuş. Delikanlı durur mu, başlamış deliği eşelemeye!... Ay batmış gün doğmuş, gün batmış ay doğmuş, ay batmış gün doğmuş... Günler geceleri kovalamış. Delikanlıyı arayan köylüler, delikanlıyı 7 kat yerin altına giden dapdaracak bir kuyuda bulmuş olarak bulmuşlar. Yalnız, derisi yüzülmüş kanlı parmakları sıkı sıkıya birkaç lületaşını tutuyormuş...

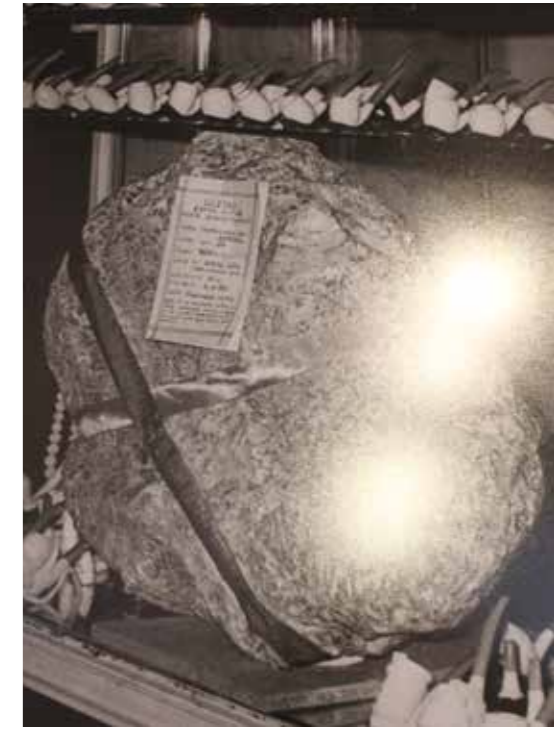
Lületaşı üretimi ve işletmeciliğinde küçük işletmecilik egemendir. Cumhuriyet'in ilk yıllarında genellikle, lületaşı bulunan yörelerdeki köylülerce çıkarılan lületaşı, Eskişehir'deki tüccarlara satılır, bunlar da topladıkları malı lületaşı işletmeciliğinin merkezi olan Avusturya'ya satarlardı.

alma hakları vardı. Komisyoncuların fiyat saptamasındaki tekeli konumları ve sattıkları malların karşılığını çok uzun süre ödememeleri Eskişehirli tüccarların kendi aralarında birleşerek bir şirket kurmalarına yol açtı. Devlet desteği de sağlanarak kurulan bu şirketin adı Eskişehir Lületaşı Madeni A. Ş. İdi. Viyana'da bir şube açıp, mallarını komisyoncularını devre dışı bırakarak pazarlamak isteyen bu şirketin faaliyetleri, komisyoncularca engellenmek istendi. Komisyoncular fiyat kırarak şirketi etkisiz hale getirdiler.

Lületaşı çıkarımının dışsatıma dönük biçimde yapılması 1970'lere kadar sürdü. 1970'te ham cevher yerine işlenmiş mal dışsatımını özendirmek üzere, ham cevher dışsatımının yasaklanması, lületaşı işletmeciliğinin gelişmesinde etkili oldu.

Eskişehir'de lületaşı çıkarımı ve işletmeciliğiyle uğraşan işletmeler genellikle küçük ölçeklidir. Bunların bir bölümü yalnızca lületaşı çıkarımıyla uğraşmakta, bir bölümü ise bu faaliyetin yanı sıra lületaşını atölyelerinde işleyerek, pipo ve hediye eşya yapmaktadır. Lületaşının dışsatımının yasaklanmasıyla, 1970'lerin ortalarında bu tür işletmelerin sayısı 60 dolayındaydı. Babadan oğla miras bir sanat/meslek olarak lületaşı küçük işletmele-

rinin sayılarında büyük artışlar gözlenmedi. Günümüze kadar işletme sayısında ve sektörün büyüklüğünde büyük değişimler görülmezken, Odunpazarı Belediyesi'nin 2006 yılında Atlıhan'da gerçekleştirdiği restorasyon çalışmasıyla kent farklı bölgelerine dağılmış birçok lületaşı işletmesi ve ustası bu yeni cazibe merkezinde bir araya gelme imkanı buldu. Öte yandan, hediye eşya ve en önemlisi pipo üretiminin büyük bir bölümünün yapıldığı bu kuruluşların dışında, lületaşı madenciliğinin yapıldığı köylerde hala sayıları 300'ü bulan küçük ev atölyeleri vardır. Bu atölyelerde işlenen lületaşı, tüccarlarca toplanmakta, bir bölümü yurt dışına gönderiliyor, geri kalanı da yurt içinde pazarlanıyor.

Köstebekname

*Yer uzak gün sıcak çok zaman eveli
Yola koyulmuş yörenin bir yiğidi,
Öğleyin gölgede katık ekmek yerken
Köstebek bir taş çıkarmış derinlerden
Kar beyaz kadın teni kadar yumuşak
Okşar gibi çakıyla yontmuş pür merak
Taş elinden fırlayıp önünde durmuş
Denizköpüğünden güzel bir kız olmuş
Mahzun gözleri buğulu sesi kırgın
Ab! demiş, yiğidim bana nasıl kıydın?
Hiç beklemeden taşa dönmüş yeniden
Süzülüp gitmiş köstebek deliğinden
Deliye dönmüş o anda delikanlı
Tutuşmuş yüreğinde kızın bayalı
Başlamış yeri elleriyle eşmeye
Kaçan sevdanın ardından yetişmeye
Yol bekleyenleri habersiz kaygılı
Günlerce aranmış garip delikanlı
Cansız bulunmuş bir daracak kuyuda
Bir topak Aktaş sımsıkı avucunda*

Talat ÜRERSOY

Lületaşının tarihi

Lületaşı üretimi, Cumhuriyet'in ilk yıllarından 1979'lere kadar ham cevher olarak dışsatım amacıyla yapılmış. Lületaşı işletmeciliğinin gelişmemiş olması ve dış alıcıların daha çok ham cevher istemeleri, lületaşının ham olarak dışsatımına yol açan etkenlerdi. 1970'lerden sonra ham cevher dışsatımının yasaklanması, lületaşı işletmeciliğinin gelişmesini sağlamış, işlenmiş olarak dışsatımı yapılmaya başlandı.

Eskişehir'deki lületaşı ticaretini denetim altında tutanlar, Avusturya'da yaşayan T.C. vatandaşlarıydı. Bunlar daha çok azınlıklardandı. Viyana'da komisyonculuk yapan bu kişiler, Bulgar asıllı Pirançot, Eskişehirli Karınikoğlu Karabet ve bir başkası da Baymul adlı bir tüccardı. Eskişehir'in önde gelen tüccarları küçük üreticilerden topladıkları lületaşını partiler halinde Viyana'daki bu komisyonculara teslim eder ve mal tesliminde % 15 faizle avans alırlardı. Komisyoncuların da satıştan % 10 komisyon

Neden beyaz altın?

Lületaşına neden 'beyaz altın' denilmiş? Böyle bir tabirin bir taşa değil de gümüşü bir maddeye söylendiğini düşünmek olası. Aslında bu sorunun cevabı için birçok biçimsel yanıt var. Ama onu diğer taşlardan ayıran bariz bir özelliği var. Tebeşiri andıran bu madde bildiğimiz taştan çok daha hafif ve yumuşak. Bu özellik onu kolay işlenebilir ve biçimlendirilebilir yapıyor. Eskişehir'in beyaz hazinesi yer altından çıkarıldığında yumuşak ve işlemesi kolayken hava ile teması sonucu sertleşiyor. Beyaz altın ismini veren beyaz rengi dışında sarımsı, gri ya da kırmızımsı renkleri de var.

Dünyada bir ilk; beyaz altının müzesi...

İşte böyle bir efsaneyle bulunduğu anlatılan lületaşının bir müzesi var Eskişehir'de... Dünyanın ilk ve tek lületaşı konseptine sahip müzesi de şöyle kuruldu: Eskişehir Valiliği, bundan 16 yıl önce bir festival düzenledi; Lületaşı Festivali. Yerli ve yabancı çok sayıda lületaşı ustasının katıldığı bu festival, müzenin de temellerinin habercisiydi.

Eskişehir Valiliği, bundan 16 yıl önce bir festival düzenledi; Lületaşı Festivali. Yerli ve yabancı çok sayıda lületaşı ustasının katıldığı bu festival, müzenin de temellerinin habercisiydi.

Festival kapsamında Lületaşı El Sanatları yarışmaları ve sergileri gerçekleştirildi. Yüzlerce ziyaretçi, birbirinden göz alıcı lületaşı eserleri hayranlıkla izledi. Festivalin ardından, İl Özel İdaresi bu eserleri satın aldı.

Böylece bir müze kurulması için de ilk adım atılmış oldu. Ardından müzenin nerede ve nasıl kurulacağı konuları da netleştikten sonra, 2008 yılında Odunpazarı Belediyesi tarafından Kurşunlu Camii ve Külliyesi'nde yerli ve yabancı misafirlerin ziyaretine açıldı. Lületaşı Müzesi'ni 2012 yılında toplam 987.256 kişi ziyaret etti.

Asırlık Gül Motifli Asa...

1900'lü yılların lüle taşı ustası ve dönemin Eskişehir Kurşunlu Camisi'nin imamlığını yapan Mevlevi Dergâhı başı Hafız Ahmet Efendi'nin paha biçilemeyen gül motifli üç asasından biri, bugün torunu tarafından özenle korunuyor.

Lüle taşına ilk gül motifini işleyen Hafız Ahmet Efendi'nin yaptığı ilk asa, 1927 yılında Atatürk'e hediye edilmiş ve o asa halen Ankara'da bulunan Anıtkabir'in Cumhuriyet Müzesi'nde muhafaza ediliyor. Hafız Ahmet Efendi'nin aynı şekilde yaptığı ikinci gül motifli asa da dönemin İran Şahı olan Rıza Pehlevi'ye hediye edilmiş. Hafız Ahmet Efendi'nin yaptığı ve tamamlayamadan hayatını kaybettiği son gül asa ise oğulları tarafından tamamlanmış ve torunu Gülşen Cengiz Aracı'ya miras kalmış.

Aracı, dedesinin yaptığı asaların, Mevlevilik'te önemli bir yere sahip olan gülü temsil ettiğini, 100 yıl önce yapılan lüle taşı eserlerinde insan silüeti yerine Hazreti Muhammed'i (S.A.V) simgeleyen figürlerin kullanıldığını belirterek, "Dedem Hafız Ahmet, yaptığı asalardan ilkinin 1927 yılında Atatürk'e, ikincisini diğerini dönemin İran Şahı Rıza Pehlevi'ye hediye etmiş. Vefatıyla yarım kalan üçüncü asayı ise ailesine miras olarak bırakmış. Gül, Mevlevilik'te bir simgedir. Peygamber Efendimiz'in sembolüdür. Tek açan gül, Rab'bin birliğidir. Üç açan gül, din, can ve ruhtur. Beş açan gül, İslam'ın beş şartıdır. Yedi açan ise yedi kat Arş-ı Ala'yı simgelemektedir. Bir zamanlar lüle taşı bu motifler işlenmiştir. Ancak günümüzde gül simgesi lüle taşına pek işlenmiyor. Lüle taşı işlemeciliği konusunda sayısız eser bırakan dede, sinin, o dönemde eserlerinde insan silüeti kullanmaktan kaçınıyor. Başta oğullarına olmak üzere tüm taleplerine vasiyeti de, Mevlevi kültürüne ait simgelerin kullanılmasını..." diyor.

60 sanatçıdan 500'e yakın eser!

Peki, bu müzeyi özel kılan ne? Belki çoğunuzun aklına lüle taşı deyince beyaz bir maddeden yahut beyaz bir piodan başka birşey gelmiyordur. Bugün müze bünyesinde 60 sanatçıya ait 457 eseri barındırıyor. Neler yok ki bu eserler arasında; pipoların yanı sıra lüle taşından işlenerek yapılan takılar, tesbih, kitap ayracı, magnetler, hatıra ve kullanım eşyaları ile ulusal ve uluslar arası yarışmalara katılan heykelcikler...

Alan olarak küçük ama içerik olarak oldukça zengin olan müzede, örneğin lüle taşıdan imal edilmiş ve tüm ayrıntılar üzerine işlenmiş bir hayvan figürünü görüp de hayranlık ve şaşkınlıkla bakmamak elde değil...

Bu müzede ayrıca her yıl düzenlenen Uluslararası Yunus Emre Kültür ve Sanat Haftası içindeki yarışmalarda ödül alan yerli ve yabancı sanatçıların, lüle taşından yaptıkları eserler de sergileniyor.

Peki, bu müzeyi özel kılan ne? Belki çoğunuzun aklına lüle taşı deyince beyaz bir maddeden yahut beyaz bir pipodan başka birşey gelmiyordur. Bugün müze bünyesinde 60 sanatçıya ait 457 eseri barındırıyor.

5 bin yıllık lüle taşının günümüzdeki yansıması...

Odunpazarı Belediyesinin eski Başkanı, müzenin kurucusu Burhan Sakallı, bu müzeyle ilgili "Eskişehir civarında yaklaşık 5 bin yıldır bilinen ve kullanılan lüle taşı, ülkemize ve şehrimize kazandırdığı maddi ve manevi değerlere yarışır bir ilgiyi hizmete açtığımız lüle taşı müzemizle görüyor" diyor. Sakallı,

alanında dünyada tek olan ve lüle taşıculuğunun ulaştığı teknik, estetik ve görsel gelişme düzeyini günümüzde ve gelecekte açıkça gösterecek seçkin eserlerden oluşan Lüle taşı Müzesi'nin bugüne kadar sayısız yerli ve yabancı turisti ağırladığına dikkat çekerek, şu görüşleri ifade ediyor: "Tarihi Odunpazarı Evleri'ni ziyaret etmek için Eskişehir'e gelen konukların ilk durağı haline gelen Lüle taşı Müzesi, lüle taşının yeniden tüm dünyada etkin tanıtımı ve pazarlanması açısından büyük önem taşıyor. Kültür varlıklarımıza ait kaynakların iyi korunması, teşvik edilmesi ve her yönü ile değerlendirilmesi yerel yönetimler olarak en önemli görevlerimizdendir."

**MADEN
AGREGA
ENERJİ ÜRETİMİ
ÇİMENTO ÜRETİMİ
PETROL SAHASI
LİMAN & TERMİNALLER
KAĞIT HAMURU & KAĞIT**

**Martin Engineering
kapsamlı çözüm ve servisleri ile
dökme malzeme işletimi**

Daha Temiz, Daha Emniyetli ve Daha Verimli.

- ✓ **ETKİLİ BANT TEMİZLİĞİ**
- ✓ **TOPLAM MALZEME KONTROLÜ**
- ✓ **KAPSAMLI TOZ YÖNETİMİ**
- ✓ **MALZEME AKIŞI İYİLEŞTİRMELERİ**
- ✓ **KAPSAMLI SAHA HİZMETLERİ**
- ✓ **ENDÜSTRİYE YOL GÖSTEREN EĞİTİMLER**

**Problem Solved™
GUARANTEED!**

MARTIN ENGINEERING

T +90 216 499 34 91

F +90 216 499 34 90

info@martin-eng.com.tr

martin-eng.com.tr

Almanya, Enerji Krizinin Aşılması İçin Linyit Kullanımında Israr Ediyor

Dr. Caner ZANBAK - Türkiye Madenciler Derneği Çevre Koordinatörü

Kömür madenciliği son aylarda yaşanan ölümcül kazalar ve de termik santral inşası ile ilgili alelacele yapılan zeytin ağacı kesimleri ile ülke gündemini işgal etmektedir. Dışarıdan bakıldığında, linyit işletmeleri ve termik santralleri sadece iş güvenliği ve çevresel sorunlar açısından toplum gündeminde işlenmekte ve dışlanmaktadır. Madencilik ve enerji sektörlerine gündemdeki sorunların çözümü yönünde hem teknolojik, hem idari ve hem de çevre korumaya yönelik konularda toplumu bilgilendirme ve toplumla birlikte çalışma konularında önemli görevler düşmektedir. Çünkü, petrol ve doğal gazda dışa bağımlılık, yakın gelecekteki enerji güvenliği açısından ülkemizin çok önemli bir sorunudur.

nerjide dışa bağımlılıktan kaynaklanan bu tür bir görünür zayıflık, sadece Türkiye için değil, şu anda Avrupa'nın en güçlü ekonomisine sahip olan Almanya için de geçerlidir. Almanya enerji üretiminde gerçekleştirdiği yenilenebilir enerji üretimindeki gelişmeler ve de 2022 yılında nükleer santrallerini kapatma kararı ile ülkemizde "en çevreci" bir ülke olarak bilinmektedir. Ancak, 25 Kasım 2014 tarihli Financial Times Gazetesi'nin manşet haberi, Almanya'nın önümüzdeki 8-10 yıl içinde enerji güvenliği açısından bir çıkma-za doğru ilerlediğini ve linyit işlet-

melerinin Almanya için hala hayati önem taşımakta olduğunu vurgulamaktadır.

Bilindiği gibi, Almanya uygulama kararı verdiği "energiewende" politikası kapsamında 2050 yılına kadar elektrik üretiminin % 80'inin temiz enerji kaynaklarından elde etmeyi planlamış ve bu bağlamda tüm nükleer santrallerini kapatma kararı almıştır. Ancak, ortaya çıkan enerji arzı açığını "liniyit" kaynakları ile kapatmaktadır. Gazete haberine göre, geçen yıl, Almanya'nın linyitten üretilen enerji miktarı 1990 yılından sonraki süreçte en üst düzeye çıkmış

durumdadır. Yenilenebilir enerji için verilen yüksek sübvansiyonlar nedeni ile, Almanya'da konutlar için enerji fiyatlarının Avrupa'daki en yüksek seviyeye ulaştığı anlaşılmaktadır.

Almanya, bir yandan sera gazı azaltım uygulamaları kapsamında bazı termik santralleri kızığa alma çalışmalarını planlarken, enerji güvenliğini sağlama açısından, şirketlerce kapatılması planlanan bazı linyit işletmelerinin de kapatılmamasına çalışmaktadır. Bunun en son ve bariz örneği, Almanya'nın kuzey doğusundaki termik santrallere linyit sağlayan Brandenburg ve Saxony madenlerini işleten İsveç Devlet Kömür İdaresi şirketi olan Vattenfall'in bu madenlerin büyütülmesi projelerini rafa kaldırmak istemesi üzerine, Alman Şansölye yardımcısı Sigmar Gabriel'in İsveç Başbakanı ile temasa geçmesidir.

Financial Times haberine göre, Alman Şansölye Yardımcısı İsveç Başbakanına, bölgedeki iki nükleer santralin kapatılacak olması nedeniyle, eğer kömür işletmeleri de kapatılırsa bölgede çok ciddi enerji sorunları ve de on altı bine yakın işsizlik ortaya çıkacağından dolayı, İsveçli işletmenin yatırıma devam etmesi konusunda ısrar etmiştir.

Yukarıda özetlediğim bu çok güncel haber, sera gazı salımlarının azaltılması konusunda en aktif politika güden ve Avrupa'nın en güçlü ekonomisine sahip olan Almanya'nın dahi enerji güvenliği nedeni ile kendi enerji kaynağı olan linyit kullanımına verdiği önemi göstermektedir. Enerji öz kaynağımız olan linyitlerin işletilmesi konusu enerji sağlama güvenliğimiz için çok önemlidir; ancak, bu konuda toplumu ikna etmek için çok çalışmamız gerekecektir.

TRAXYS

From Exploration to Mining to Marketing - Traxys offers financial and logistical solutions for the Ferroalloy, Metal, Mineral, Mining and Energy Industries.

With over 20 global offices, approximately \$6 billion in annual turnover, and experienced shareholder partners, Traxys provides a suite of world-class finance and commercial services to help you grow opportunities and better serve your customers' supply chain with less risk, less working capital, and more transparency.

>> Base Metals & Concentrates

>> Materials for Steel Mills and Foundries

>> Energy Products: Uranium

>> Minor and Alloying Metals

>> Rare Earths

>> Industrial Minerals

- ❖ Off-Take Agreements
- ❖ Market Support
- ❖ Agencies
- ❖ Logistics
- ❖ Hedging
- ❖ Credit Risk Coverage

www.traxys.com

Madencilik Sektörü için 2014 Yılında da Aşılamayan Çevre Mevzuatı ve 25 Kasım 2014 Tarihli ÇED Yönetmeliği Revizyon Konuları

► Dr. Caner ZANBAK - Türkiye Madenciler Derneği Çevre Koordinatörü

2014 yılı da, madencilik sektörü için, mevzuat ile ilgili sorunların aşılamadığı bir yıl olmuştur. 1990'lı yılların ilk yarısındaki madencilik karşıtı politik çabalar bağlamında, 1939 tarihli Zeytincilik Kanunu'nda 1995 yılında yapılan bir değişiklik madencilik sektörünün gelişmesinin önünü tıkayan önemli bir mevzuat sorunu oluşturmuştur. Son iki yılda bu konuda yapılan mevzuat düzenleme çabaları dahi, genelde teknik olmayan nedenlerle başarıya ulaşamamıştır. Diğer taraftan, son iki yıl içinde ilgili devlet kurumları ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile yapılan konferans, seminer ve toplantılarda ele alınan Maden Atıklarının Yönetimi ile ilgili yönetmelik, hala yayınlanmamıştır.

İlk yayımlandığı 1993 yılından beri üzerinde 15 kez değişiklik yapılan ÇED Yönetmeliği, idari açıdan değerlendirme işlemleri belirli bir düzende ve oldukça iyi olarak çalışan bir mevzuat düzenlemesi niteliğindedir. Ancak, Zeytincilik Kanunu'ndaki ve Maden Atıkları Yönetmeliği'nin henüz çıkmamış olmasından kaynaklanan kısıtlamalar, maden aramaları için ÇED oluru gereksinimi ve "ÇED oluru"nun alınmasından sonraki süreçte devlet kurumlarından idari izinlerin alınması konularında yaşanan sorunlar devam etmektedir.

25 Kasım 2014 tarihli ÇED Yönetmeliğindeki Sektörle İlgili Değişiklikler

Çevre izinleri açısından madencilikle ilgili en önemli sorun, Maden Kanununa istinaden ÇED yönetmeliğinde yapılan bir değişikliğin (maden arama faaliyetlerinin ÇED işlemlerinden muaf olması) Jeoloji ve Çevre Mühendisleri Odaları'nın hukuki girişimleri sonrasında Yüksek Mahkeme tarafından iptal edilmesi ile ilgilidir. 03.10.2013 tarihli ÇED Yönetmeliği'nde, maden arama faaliyetleri ile ÇED kararı alınma konusu "Proje Tanıtım Dosyası" inceleme prosedürü uygulanarak yürütülen bir yönetmelik maddesi altında tanımlanmış iken, 25 Kasım 2014 tarihli ÇED Yönetmeliği'nde bu yönetmelik maddesi tamamen kaldırılmış bulunmaktadır. Son yönetmelik hükümlerine göre, işletme öncesi maden aramalarının yanısıra, işletmeye geçmiş tesislerin rezerv artırmaya yönelik sondaj çalışmaları için dahi ÇED sürecinin uygulanması gerekecektir.

Son ÇED yönetmeliğinde yapılan, sadece madencilik sektörü değil tüm sanayi pro-

jeleri için de geçerli olan, önemli bir değişiklik de 14. Madde (f) bendindeki "ÇED Olumlu veya ÇED Gerekli Değildir kararı bulunan projelerde yapılacak kapasite artışı ve/veya genişletilmesi planlanan projeler için uygulanacak ÇED sürecine ilişkin yöntem Bakanlıkça belirlenmesi" konusudur. Bu konu, % 5-10'luk kapasite artışı durumunda dahi ÇED sürecinin başlaması söz konusu olabilecek ve tesislerin geliştirilme/kapasite artışları ilgili kararlarında çekince-ler yaratabilecek niteliktedir.

Önceki yönetmeliğin EK-1'inde sadece Grup 1a ve 2a madenler için tanımlanan Kırma-eleme-yıkama işlemleri, son yönetmelikte tüm maden gruplarını da kapsayacak şekilde ve "cevher hazırlama tesisleri" de dâhil edilecek şekilde düzenlenmiştir. Aynı düzenleme, 400,000 ton/yıl altı tüm kırma-eleme-yıkama-cevher hazırlama tesislerini kapsayacak şekilde EK-2'de yapılmıştır.

Önceki yönetmeliği EK-2'sinde "mermer ve dekoratif taşların kesme, işleme ve sayalama tesisleri" için 10 hektarlık eşik değer kaldırılmış ve sadece "yıllık 5.000 m³ ve/veya 250.000 m² ve üzeri kapasite" eşik değeri olarak tanımlanmış bulunmaktadır.

Özetle, 16 Haziran 2012 tarihli Başbakanlık Genelgesi'nin kamu sahası kullanımındaki izin sorunları uygulamalarına ilaveten, ÇED Yönetmeliği'ndeki bu tür bir mevzuat uygulamasının yeni cevher yataklarının bulunması ve işletilmekte olan maden sahalarının geliştirilmesi açısından önemli sorunlar yaratacağı açıktır. Bu konu, sadece özel sektörün değil, devlet adına jeolojik araştırmalar yapan MTA'nın da faaliyetlerini son derece kısıtlayan niteliktedir.

Çevre izinleri açısından madencilikle ilgili en önemli sorun, Maden Kanununa istinaden ÇED yönetmeliğinde yapılan bir değişikliğin (maden arama faaliyetlerinin ÇED işlemlerinden muaf olması) Jeoloji ve Çevre Mühendisleri Odaları'nın hukuki girişimleri sonrasında Yüksek Mahkeme tarafından iptal edilmesi ile ilgilidir.

YERALTI ZENGİNLİKLERİMİZİ EKONOMİYE KAZANDIRARAK MİLYAR DOLARLIK DÖVİZ GİRDİSİ SAĞLAYAN DEĞERLİ MADEN İHRACATÇILARIMIZA MİNNETTARIZ VE HİZMET VERMENİN GURURUNU YAŞIYORUZ

MERKEZ : GENEL SEKRETERLİK
Pazarkapı Mah. Sahil Cad. B Borsa Binası Kat: No:105 T TRABZON
Tel : 0.462.326 16 01 (pbx) & Fax : 0.462.326 94 01 / 02

RİZE İRTİBAT BÜROSU
Atatürk Cad. No: 359 Kat: 1 RİZE
Tel : 0.464.226 01 90 & Fax : 0.464.226 01 89

HOPA İRTİBAT BÜROSU
Hopa Gümrük Müdürlüğü
Hizmet Binası Zemin Kat
Hopa/ARTVİN
Tel : 0.466.351 48 48 & Fax : 0.466.351 46 14

E-Posta : dkib@dkib.org.tr
Web : www.dkib.org.tr

Yeni ÇED Yönetmeliği ve Hukuki Yansımaları

Prof. Dr. Mustafa TOPALOĞLU - Avukat - YMM

A-MADENCİLİKTE ÇED UYGULAMASININ YASAL GELİŞİMİ

Maden Kanunu'nuna aykırı birtakım düzenlemeler getiren 07.02.1993 gün ve 21489 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirilmesi (ÇED) Yönetmeliği, 06.06.2002 tarihinde yürürlükten kaldırılmıştır. Yeni çıkarılan ve 06.06.2002 Tarih ve 24777 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ÇED Yönetmeliğinde madencilik uygulamasında birtakım kolaylıklar getirilmiştir. Ancak Maden Kanunu'nun 7. maddesi ÇED dahil bütün izinlerin çıkarılacak ayrı bir yönetmelikle düzenleneceğini öngörmüştü. Bu amaçla Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliği yürürlüğe konmuştu. Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliğinin ÇED ile ilgili hükümleri ÇED Yönetmeliğine büyük ölçüde uygun düzenlemeler getirmekteydi.

Ancak, Danıştay tarafından Madencilik Faaliyetleri İzin yönetmeliğinin ÇED ile ilgili hükümlerinin yürütmesi durdurulmuştur. 2010 tarihli Madencilik Faaliyetleri Uygulama Yönetmeliği de sadece ÇED izini alınması gerektiğinden bahsetmektedir. Bu nedenle ÇED süreci ÇED Yönetmeliğine tabii olarak yürütülecektir.

2010 yılından sonra 30 Haziran 2011 tarih ve 27980 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ÇED Yönetmeliği, 3 Ekim 2013 Tarih ve 28784 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ÇED Yönetmeliği ile değiştirilmiştir. En son olarak 25 Kasım 2014 Tarih ve 29186 sayılı Resmi Gazete'de yeni ÇED Yönetmeliği yayımlanmıştır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, önceki ÇED Yönetmeliğinin bir kaç maddesini değiştirmek yerine sanki yeni esaslara göre bir ÇED Yönetmeliği yapmış gibi ÇED Yönetmeliğinin tamamını Resmi Gazete'de yayımlama yoluna gitmektedir. 25 Kasım 2014 tarihli yeni ÇED Yönetmeliği'nde de aynı yol izlenmiştir. Bundan sonraki açıklamalarımız yeni ÇED Yönetmeliği'ne göre yapılacaktır.

B- ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ UYGULANACAK MADENCİLİK FAALİYETLERİ (BÜYÜK ÇED)

Uygulamada "Büyük ÇED" olarak da adlandırılan çevreye daha fazla etkisi söz konusu olabilecek madencilik projeleri, Çevresel Etki Değerlendirme sürecinden geçmektedir.

1. Çevresel Etki Değerlendirmesine Tabi Projeler

Yeni ÇED Yönetmeliğinin 7. maddesinde,
a) Ek-1 listesinde yer alan projelere,
b) "ÇED Gereklidir" kararı verilen projelere,

c) Kapsam dışı değerlendirilen projelere ilişkin kapasite artırımı ve/veya genişletilmesinin planlanması halinde, mevcut proje kapasitesi ve kapasite artışları toplamı ile birlikte projenin yeni kapasitesi ek-1 listesinde belirtilen eşik değer veya üzerinde olan projelere,

ÇED Raporu alınması zorunluluğu getirilmiştir.

Bunun dışında Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliğinin 86. maddesini tekrar eden EK:1 listesinin 27. maddesinde ancak belirli bir ölçeğin üzerindeki maden işletmelerinin doğrudan ÇED raporuna tabi olduğu belirtilmektedir. Bunlar:

- a) 25 hektar ve üzeri çalışma alanında (Kazı ve döküm alanı toplamı olarak) açık işletmeler,
- b) 150 hektarı aşan (Kazı ve döküm alanı toplamı ola-

rak) çalışma alanında açık işletme yöntemi ile kömür çıkarma,
c) Biyolojik, kimyasal, elektrolitik ya da ısı işlem yöntemleri uygulanan cevher zenginleştirme tesisleri ve/veya bu zenginleştirme tesislerine ilişkin atık tesisleri,
ç) 400.000 ton/yıl ve üzeri kırma, eleme, yıkama ve cevher hazırlama işlemlerinden en az birini yapan tesisler.

Yukarıda sayılanlardan başka Ek-1 listesinde, çok ciddi çevresel risk taşıyan asbest madeni çıkarılması ve işlenmesi 5.maddede özel olarak düzenlenmiştir. Buna göre;

- a) Asbest madeni işletmeleri ve zenginleştirme tesisleri,
- b) Son ürün olarak friksiyon (Sürtünme) maddesi üreten 50 ton/yıl ve üzeri kapasiteli tesisler,
- c) 200 ton/yıl ve üzeri asbest kullanan diğer tesisler,
- ç) 10.000 ton/yıl ve üzeri kapasiteli, son ürünü asbestli beton olan tesisler,

ÇED raporuna tabi tutulmuşlardır.

Ek-1'in 27. maddesinde yukarıda sayılan madencilik pro-

jeleriyle 5. maddesinde belirtilen asbestle ilgili projeler, mutlaka ÇED sürecinden geçerek "ÇED olumlu" kararı almak zorundadır.

Yeni ÇED Yönetmeliğinde, kırma, eleme yıkama tesislerinde 1(a) ve 2(a) grubu madenlerde Ek-1'e tabi olunması için gerekli olan 400.000 ton/yıl ve üzeri olarak öngörülen eşik değer bütün maden grupları için öngörülmüştür. Bundan böyle ruhsat grubu ne olursa olsun, bu eşik değeri aşan madencilikle ilgili kırma, eleme ve yıkama tesisi faaliyeti yürütebilmek için ÇED raporu almak gereklidir. Eşitlik ilkesine aykırı olan 2013 tarihli ÇED Yönetmeliğindeki bu hukuki hatanın düzeltilmesi isabetli olmuştur.

2. ÇED Raporu Alma Süreci

ÇED Raporu hazırlama işlemlerine öncelikle ÇED Yönetmeliğinde belirtilen formatta hazırlanan dosya ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığına başvurulmaktadır. Bu başvuru üzerine Çevre Bakanlığı, sunulan projeye ilgili genel değerlendirme ve bilgilendirme amacıyla bir komisyon oluşturur. Bu komisyon, halkın katılımı toplantısı öncesinde proje sahibi tarafından projeyi tanıtıcı bilgilerin nasıl duyurulacağını kararlaştırır.

Yeni ÇED Yönetmeliğinin 9. maddesinde Halkı yatırım hakkında bilgilendirmek, projeye ilişkin görüş ve önerilerini almak üzere, Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlar ve proje sahibinin katılımı ile Bakanlıkça belirlenen tarihte, projeden en çok etkilenecekleri beklenen ilgili halkın kolaylıkla ulaşabileceği Valilikçe belirlenen merkezi bir yer ve saatte Halkın Katılımı Toplantısı düzenleneceği öngörülmektedir. Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlar toplantı tarihini, saatini, yerini ve konusunu belirten bir ilanı; projenin gerçekleştirileceği yörede yayınlanan yerel süreli yayın ile birlikte yaygın süreli yayın olarak tanımlanan bir gazetede toplantı tarihinden en az on (10) takvim günü önce yayınlanır.

Halkın Katılımı Toplantısı, Çevre ve Şehircilik İl Müdürünün veya görevlendireceği bir yetkilinin başkanlığında yapılır. Toplantıda; halkın, proje hakkında bilgilendirilmesi, görüş, soru ve önerilerinin alınması sağlanır. Başkan, katılımcılardan görüşlerini yazılı olarak vermelerini isteyebilir. Toplantı tutanağı, bir sureti Valilikte kalmak üzere Bakanlığa gönderilir. Valilik, Halkın Katılımı Toplantısı ile halkın görüş ve önerilerini bildirebileceği süreç ile ilgili zamanlama takvimini ve iletişim bilgilerini halka duyurur. Halkın görüş ve önerileri, zamanlama takvimi içerisinde Komisyona sunulur. Komisyon üyeleri, kapsam belirlemesi öncesinde proje uygulama yerini inceleyebilir, kendilerine iletilen tarihe göre Halkın Katılımı Toplantısına katılabilirler. Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlar tarafından halkı bilgilendirmek amacıyla broşür dağıtmak, anket, seminer gibi çalışmalar Halkın Katılımı Toplantısından önce yapılabilir veya internet sitesinden yayınlanabilir.

Nihai ÇED Raporunu yeni ÇED Yönetmeliğine göre on (10) takvim günü içinde halkın incelemesine açık tutulduktan sonra komisyonun çalışmalarını dikkate alarak proje hakkında “ÇED olumlu” yada “ÇED olumsuz” kararını verir. ÇED olumlu kararı verilmesi durumunda; söz konusu Madencilik faaliyetinin çevreye zarar verici bir etkisinin olmadığı ya da alınacak önlemlerle yaratacağı olumsuz etkinin kabul edilebilir seviyelere ineceği ortaya çıkmış demektir. Buna karşılık ÇED olumsuz kararı verilmesi halinde ise, hakkın da ÇED raporu düzenlenen madencilik faaliyeti sonlandırılır.

C-SEÇME ELEME KRİTERLERİ UYGULANACAK MADENCİLİK FAALİYETLERİ (KÜÇÜK ÇED)

ÇED Yönetmeliğinde yukarıdaki kadar büyük ölçekte çevre etkisi yaratmayacak madencilik projeleri Seçme ve Eleme kriterine tabi tutulmuştur. Buna göre doğrudan ÇED raporuna tabi olmayan maden çıkarma faaliyetleri ile, Seçme ve Eleme kriterinden geçmek durumundadır. Maden çıkarma faaliyetleri doğrudan ÇED raporuna tabi değilse mutlaka Seçme ve Eleme Kriterinden geçecektir. Seçme ve Eleme Kriteri uygulanmasına madencilik çevrelerinde küçük ÇED denilmektedir. Ancak unutulmamalıdır ki, Seçme ve Eleme Kriteri uygulanması süreci de bir ÇED süreci olup, madencilik projeleri bu süreçte de bir ÇED incelemesinden geçmektedir.

1. Seçme ve Eleme Kriterine Tabi Madencilik Projeleri

Yeni ÇED Yönetmeliğinin Ek-2 Listesinin 49. maddesinde Seçme ve Eleme Kriterlerine Tabi olan Madencilik Faaliyetleri gösterilmiştir:

- a) Madenlerin çıkarılması, (Ek-1 listesinde yer almayanlar)
b) Yıllık 5.000 m³ ve/veya 250.000 m² ve üzeri kapasiteli mermer ve dekoratif taşların kesme, işleme vesayalama tesisleri,

- c) 1.000.000 m³/yıl ve üzerinde metan gazının çıkartılması ve depolanması,
ç) Karbondioksit, kaya gazı ve diğer gazların çıkartıldığı, depolandığı veya işlendiği tesisler; (Atölye tipi dolmuş tesisleri hariç)
d) Kırma, eleme, yıkama ve cevher hazırlama işlemlerinden en az birini yapan tesisler; (Ek-1 listesinde yer almayanlar)
e) Cevher zenginleştirme tesisleri ve/veya bu zenginleştirme tesislerine ilişkin atık tesisleri; (Ek-1 listesinde yer almayanlar).

Yeni ÇED Yönetmeliğinde yapılan en büyük değişiklik,daha önce Seçme ve Eleme Kriterine tabi “blok ve parça mermer, dekoratif amaçlı taşların çıkartılması” işlerinin Ek-2 kapsamından çıkarılmasıdır. Buna göre, parça mermer, dekoratif amaçlı taşların çıkarılması veya üretilmesine ilişkin 2(b) Grubu maden ruhsatları diğer grup maden ruhsatlarıyla aynı sisteme bağlanmıştır. Bundan böyle 2(b) grubuna tabi mermer ve diğer dekoratif taşların üretilmesine ilişkin ruhsat sahaları Ek-2’de belirtilen istisnadan yararlanamayacaklardır. Bakanlığın Yönetmelik taslağında yaptığı bu değişikliğin idari yargı yerlerince mermer ruhsatlarını açık işletme olarak kabul edip, ruhsat kapasitesi ne olursa olsun Ek-1’e ya da başka bir deyişle büyük ÇED’e tabi olduğu yönündeki hatalı yoruma dayalı iptal kararlarından kaynaklandığını tahmin ediyoruz. Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Danıştay veya idare mahkemelerinin hatalı yorumunun önüne geçmek için çevreye etkisi diğer madencilik faaliyetlerine göre daha az olan mermer ruhsatlarının seçme ve eleme kriterlerine tabi olduğuna dair bir belirtme yapacak yerde tamamen Ek-2 kapsamından çıkarılması eleştiriye açıktır.

Bakanlık, Yeni ÇED Yönetmeliğiyle bir taraftan mermer ve dekoratif taşları Ek-2 kapsamından çıkarırken diğer taraftan “karbondioksit, kaya gazı ve diğer gazların çıkartılması”

işlemlerini Ek-2 kapsamına almıştır. Kaya gazlarının çıkarılması işlemlerinin çevresel etkileri, geleneksel gaz çıkarılması işlemlerinden daha fazla olmaktadır. Özellikle yüksek hacimli hidrolik sondaj yöntemlerinin kullanılması sırasında özellikle yeraltı sularının kirlenmesi söz konusu olabilmekte ve su rezervuarlarının bozulması, ciddi çevresel risk olarak ortaya çıkabilmektedir. Bu nedenle Avrupa Komisyonu, 22 Ocak 2014 tarih ve 2014/70 sayılı Tavsiye kararında kaya gazı çıkarılmasıyla ilgili AB üye ülkelerinin yapacakları mevzuat çalışmalarına oldukça ayrıntılı hükümlere yer vermiştir. 2014/70 sayılı Komisyon Tavsiye kararına göre, AB ülkeleri, kaya gazı çıkarma izni vermeden önce insan sağlığı ve çevre etkileri için AB 2001/42 sayılı Direktifine göre stratejik ÇED hazırlanması zorunluluğu getirmelidir. Özellikle kaya gazı sondajları sırasında kimyasalların kullanımı halinde gerçekleştirilecek ÇED sürecinde daha fazla titiz bir yaklaşım gösterilmelidir. Yine aynı Tavsiye kararı uyarınca AB üyesi ülkeler kaya gazı çıkarılmadan önce alınacak ÇED raporunda 2011/92 sayılı Direktifte belirtilen önlemlerin alınmasını mutlaka sağlamalıdır.

Yeni Yönetmeliğin Ek-1 listesinin 28. maddesinde 500.000 m³/gün ve üzeri üretim yapacak kaya gazı işletme projeleri CED raporuna tabi tutulmuştur. Yine Yönetmeliğin Ek-2 listesinin 49/ç maddesinde ise kaya gazı çıkartılması projesine seçme ve eleme kriteri uygulanacağı öngörülmektedir. Burada kırma, eleme tesisleri ile maden çıkarılmasında yapıldığı gibi “Ek-1 listesinde yer almayanlar” şeklinde bir ibare kullanılmayarak yanlış anlaşılmaya imkan verecek bir düzenleme yapılmıştır.

Yeni ÇED Yönetmeliğinde 400.000 ton/yıl kapasiteden daha az olan kırma eleme ve yıkama tesisleri seçme ve eleme kriterine tabidir. Burada Ek-1 listesine atf yapılarak tekrardan kaçınılmış ve hatalı yorumun önüne geçilmiştir.

Danıştay kararı gereği maden arama faaliyetleri de ÇED sürecine tabi kılınmıştır. Yeni Yönetmeliğin Ek-2 listesinin 54. maddesinde “Maden, petrol ve jeotermal kaynak arama projeleri, (Sismik, elektrik, manyetik, elektromanyetik, jeofizik vb. yöntemle yapılan aramalar hariç)” denilmek suretiyle kazı, sondaj, yarma vb. gerektiren arama faaliyetleri de Seçme ve Eleme Kriterinden geçmek zorundadır. Ancak, sismik, elektrik, manyetik, elektromanyetik, jeofizik vb. yöntemle yapılan aramaların hiçbir ÇED sürecine dahil olmadan gerçekleştirilmesi mümkündür.

2. Seçme ve Eleme Kriteri Uygulama Süreci

Seçme ve Eleme sürecinde proje sahibi, madencilik projesi için ÇED uygulamasının gerekli olup olmadığının araştırılması amacıyla Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar tarafından; ek-4’e göre hazırlanan Proje Tanıtım Dosyası, proje sahibince imzalanan taahhütname ile başvuru bedelinin ödendiğine dair belge ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığına sunulur. (ÇED Yönetmeliği m.16).

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, sunulan bu projeleri inceler ve bu aşamada gerekli görülmesi halinde proje sahibinden projesi ile ilgili geniş kapsamlı bilgi vermesini, araç gereç sağlamasını, yeterliği kabul edilebilir kuruluşlarca analiz, deney ve ölçümler yapmasını veya yaptırmasını isteyebilir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yapacağı değerlendirmede “ÇED gereklidir” veya “ÇED gerekli değildir” kararını verir. ÇED gerekli değildir kararı, yapılmak istenen madencilik projesinin çevre açısından bir olumsuz etkisinin olmadığını ve izin aşamasının tamamlandığını gösterir. Aksi halde, ÇED gereklidir kararı verilmesi halinde ise; ilgili projenin çevresel etkilerinin önemli olduğu ve yukarıda belirtilen usule göre ÇED raporu hazırlanmasının gerekli olduğu sonucu ortaya çıkar.

D- ÇED SÜRECİ İLE İLGİLİ ÖRNEK YARGI KARARLARI

1. Danıştay’a göre,ÇED konusunda karar verme yetkisi Çevre ve Şehircilik Bakanlığ’na verilmiş olup, bu yetkinin Çevre Ba-

kanlığı yerine geçilerek Bakanlar Kurulu tarafından kullanılması mümkün değildir:

“Başbakan ve bakanlardan oluşan Bakanlar Kurulunun görevleri, Anayasada ve kanunlarda açıkça belirtilmiştir. Bakanlar Kurulunun görev ve yetkilerinin Anayasa’ya ve kanunlara dayanılarak kullanılması gerekir. Kanunda açıkça yetki verilmeyen bir konuda karar alınamaz ve düzenleme yapılamaz. Altın madenini siyanür liçi yöntemiyle işletme izni veren işlem, kesinleşmiş mahkeme kararı ile iptal edildiği halde, yargı kararlarının uygulanamaz hale getirilmesi sonucunu doğuran yeni işlem tesis edilmesi hukuka aykırıdır. 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca hazırlanan Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) Raporuna göre Çevre Bakanlığı tarafından tesis edilen altın madenine siyanür liçi yöntemiyle işletme izni verilmesi yolundaki ÇED olumlu görüşü işleminin idare mahkemesince iptaline ilişkin kararın Danıştay’ca onanarak kesinleşmesinden sonra, madenin işletilmesinin devamı yolunda alınan Bakanlar Kurulu prensip kararının, mahkeme kararlarının uygulanmasını engellediği, bağlayıcılığını ortadan kaldırdığı, kuvvetler ayrılığı ilkesini zedelediği, yetki ve sebep yönünden açık ve ağır bir şekilde hukuka aykırı olduğu öne sürülerek iptalinin talep edildiği davada, ÇED olumlu görüşünün yargı kararı ile iptal edilmesinden sonra 2872 sayılı Kanun ve ilgili Çevresel Etki Değerlendirme Yönetmeliği uyarınca bu konuda yeniden işlem tesis etmeye Çevre ve Orman Bakanlığı yetkili olup bu konuda Bakanlar Kuruluna herhangi bir yetki verilmemiş olduğu anlaşıldığından, Bakanlar Kurulunca Çevre ve Orman Bakanlığının yerine geçilerek yargı kararının uygulanamaz hale getirilmesi sonucunu yaratan dava konusu işlemin tesis edilmesinde yetki yönünden hukuka uygunluk bulunmadığı sonucuna varılmalıdır.” (Danıştay 8. Dairesinin 22.03.2006 gün ve 2005/2927 E. 2006/1138 K. sayılı kararı)

2. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, ÇED ile ilgili idare mahkemesi kararlarının uygulanmaması üzerine Balıkesir’de ikamet eden Birsal LEMKE adlı vatandaşın açtığı davada Türkiye’yi Avrupa İnsan hakları Sözleşmesinin 2, 6§1, 8 ve 13. maddelerini ihlal ettiği gerekçesiyle 3.850 Avro tazminat ödemeye mahkum etmiştir:

Nihai ÇED Raporunu yeni ÇED Yönetmeliğine göre on (10) takvim günü içinde halkın incelemesine açık tutulduktan sonra komisyonun çalışmalarını dikkate alarak proje hakkında “ÇED olumlu” yada “ÇED olumsuz” kararını verir.

Yeni ÇED Yönetmeliğinde 400.000 ton/yıl kapasiteden daha az olan kırma eleme ve yıkama tesisleri seçme ve eleme kriterine tabidir.

“...AİHM, 2004 yılının Ağustos ayında gerçekleştirilen yeni çevresel etki değerlendirmesi yöntemi hakkında açıklama yapmaksızın, bu incelemenin yapılmasına kadar geçen süre içerisinde ulusal mahkemelelerin, başvuranın sahip olduğu usul güvencelerini her türlü etkililiğinden yoksun bıraktığını tespit etmektedir. Bu nedenle Savunmacı Devlet, AİHS'nin 8. maddesini dikkate almadan, başvuranın özel ve ailevi yaşamına saygı gösterilmesi hakkına ilişkin güvenceleri sağlama yükümlülüğünü yerine getirmemiştir.

...AİHM, ulusal makamların 15 Ekim 1997 tarihinde İzmir İdare Mahkemesi tarafından verilen ve 1 Nisan 1998 tarihinde Danıştay tarafından onanan karara gerçekten ve makul süre içerisinde uymadıklarına ve böylece AİHS'nin 6 § 1. maddesinin her türlü etkililiğinden yoksun bırakıldığına kanaat getirmektedir.

...AİHS'nin 44 § 2 maddesi gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren 3 ay içinde, ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden Yeni Türk Lirası'na çevirmek üzere ve her türlü vergiden muaf tutularak Savunmacı Hükümet tarafından başvurana manevi tazminat olarak 3.000 Euro (üç bin), masraf ve harcamalar için 850 Euro (sekiz yüz elli) ödenmesine;” (AİHM, 05.06.2007 tarih ve 17381/02 başvuru nolu LEMKE/TÜRKİYE davası.)

3. Bursa İdare Mahkemeleri önceki ÇED Yönetmeliği döneminde verdiği kararlarda mermer işletme iznli maden sahasının 25 Hektarı geçmesi halinde, Ek-2 listesinde Yıllık 5.000 m³ ve/veya 250.000 m² olarak öngörülen kapasiteye bakılmadan Ek-1'e göre ÇED raporu alınması görüşündedirler:

“Yukarıda anılan Yönetmelik hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden; her ne kadar seçme-eleme kriterleri uygulanacak projelerin sayıldığı Ek-II listesinin 49/b maddesinde blok ve parça mermer çıkar-

ma tesisleriyle ilgili olarak herhangi bir alan kısıtlaması getirilmemiş ise de, Ek-II listesinin başında yer alan, Ek-I listesinde yer alan alt sınırların bu listede üst sınır olarak alınacağı hükmü dikkate alındığında, söz konusu tesislerdeki faaliyet yürütülecek alanın ek-I listesinin 28. Maddesinde belirtilen 25 hektarlık alan sınırlamasına tabi olacağı, diğer bir ifadeyle m³ olarak 5000 ve üzeri kapasiteli olmakla birlikte, 25 hektar altı çalışma alanına sahip mermer tesisleri için seçme eleme kriterinin uygulanacağı, kapasitesine bakılmaksızın 25 hektarlık alanı aşan çalışma alanına sahip işletmelerin ise çevresel etki değerlendirilmesi sürecine tabi tutulacağı anlaşılmaktadır. Öte yandan, blok ve parça mermer çıkarma ocaklarının açık işletme olduğu bususu da tartışmasızdır. Olayda 25 hektar alanlık ruhsat sahasının 246.862 m² lik kısmından fiilen faaliyet yürüten mermer ocağı işletmeciliğinin dava konu edilen 78,55325 hektarlık alandaki kapasite artışıyla birlikte, toplam faaliyet alanının ilgili Yönetmeliğinin çevresel etki değerlendirilmesi uygulanacak projeleri belirleyen EK-I listesinin 28. Maddesinde öngörülen 25 hektarlık eşik değeri aştığı, dolayısıyla uyumsuzluğa konu madencilik faaliyeti değerlendirilmesi sürecine tabi tutulması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu durumda, yerüstü mermer ocağına ilişkin kapasite artışı projesinin çevresel etki değerlendirilmesi sürecine tabi tutulması gerekirken, seçme eleme kriterine tabi tutulması suretiyle tesis edilen ÇED gerekli değildir kararına ilişkin davada hukuka uyarlılık bulunmadığı...” (Bursa 3. İdare Mahkemesinin 26.02.2012 gün ve E.2012/639, K. 2013/132 K. sayılı kararı)

4. Kalker Ocağı ve Kıрма Eleme Tesisi İşletme Ruhsatına dayanılarak verilen “Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir” kararının iptali davasının ilgili kararın ilanından itibaren 60 gün içinde açılması gerekir:

“Yukarıda yer verilen yönetmelik hükümleri incelendiğinde Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir kararının halka uygun araçlarla duyularak, kurulması düşünülen tesisin bulunduğu yörede yaşayan ve dolayısıyla menfaatleri etkilenecek kişilerin bu konuda bilgilendirilmesinin amaçlandığı anlaşılmakla birlikte bu yönetmeliğin, alınan kararlarının tek tek tüm ilgilileri tebliğinin yapılması yönünde herhangi bir hükmünün bulunmadığı, esasen bu bususun olanaklı da olmadığı görülmektedir. Bu itibarla, uyumsuzluğun “Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir” kararına ilişkin olduğu ve dava konusu uyumsuzlukla ilgili olarak 05.05.2006 tarihli “Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir” kararının ve 02.05.2012 tarih ve 220.02/549-4016 sayılı “Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir” kararının ilan yapılmak suretiyle yörede yaşayan kişilere bildirildiği ve bu suretle işlemde haberdar olduğumun kabulü gerektiği, aksi taktirde, işlemin herhangi bir tarihte öğrenildiğinden bahisle ilan-ihaye dava edilebilir olmasının idari istikrar ve kamu düzenine uygun olmadığı sonucuna varılmıştır. Buna göre; 05.05.2006 tarihli “Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir” kararının en son 06.06.2006 tarihinde, kapasite artışına ilişkin 02.05.2012 tarih ve 220.02/549-4016 sayılı “Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir” kararının ise, en son 14.06.2012 tarihinde ilan edildiği dikkate alındığında, ilan tarihinin sona erdiği tarihte kurulması düşünülen tesisin bulunduğu bölgede yaşayan kişi ve kurumların dava konusu işlemde haberdar olduklarının kabulü zorunlu olduğundan, bu tarihten itibaren 60 günlük dava açma süresinde dava açılması, ya da aynı süre içerisinde 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 11. Maddesi kapsamında bu kararın geri alınması, değiştirilmesi ve kaldırılması istemiyle idareye başvuru sonucu göre başvuruya kadar geçen süre de dikkate alınarak dava açılması gerekirken bu süreler

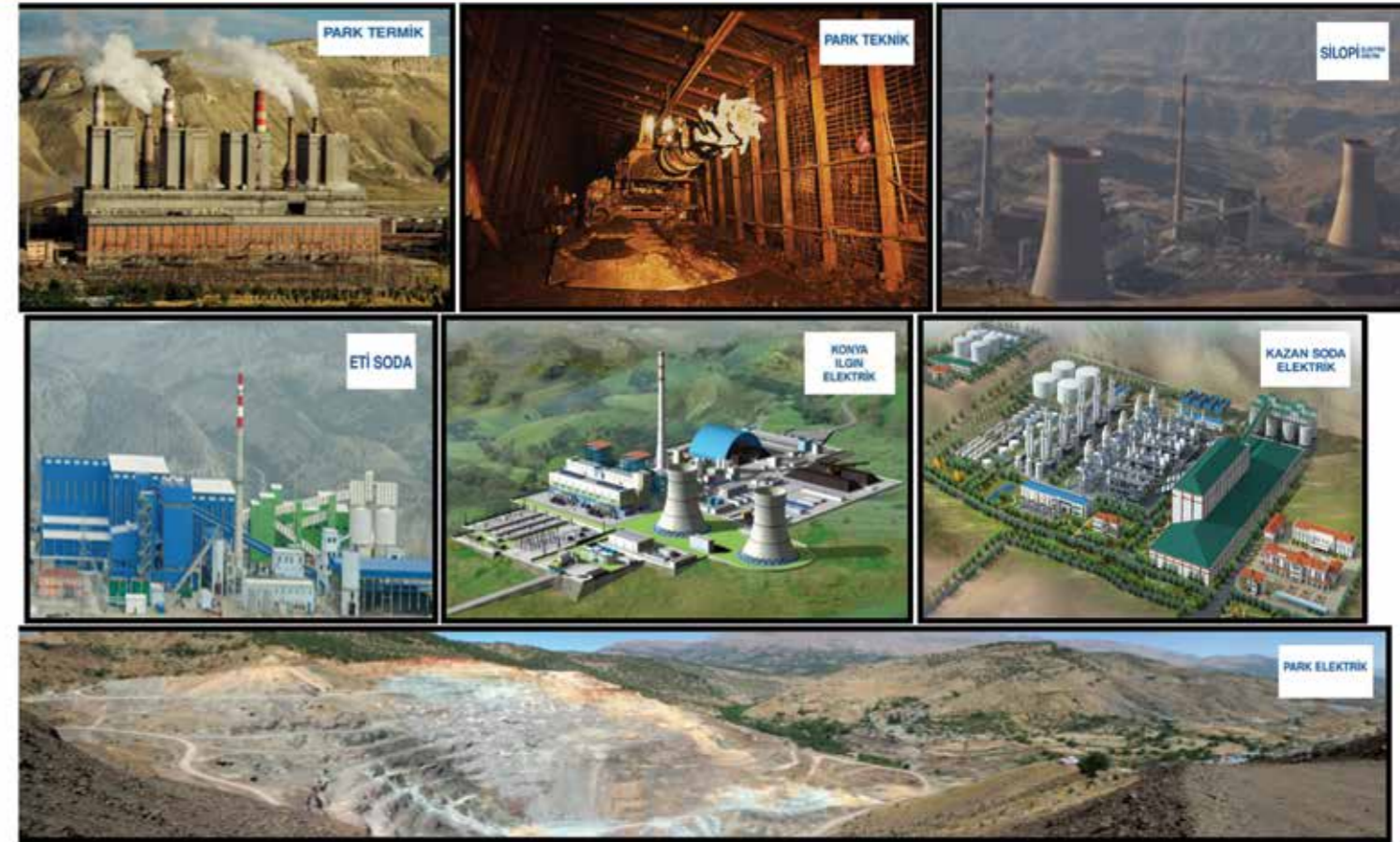
geçirildikten sonra yapılan başvuruya dayanılarak açılan iş bu davada süre aşımı bulunduğu sonuç ve kanaatine varılmıştır.” yönündeki (Mersin 1. İdare Mahkemesinin 07.11.2013 gün ve E.2013/362, K.2013/980 sayılı kararı, Danıştay 14. Dairesinin 13.03.2014 gün ve E.2013/11157, K.2014/3505 sayılı kararı ile anılan kararın onanmasına karar verilmiştir.).

5. Madencilik projeleri için verilen ÇED kararlarının iptali için açılan davalarda bilirkişi olarak çevre mühendisinin yanında maden mühendisi bilirkişi de görevlendirilmelidir:

“Çevresel etki değerlendirilmesi, gerçekleştirilmesi planlanan projenin, çevreye olabilecek olumlu ya da olumsuz etkilerinin belirlenmesi, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin belirlenerek

değerlendirilmesi amacıyla yapıldığından, ÇED sürecinde verilen kararların iptali istemiyle açılacak davalarda yapılacak bilirkişi seçiminin de bu çerçevede değerlendirilmesi gerekmektedir. Projenin yapılacağı sahanın özelliğine göre, uzmanlık alanları değişiklik gösterebilmekte, çok sayıda bilim dalının alanına giren özellikleri bünyesinde barındırabilmekte, Nibai ÇED raporunda onlarca uzmanın imzası bulunabilmektedir. Bununla birlikte, çevre mühendisliğinin bu konudaki ana uzmanlık dalı olduğu söylenebilir. Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'ne göre çıkarılan Yeterlik Belgesi Tebliği'nde, Çevresel Etki Değerlendirmesi Başvuru Dosyası, Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu ve Proje Tanıtım Dosyası hazırlayacak kurum/kuruluşlara yeterlik belgesi verilmesi için çevre mühendisi istihdamının zorunlu tutulması da bu sebepledir. Bu açıklamalar ışığında, ÇED süreci sonunda verilecek karar-

ların yargısal denetimi yapılırken, seçilecek bilirkişiler arasında bir çevre mühendisinin bulunması, diğer bilirkişilerin ise projenin bulunduğu çevrenin özelliklerine göre ve Nibai ÇED Raporunu hazırlayan kişilerin uzmanlık alanları da dikkate alınmak suretiyle seçilmesi gerekmektedir. Nibai ÇED raporunda onlarca uzmanın imzası bulunabildiğinden, birebir aynı sayıda ve aynı uzmanlık alanında olmasa dahi, yargılama usulü kurallarının elverdiği ölçüde, usul ekonomisi de gözetilerek bir denge kurulması, seçilecek bilirkişilerin projenin bulunduğu alana ve projeye yapılan itirazlara göre, değerlendirilmesi zorunlu olan ana konu başlıkları bakımından yeterli uzmanlığa sahip olması, tarafları tatmin edici ve adil bir yargılama yapılması açısından bir gerekliliktir.” (Danıştay 14. Dairesinin 15.02.2012 gün ve E.2011/15596, K.2012/965 sayılı kararı)

Demir Cevherinin Geleceği Üzerine Bir Takım Saptamalar

◉ Mert EMİROĞLU - MRT Maden Sanayi A.Ş. - Y.K. Başkanı

Sistemik olarak demir üretimi ve demir aletler kullanımı Anadolu'da yaklaşık olarak MÖ 2 bin civarında başlamıştır. Hindistan'ın Ganj Vadisi'nde yapılan son arkeolojik araştırmalar en eski demir işçiliğinin MÖ 1.800 yılına ait olduğunu göstermiştir. Dünya tarihinin bu kadar erken keşfini yaptığı ve günümüze kadar önemini arttırarak gelen bir maden cevheri; demir.

Çelik alaşımının günümüzde sanayinin bel kemiği olduğu tartışmasız bir gerçek olarak önümüzde durmaktadır. Çelik alaşımının birincil içeriği demir elementidir. İşte biz bu yazımızda demirin önemini, geleceğini ve yatırım riskini vurgulamak adına çeliğin üzerinden yol almak kaydı ile bazı genellemeler, saptamalar ve somut tanımlar yapmaya çalışacağız.

Demir/Çelik yatırımı konjonktürel yatırımlar olarak görülebilir, ancak uzun vadede ekonomiler büyümeye devam ettikçe çeliğe ve aynı şekilde demir üretimine yatırım yapanların küçülmeyeceği aşikar.

Demir ve çeliğin birincil müşterilerini; alt yapı sanayi, inşaat sektörü, otomotiv sektörü ve petrol/gaz sanayi oluşturmaktadır. Söz konusu bu sektörler-inşaat sektörünü dışarda tutmak ile birlikte-önümüzdeki dönemde sürekli artan bir ivme ile büyüme eğilimini sürdürecektir. İnşaat sektörü ise kendi başına çıkardığı krizler ile yukarıda saydığımız sektörleri ve kendisini sekteye uğratmak kötü kaderinin haklarını gizli tutmaktadır. Ancak şehirleşme devam ettiği müddetçe-ki edecek-uzun vadede pozitif bir ivme ile büyümesini sürdürecektir. Söz konusu bu sektörlerin demir ve çeliğe olan ihtiyaçları dolayısıyla demir/çelik sektörünün muhtemel artan ivmesini sürdürmesini bekleyebiliriz.

Peki, şimdiki zamanda ne durumdayız?

İşte şu andaki konjonktürde Çin devreye girmekte.

Çin, Hindistan ve ABD kabaca geriye kalan

tüm ülkelerin hepsinden fazlaca demir/çelik talebi içindeler. Kaptan koltuğunda tabi ki Çin oturmakta. Çin ve Hindistan'ın bu masif talebi ağırlıklı olarak hızlı büyüyen ekonomileri ve ağır sıklık sanayileri doğrultusunda oluşmakta. Özellikle Çin'in ekonomik büyümesinin ve alt yapı yatırımlarının getirdiği yoğun çelik ihtiyacı talebi üst düzeyde arttırmakta.

Demir/Çelik yatırımı konjonktürel yatırımlar olarak görülebilir, ancak uzun vadede ekonomiler büyümeye devam ettikçe çeliğe ve aynı şekilde demir üretimine yatırım yapanların küçülmeyeceği aşikar.

Veriler üzerine yapılan tahminler petrol/gaz, otomotiv sektörleri ve genel ekonomik büyüme ortalamalarının 2035 yılına kadar pozitif ivme üzerinde gideceğini söylüyor. Tabi ki sadece bir tahmin. Karşıt tahminler bulmak ve bu tah-

minleri politik riskler üzerinden şekillendirmek mümkün. Bir hükümetin kanunlarla sayısız kere neredeyse her gün değişikliğe gitmesi, kanunların, kuralların ve hukukun değişmez ve sarsılmaz olmaması söz konusu ülkedeki yatırımların ve tahminlerin negatif yönde değişmesine büyük ihtimal sebep verecektir. Tahmin edilemezliklerle dolu Gine ve Türkiye Maden Sektörleri buna rahatça örnek gösterilebilir.

Demir cevheri 2011 yılındaki ortalama 200\$/ton (200\$/ton) 95\$/ton civarına gerilemiş durumda. Bu fiyatların önümüzdeki birkaç yıl daha da düşeceği tahmin edilmekte. Goldman Sachs'ın raporuna göre, deniz yoluyla taşınan demir cevheri arzı hızla artmaya devam ederken, Çin'in çelik üretimi büyümesi yavaşlayacak. Bu durum küresel demir cevherinin arz fazlası vermesine sebep olacak ve demir cevheri fiyatlarının düşüş eğilimini 2015 yılı içerisinde sürdürecektir. Deutsche Bank ve Morgan Stanley'nin tahminlerine göre söz konusu bu

düşük fiyatlar 2016 yılının ilk aylarına kadar sürecek.

Gerek büyük oyuncuların piyasa kontrol kısılcacında tutmaları, gerek kaptan koltuğunda oturan Çin Halk Cumhuriyeti Hükümetinin yeniden yapılanma süreci ve ekonomik yavaşlama kısa vadede küçük ölçekli firmalara kaybettirecek, orta-büyük ölçekli firmalara da az kazandıracak gibi duruyor. Ancak kendini kanıtlamış süper güçleri (Çin, ABD) bir kenara bırakırsak, koalisyon hükümetinden parlamenter çoğunluğu yakalayan ve böylece kayda değer ekonomik reformlara yol veren ayrıca dünyanın ikinci büyük çelik üreticisi olmaya hazır olduğunu ilan eden bir Hindistan orta-uzun vadede dengeleri pozitif yönde değiştirecektir. Bilindiği üzere Hindistan hali hazırda dünyanın üçüncü büyük çelik tüketicisidir. Hem büyük bir tüketici hem de büyük bir üretici konumuna gelmesi demir cevherine uzun vadeli yatırım yapan üreticiler için pek de fena bir haber olmasa gerek.

"İyilik, sağlık" diyebilmek için...

- Ortak Sağlık Güvenlik Birimi
- İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetimi
- Mevcut Durum Değerlendirmesi
- Davranış Odaklı Güvenlik Yönetimi (DOGY)
- Risk Değerlendirmesi
- Acil Durum Yönetimi
- Meslek Hastalıkları
- Ergonomi
- Davranış Odaklı Güvenlik Sınavı Eğitimi
- Müdahale - Tazeleniş İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetimi
- Kaza İnceleme ve Önleme
- Makine Güvenliği
- İş İleri Sınavları
- Elektrik Güvenliği
- Kimyasallarla Güvenli Çalışma
- Kapalı Alanlarda Çalışma
- Yüksekte Güvenli Çalışma
- İskelede Güvenli Çalışma
- Sertifikalı Temel İlk Yardım Eğitimi
- Gıda Güvenliği ve Gıda Grem
- Fog İş İletişim Kamppanyaları
- Patlamadan Korunma Dökümanı Hazırlama

İşçi sağlığı ve güvenliği alanında **20** yılı

Gelecekte İleri ve Yüksek Teknolojinin Önemli ve Vazgeçilmezi Olacak Yeni Malzemeler

(Grafit, Lityum ve Nadir Toprak Elementleri (NTE))

Prof. Dr. Muammer KAYA - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Maden Müh. Bölümü

Parça grafit dünyada yılda 5 bin ton üretilmektedir. En büyük üretici Sri Lanka'dır. Parça grafitin 3 bin tonu Sri Lanka'da bir Alman firmasına ait olan AGM şirketi tarafından geri kalanı Sri Lanka'lı devlet şirketi Elcora Resources tarafından üretilmektedir.

Her elektrikli otomobilde yaklaşık 50 kg grafit kullanılmaktadır. Amerikalı Tesla Motor Şirketi ABD'de elektrikli araçlar üretmekte ve grafit, lityum, kobalt ve NTE'leri elektrik araçların bataryalarında kullanmaktadır.

Grafit, lityum ve nadir toprak elementleri yüksek ve ileri teknolojinin gelecekte en önemli ve vazgeçilmez hammaddelerinden olacaktır. Bu metal, mineral veya elementler ileride çok fazla miktarda büyük çocukların oyuncakları olan akıllı telefonlar, tabletler, bilgisayarlar ve elektrikli araçlarda (otomobil, motosiklet vs.) kullanılacaktır.

GRAFİT (C): Bileşimi karbon olan grafit doğadaki maden damarlarında yumru/parçalar şeklinde veya tabakalı yapılarda pulcuklar şeklinde yataklanarak oluşur. Damar tipi yataklardaki yumru grafitler doğal olarak daha yüksek saflıkta buldukları gibi üretim maliyetleri de daha düşük olma avantajlarına sahiptir. Doğal tabakalı yapıdaki grafitler daha pahalıya satılır fakat daha fazla kullanım alanına sahiptirler. Pazarları daha fazladır. Dünyada damar tipi grafit yatakları oldukça nadir olup, pazarın % 1'ini oluşturmaktadır. Tabakalı grafitler en çok % 16-20 grafit içerebilmektedir. Örneğin Kanada'daki Northern Graphite % 2

karbon içeren tabakalı grafit yatağı işletmektedir. Tabakalı grafitler iri, orta ve ince pulcuklar şeklinde olurlar. Grafit pulcuklarının büyüklüğü ve şekli fiyatını ve kullanım alanını belirler.

Parça grafit dünyada yılda 5 bin ton üretilmektedir. En büyük üretici Sri Lanka'dır. Parça grafitin 3 bin tonu Sri Lanka'da bir Alman firmasına ait olan AGM şirketi tarafından geri kalanı Sri Lanka'lı devlet şirketi Elcora Resources tarafından üretilmektedir.

Her elektrikli otomobilde yaklaşık 50 kg grafit kullanılmaktadır. Amerikalı Tesla Motor Şirketi ABD'de elektrikli araçlar üretmekte ve grafit, lityum, kobalt ve NTE'leri elektrik araçların bataryalarında kullanmaktadır. Bugün Dünyada her ne kadar sentetik grafit üretilmiş olsa da doğal tabakalı grafit fiat cazibesi ve lityum-iyon pillerdeki performans üstünlüğüyle tahtını korumaktadır. Kanadalı Focus Graphite şirketi yılda 40 bin ton iri pulcuklu grafit üretimi yapmaya başlayacaktır.

LİTYUM (Li): Elektrikli araç bataryalarında aynı zamanda lityum da kullanılmaktadır. Lityum karbonat ve hidroksite talep elektrikli araç sayısı çoğaldıkça artacaktır.

Bugün dünyada yaklaşık 400 bin elektrikli araç yollardadır. 2012 yılında sadece 100 bin elektrikli araç üretilmiştir. Lityum aynı zamanda melez/hybrid araçlarda da kullanılmaktadır. Bugün yaklaşık 2 milyon hibrid araç vardır bu 2020'de 3,8 milyon adete çıkacağı tahmin edilmektedir.

Dünyanın yıllık lityum talebi kabaca 170-180 bin tondur. 2020 yılında talebin 250 bini aşacağı tahmin edilmektedir. Bu yüzden dünyada acilen Li üretim projelerine ihtiyaç vardır.

Kanadalı RB Energy şirketi yılda 20 bin ton Li üretimi yapmaktadır. Canada Lithium diğer bir üreticidir. Nemaska Lithium şirketi Kanada'da dünyanın ikinci en yüksek lityum tenörüne sahip firmasıdır ve 20 milyon ton rezerve sahiptir.

NADİR TOPRAK ELEMENTLERİ (NTE): Bu metaller doğada kıt olduklarından kritik ve stratejiktirler. Dünyanın en büyük NTE üreticisi olan Çin dünya rezervinin % 36'sına sahip olup dünya tüketiminin % 90'nını tek başına karşılamaktadır. Çin yurtdışına NTE satışına kota ve ağır vergiler koymuştur. Dünya Ticaret Örgütü (WTO) Çin'e bu konuda bir uyarı yapmış olsa da Çin hala dünyaya NTE satışında kota uygulamaya devam etmektedir.

NTE tüketimi 2020 yılına kadar % 6-10 oranında artacağı tahmin edilmektedir. Çin kotasından dolayı şu an nihai kullanıcılar 2011 yılında stokladığı NTE'leri tüketmektedir. Bu stoklar bitince ciddi sıkıntı yaşanacaktır.

Elektrikli araçlar, elektrik motoru mıknatıslarında ve karmaşık otomotiv sistemlerinde NTE'ler kullanılmaktadır. Ayrıca ekonomik büyüme ve elektronik cihazlara (akıllı telefon, tablet, bilgisayar vs.) aşırı talep oldukça NTE'ye daha fazla talep olacaktır. Europiyum (Eu) ve talyum (Tm) LCD ekranlarda, yüksek saflıkta alümina ve bazı NTE'leri motor mıknatıslarında kullanılır. Bu elementler daha hafif fakat daha mukavim metal yapıda kullanılırlar. Örneğin skandiyum (Sc) ve alüminyum alaşımı titanyuma benzer mukavemette fakat alüminyum kadar hafiftir.

LİTYUM (Li): Elektrikli araç bataryalarında aynı zamanda lityum da kullanılmaktadır. Lityum karbonat ve hidroksite talep elektrikli araç sayısı çoğaldıkça artacaktır.

Bugünlerde K. Amerika ve Avustralya'daki birçok NTE yatağı üretime geçme aşamasındadır. Avalon Rare Metals, Matamec Explorations, Northern Mines, Commerce Resources, Ucore Rare Metals gibi firmalar % 20-% 40 NTO konsantreleri üretme aşamasına gelmeye çalışmaktadır.

NADİR TOPRAK ELEMENTLERİ (NTE): Bu metaller doğada kıt olduklarından kritik ve stratejiktirler. Dünyanın en büyük NTE üreticisi olan Çin dünya rezervinin % 36'sına sahip olup dünya tüketiminin % 90'nını tek başına karşılamaktadır.

TÜRKİYE’NİN BU MADENLER AÇISINDAN DURUMU

GRAFİT: MTA verilerine göre ülkemizde toplam yaklaşık 90 bin ton rezervli % 2-17 sabit C içeren ve zenginleştirilebilir grafit yatakları vardır. Grafit yatak/zuhurları Adana, Afyon, Artvin, Aydın, Bitlis, Çanakkale, Çorum, İstanbul, Kastamonu, Muğla ve Yozgat illerinde vardır. Bu yatakların bir kısmı acilen değerlendirilmeye alınmalıdır.

LİTYUM: Ülkemizde tek başına bir yatak henüz bulunamamıştır. Bor rezervinin içinde bir miktar olduğu tahmin edilmektedir.

NADİR TOPRAK ELEMENTLERİ: Eskişehir-Sivrihisar’da florit, barit, nadir toprak elementleri ile toryum içeren ve “kompleks cevher” olarak nitelendirilen Sivrihisar-Beylikahır karmaşık cevher yatağında MTA Genel Müdürlüğü tarafından yapılan çalışmalarda % 37.4 CaF₂ tenörlü 11.368.075 ton florit, % 31.4 barit (BaSO₄) tenörlü 9.424.424 ton barit ve % 3.14 Nadir Toprak Element (Sezyum, Lantan, Neodyum) içerikli 953.587 ton Nadir Toprak Oksit (CeO₂, La₂O₃, Nd₂O₃) rezervleri tespit edilmiş olup yatakta aynı zamanda % 0.217 ThO₂

tenörlü 380.000 ton görünür toryum rezervi ortaya konmuştur.

SONUÇLAR ve DEĞERLENDİRME

Ülkemiz gelecekte stratejik ve kritik bir önem kazanacak olan çeşitli illerde rastlanan GRAFİT ve Eskişehir’deki hem alternatif nükleer yakıt olan toryum hem de NADİR TOPRAK ELEMENTLERİNİ içeren yataklarını en kısa sürede ekonominin hizmetine sunarak toplumun refah seviyesini ve istihdamı artırmalıdır. Ayrıca ülkemizde başta lityum olmak üzere yeni grafit ve NTE aramaları yapılmalıdır.

Güneş kolektörlerinden üretilen elektrik enerjisiyle şarj edilen elektrikli araçlar bugünkü fosil yakıtlı (benzin/dizel) araçlarının yerini yakında alacağından elektrikli araçların sayısı yakında hızla artacaktır. Elektrikli araçlar hem yakıt masrafını azaltacak hem de daha temiz bir çevrede yaşamamıza neden olacak. Akıllı telefon, tablet, bilgisayar gibi elektronik cihaz tüketimi de hızla artmaya devam edeceğinden bunlara batarya yapımında kullanılan grafit, lityum ve NTE maden sektörüne yatırım yapmak gelecekte oldukça karlı görülmektedir.

28 Kasım 1964 tarihinde kurulan Çimento Endüstrisi İşverenleri Sendikası, bugün kuruluşunun 50. yıl dönümünde üyesi 58 çimento fabrikası ve bu fabrikalarda çalışan 15 bin kişiyi kapsayan yapısı ile ülkemizin önemli işveren sendikalarından biri olarak faaliyet göstermektedir. 2013 yılındaki yaklaşık 71 milyon tonluk çimento üretimi ile Türk Çimento Sektörü dünyanın beşinci, Avrupa’nın en büyük üreticisi olmuştur.

Türk çimento sektörünün İSG yolculuğu, 2003-2005 yılları arasında gerçekleştirilen “ÇEİS OHSAS 18001 PROJESİ” ile ivmelenmiş ve bu süreç, birçok toplantı, eğitim ve yayının hazırlanmasıyla devam etmiştir. Üyemiz tüm fabrikalar, sendikamızın organizasyonunda OHSAS 18001 Standardına uygun bir yönetim sistemi kurmuş ve British Standards Institution (BSI) tarafından yapılan denetimler çerçevesinde belgelendirilmişlerdir. Bu belgelendirme süreci aslında, çimento sektöründe İSG alanındaki paradigma değişimini başlatmıştır. İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili konuların kurumsal bir bakış açısı ve yönetim sistemi ile yürütülmeye başlanması, çimento sektörünün “güvenlik kültürü”nü gelişimine önemli katkı sağlamıştır. Bir sektörün tamamını kapsaması açısından dünyada bir ilk olan proje sonrasında ÇEİS, 2005 yılında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından düzenlenen IV. Uluslararası İş Sağlığı ve Güvenliği Bölgesel Konferansı’nda verilen “ÖRNEK İŞVEREN” ödülüne layık görülmüş tek işveren sendikası olmanın gururunu yaşamaktadır.

ÇEİS
50 yıl

ÇİMENTO ENDÜSTRİSİ
İŞVERENLERİ SENDİKASI

Hayatı seviyor, doğayı koruyoruz.

Tel: 0312 439 64 39 • Fax: 0312 438 50 05
4. Cadde Yıldızevler Mah. No: 10/1 06550 Yıldız - Çankaya / ANKARA

ALAMOS GOLD INC.
TSX.AGI

KuzeyBiga
inovatif Madencilik

176 Sayılı ILO Sözleşmesi (Madenlerde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesi) Üzerine

◉ C. Cengiz GÖZTEPE - Maden Mühendisi - İş Güvenliği Uzmanı (A)

Önce Karadon (17 Mayıs 2010), ardından Soma (13 Mayıs 2014) ve Ermenek (28 Ekim 2014) facialarını yaşadığımız dönemlerde hep gündeme gelen 176 sayılı ILO Sözleşmesi oldu.

176 sayılı ILO Sözleşmesi nedir, hangi yükümlülükleri getiriyor, mevcut mevzuat bu yükümlülükleri karşılamakta yetersiz mi? gibi sorular sorulup, cevabı alınmadan her şeyin tek çaresiymiş gibi gündeme getirilmesi konunun anlaşılması bakımından önemli hale gelmiştir.

Öncelikle 176 sayılı ILO Sözleşmesini ana batlılarıyla verelim:

Sözleşme, Başlangıç hariç 5 bölümden oluşmaktadır.

- Bölüm I Tanımlar'ın verildiği maddedir.
- Bölüm II ise kapsamın belirlendiği Uygulama Kapsamı ve Araçları şeklindedir.
- İşverenlerin Sorumlulukları, İşçilerle Temsilcilerinin Hakları ve Görevleri ve İşbirliği konuları Bölüm III'de Madende Engelleyici ve Koruyucu Önlemler başlığı altında verilmiştir.
- Uygulamaya yönelik genel çerçevenin düzenlendiği konular Bölüm IV'de yer almaktadır.
- Son Hükümler başlığı altındaki, yürütme, yürürlük ve uluslararası kuruluşları bilgilendirme ile ilgili konular Bölüm V'de düzenlenmiştir.
- Burada, Bölüm III'ün mevcut Mevzuat ile karşılaştırması yapılacaktır. Sektöre yönelik düzenlemede; karşılaştırmaya esas olarak, genel düzenlemelerin yer aldığı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu (6331) ile Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği'nin kullanılması yeterli olarak görülmüştür.

İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu; halen yürürlükte olan İşte Çalışanların Sağlık ve Güvenliklerini İyileştirmeye Yönelik Tedbirler Alınmasına İlişkin 89/391/EEC Sayılı Konsey Direktifi (Avrupa Konseyi Çerçeve Sözleşmesi) ile iş sağlığı ve güvenliği konusunda çerçeve ILO sözleşmeleri olan İş Sağlığı ve Güvenliği ve Çalışma Ortamına İlişkin 155 sayılı ILO Sözleşmesi ve İş Sağlığı Hizmetlerine İlişkin 161 Sayılı ILO Sözleşmesi'nin bir araya toplanmış şeklidir.

Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği ise

Maden ve Taş Ocakları İşletmelerinde ve Tünel Yapımında Alınacak İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Önlemlerine İlişkin Tüzük ile Yerüstü ve Yeraltı Maden İşyerlerinde Çalışan İşçilerin Sağlığının Korunması ve İş Güvenliğinin İyileştirilmesine İlişkin Asgari Şartlar Hakkındaki 92/104/EEC sayılı Konsey Direktifi'ne dayanılarak yayınlanan Yeraltı ve Yerüstü Maden İşletmelerinde Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği ve Sondajla Maden Çıkarma Sanayilerinde Çalışan İşçilerin Güvenlik ve Sağlığını Geliştirmek İçin Sağlanması Gereken Asgari Koşullar Hakkında 92/91/EEC sayılı Konsey Direktifi'ne dayanılarak yayınlanan Sondajla Maden Çıkarılan İşletmelerde Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği'nin birleştirilmiş metnidir.

Bölüm III'ün her maddesi karşılığında söz konusu Kanun ve Yönetmelik karşılıkları verilecektir. Yönetmelik Ek'inde yer alan Asgari sağlık ve Güvenlik Gereklere ise gerektiğinde (konuya özel düzenleme yapılmış ise) değinilecektir.

Bölüm III. Madende Engelleyici ve Koruyucu Önlemler

A. İşverenlerin Sorumlulukları

Madde 6

İşveren, Sözleşme'nin bu Bölümü kapsamındaki engelleyici ve koruyucu önlemleri alırken riski de değerlendirecek; neyin akla yatkın, yapılabilir ve uygulanabilir olduğunu dikkate alarak, alandaki örnek uygulamalara bakarak ve gerekli titizliği göstererek bu konuyu aşağıda belirtilen öncelik sırasına göre ele alacaktır:

- Riskin ortadan kaldırılması;
 - Riskin kaynağında kontrol altına alınması;
 - Güvenli çalışma düzenlemeleri dâhil olmak üzere çeşitli yollarla riskin asgariye indirilmesi ve
 - Risk varlığını sürdürüyorsa kişisel koruyucu donanım kullanılmasının sağlanması.
- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 4, 5, 10
 - Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/5, Ek Madde1, Ek1, Ek2, Ek3

Madde 7

İşverenler, kendi denetimleri altındaki madenlerde güvenlik ve sağlık risklerini ortadan kaldırmak ya da asgari düzeye indirmek için gerekli tüm önlemleri alacaklar ve özellikle aşağıdaki hususları gözetceklerdir:

- Güvenli çalışma ve sağlıklı bir çalışma ortamı koşulları sağlanması için, bir iletişim sistemi dâhil olmak üzere, madenin uygun biçimde düzenlenmesi, inşa edilmesi ve elektrik, mekanik ve diğer gerekli cihazlarla donatılması;
 - İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 4, 5, 10
 - Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/5, 9, Ek Madde1, Ek1-1.1- 2-3-4
- Madenin, işçilerin kendilerine verilen işleri kendilerinin ya da başkalarının güvenlik ve sağlığını tehlikeye atmadan yapabilecekleri şekilde faaliyete başlatılması, işletilmesi, sürdürülmesi ve faaliyetinin durdurulması;
 - İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 4, 10, 19
 - Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/5, Ek Madde1, Ek1-1.7

c. Kişilerin kendi yaptıkları işler çerçevesinde bulunabilecekleri alanlarda zeminin sağlamlığını koruyacak adımların atılması;

- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 4, 19
- Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/5

d. Mümkün olduğu her durumda ve yer altındaki her çalışma mahalli, için her biri yüzeye ulaşmak için farklı yollarla bağlantılı iki çıkış bulundurulması;

- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 4
- Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/5, Ek3-2

e. İşçilerin açık olabilecekleri tehlikelerin ve bu açıklığın derecesinin belirlenmesi ve değerlendirilmesi için çalışma ortamlarının izlenmesi, değerlendirilmesi ve düzenli olarak denetlenmesi;

- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 4, 10
- Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/5, Ek1-1.3

f. Girilmesine izin verilen yeraltındaki tüm çalışma mahallerinde yeterli havalandırmanın sağlanması;

- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 4, 10
- Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/5, Ek-1.7

g. Özel kimi tehlikelere açık yerler söz konusu olduğunda, güvenli bir çalışma sistemi ve işçilerin korunmasını sağlamak üzere bir işletme planı ve usulleri hazırlanarak bunların uygulanması;

- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 4, 5, 10
- Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/5, Ek Madde 1, Ek1-1.9

h. Yangın ve patlamaların meydana gelmesini ve yayılmasını önlemek, tespit etmek ve gerekli müdahalelerde bulunmak için madencilik çalışmasının doğasına uygun önlemlerin ve ön tedbirlerin alınması ve

- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 4, 10, 11, 12
- Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/5, 7, Ek Madde 1, Ek1-5-13

i. İşçilerin güvenliği ve sağlığı açısından ciddi bir tehlike ortaya çıktığında faaliyetlerinin durdurulmasının ve işçilerin güvenli bir yere tahliyesinin sağlanması.

- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 4, 12, 13
- Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/5, 8, Ek Madde 1, Ek1-11-13-14

Madde 8

İşveren, makul ölçüler içinde öngörülebilir sınırların dışında doğal felaketler için, her madenin kendisine özgü olmak üzere, bir acil durum hareket planı hazırlayacaktır.

- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 4, 10, 11
- Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/8, Ek Madde 1, Ek1-13, Ek3-16

Madde 9

İşçilerin fiziksel, kimyasal ya da biyolojik tehlikelere maruz kalabilecekleri yerlerde işveren:

- a. İşleriyle ilgili tehlikeler, sağlık riskleri, uygun engelleme ve koruyucu önlemler konusunda işçileri kapsamlı biçimde bilgilendirecektir;
 - İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 4, 16
 - Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/5, 6, 7, 8, 10, 11, Ek Madde1

b. Bu tehlikelere açık olunmasından kaynaklanan risklerin ortadan kaldırılması ya da asgariye indirilmesi için gerekli önlemleri alacaktır;

- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 4, 5, 10
- Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/5, 7, Ek Madde 1

c. Olumsuz koşullara açık olma dâhil kaza ya da yaralanma riskine karşı yeterli koruma başka yollardan sağlanamıyorsa, işçilere herhangi bir maliyet getirmeyecek şekilde uygun koruyucu donanımı, gerekli giysileri ve ulusal yasa ve yönetmeliklerce belirlenen diğer imkânları sağlayacak ve bunları sürekli bulunduracaktır ve

- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 4, 5, 10
- Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/5, Ek Madde 1

d. İşyerinde yaralanan ya da hastalanan işçilere ilk yardım ve bu işçilerin işyerinden uygun bir sağlık kuruluşuna naklini sağlayacaktır.

- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 4
- Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/5, 11

Madde 10

İşveren aşağıdakileri sağlayacaktır:

- a. İşçilere herhangi bir maliyet getirmemek üzere, güvenlik ve sağlıkla ilgili konular ve ayrıca verilen işlemlerle ilgili olarak işçilere yeterli eğitim ve yeniden eğitim programlarının uygulanması ve anlaşılabilir talimatların verilmesi;
 - İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 4, 5, 17
 - Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/5

b. Ulusal yasa ve yönetmeliklere uygun olarak, madenin güvenli biçimde işletilmesini sağlamak üzere her vardiyada yeterli denetim ve kontrolün sağlanması;

- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 4, 10

- Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/5, Ek1-1.2-1.3

c. Yeraltında bulunan kişilerin adlarının ve olası mahallerinin herhangi bir anda doğru olarak bilinmesini sağlayacak bir sistemin oluşturulması;

- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 4, 10
- Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/5, Ek1-1.1.6

d. Ulusal yasa ya da yönetmeliklerde tanımlandıkları üzere tüm kazaların ve tehlikeli olayların araştırılması ve gerekli karşı önlemlerin alınması ve

- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 4, 10, 14
- Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/5, Ek Madde 1

e. Kazalar ve tehlikeli olaylarla ilgili olarak, ulusal yasa ve yönetmeliklerde belirtilen raporların yetkili mercilere iletilmesi.

- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 14
- Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/5

Madde 11

İşveren, mesleki sağlığın genel ilkeleri temelinde ve ulusal yasa ve yönetmeliklere uygun olarak, madencilikte özgü sağlık tehlikelerine açık işçilerin düzenli sağlık kontrollerinin yapılmasını sağlayacaktır.

- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 4, 15
- Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/5, 11

Madde 12

Aynı madende faaliyetlerin iki ya da daha fazla sayıda işveren tarafından yürütülmesi halinde, madenden sorumlu olan işveren işçilerin güvenliği ve sağlığıyla ilgili tüm önlemlerin yaşama geçirilmesini koordine edecek ve işlerin güvenliğinden birinci derecede sorumlu işveren olacaktır. Bu hüküm, tek tek işverenleri, işçilerin güvenlik ve sağlığıyla ilgili tüm önlemlerin yaşama geçirilmesi sorumluluğundan kurtarmaz.

- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 4, 23
- Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/5

B. İşçilerle Temsilcilerinin Hakları ve Görevleri

Madde 13

13.1. Madde 4'te atıfta bulunulan ulusal yasa ve yönetmelikler uyarınca işçiler aşağıdaki haklara sahiptirler:

a. Kazaları, tehlikeli olayları ve olası tehlikeleri işverene

ve yetkili mercie bildirmek;

- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 13, 19, 22, 24
- Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/6

b. Güvenlik ve sağlık açısından kaygı duyulmasına neden olacak bir durum varsa, işveren ve yetkili merciden denetim ve araştırma yapılmasını talep etmek ve yaptırmak;

- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 13, 19, 24, 25
- Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/12

c. Kendi güvenliklerini ya da sağlıklarını etkileyebilecek işyeri tehlikelerini bilmek ve bu konularda bilgilendirilmek;

- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 16, 18
- Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/10, 12

d. İşveren ya da yetkili mercinin elinde olup kendi güvenlik ya da sağlıklarını ilgilendiren bilgileri almak;

- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 15, 16, 17, 18, 19
- Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/6, 10, 11, 12

e. Kendi güvenlik ya da sağlıkları açısından ciddi bir tehlikenin oluştuğunu gösteren koşulların ortaya çıktığının söylenebileceği durumlarda madendeki herhangi bir yeri terk etmek ve

- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 13, 19
- Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/6, 10, 12

f. Kendi aralarından güvenlik ve sağlık temsilcileri seçmek.

- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 20
- Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği /-

13.2. Yukarıda paragraf 1 (f)'de sözü edilen güvenlik ve sağlık temsilcileri, ulusal yasa ve yönetmelikler çerçevesinde aşağıdaki haklara sahiptir:

- a. Yerine göre, yukarıda (1) paragrafta belirtilen hakların kullanımını dâhil olmak üzere, iş güvenliği ve sağlığıyla ilgili tüm konularda işçileri temsil etmek;
- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 18, 20
- Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği

b.:

i. İşyerinde işveren ve yetkili merci tarafından yapılan denetim ve araştırmalara katılmak ve

- ii. Güvenlik ve sağlıkla ilgili meseleleri izlemek ve araştırmak; danışmanlara ve bağımsız uzmanlara başvurmak;
- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 19, 20

• Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/6

c. İlgili politikalar ve usuller dâhil olmak üzere güvenlik ve sağlıkla ilgili konularda işverenle zamanında istişarelerde bulunmak;

• İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 18, 19, 20
• Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/10, 12

d. Uzman yetkilinin görüşünü almak

• İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 6, 18, 19, 20, 22
• Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/

e. Görev için seçildikleri mahalle ilgili kaza ve tehlikeli durum bildirimlerini almak.

• İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 20, 22
• Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/10, 12

13. 3.Yukarıda 1 ve 2 paragraflarda belirtilen hakların kullanımına ilişkin usuller,

a. Ulusal yasa ve yönetmeliklerle ve

b. İşverenlerle işçiler ve temsilcileri arasında yapılacak istişarelerle belirlenecektir.

• İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 18, 19, 20, 22
• Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği

13. 4. Ulusal yasa ve yönetmelikler, yukarıda 1 ve 2 paragraflarda belirtilen hakların herhangi bir ayrımcılık ya da misilleme olmaksızın kullanılabilmesini hükme bağlayacaktır.

• İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 18, 19, 20, 22
• Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği

Madde 14

Ulusal yasa ve yönetmelikler çerçevesinde işçiler, aldıkları eğitime uygun olarak aşağıdaki görevleri yerine getireceklerdir:

a. Belirlenen güvenlik ve sağlık önlemlerine uygun davranma;

• İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 19
• Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/6

b. Koruyucu giysilerin, bu amaçla kendilerine verilen donanımın uygun bakımı ve kullanımı dâhil olmak üzere, kendi güvenlik ve sağlıklarına, ayrıca işbaşında yaptıklarından ya da ihmallerinden etkilenebilecek başkalarının güvenlik ve sağlıklarına gerekli özeni gösterme;

• İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 19
• Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/6, 10, 11, 12

c. Kendilerinin ya da başkalarının güvenliği ve sağlığı

açısından risk oluşturabileceğini düşündükleri, ancak kendi başlarına gerektiği gibi ele alamayacakları herhangi bir durumu hemen üzerlerindeki denetçiye bildirme ve

• İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 13, 19, 20, 22
• Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/6, 12

d. Sözleşme uyarınca işverene verilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesini sağlamak üzere işverenle işbirliği yapma.

• İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 4, 19
• Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/6, 10, 12

C. İşbirliği

Madde 15

Madenlerde güvenliği ve sağlığı daha iyiye götürmek için işverenlerle işçiler ve temsilcileri arasındaki işbirliğini özendirme üzere ulusal yasa ve yönetmeliklere uygun önlemler alınacaktır.

• İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu / 16, 18, 22
• Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği/6, 10, 12

Görülmektedir ki, 176 sayılı ILO Sözleşmesi yasal mevzuat haline gelmese bile fiilen gerek İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu gerekse Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği kapsamında fiilen yer almaktadır.

Ayrıca, 155 sayılı ILO Sözleşmesinin 16, 17, 18, 19 ve 20 maddelerinin, genel çerçevede, 176 sayılı ILO Sözleşmesiyle eşleştirildiğinde benzer ya da aynı anlama gelen maddeler olduğu görülecektir.

O halde, ikide bir olayın ısıtılıp ısıtılıp sofraya sürülmesinin anlamı nedir?

Her uluslararası sözleşme için bir yasal düzenleme yapılacak olursa, hiçbiri uygulanmayan ya da tercüme hataları ya da değişik kelimeler kullanımı nedeniyle farklı anlamlar yüklenebilecek düzenlemelerin kafa karışıklığına neden olması söz konusu olmayacak mıdır?

Üç beş kişinin kapalı kapılar ardında mevzuat üretmesi yerine, tüm tarafları kapsayan geniş katımlı bir grubun oluşturacağı düzenlemeyle işlerimizi yapmaya çalışsak, kafa karışıklığını önlese fena mı olur? Bir tane yapalım, tam yapalım. Bunun güzel bir örneği var: Maden ve Taş Ocakları İşletmelerinde ve Tünel Yapımında Alınacak İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Önlemlerine İlişkin Tüzük. 1984 yılında yayınlanan tüzük yaklaşık 30 yıl boyunca hiçbir değişikliğe uğramadan bugüne kadar gelmiştir.

Ant Group

Teknoloji, Makina İmalat, Mühendislik, Taahhüt San. ve Tic. Ltd. Şti. ®

1976 dan bugüne Tecrübe, Kalite ve Hizmet anlayışı...

Çeşitli boyut ve kapasitelerde
Vakum Tambur Filtreler
Vakum Disk Filtreler...

500x500'den, 2000x2000 mm plaka boyutlarında
Chamber plakalı,
Membran plakalı,
Kek kurutmalı pres filtreler...

Çeşitli çap ve boyutlarda
Tüm otomasyon ve kontrol ekipmanlarına uygun
Tam otomatik tork kontrollü Thickenerler...

500 mm'den 3000 mm belt genişliğinde
Çeşitli kapasitelerde
Prömatik kontrollü Belt pres filtreler...

Diğer filtre çeşitlerimiz;

Vakum Belt Filtreler - Vakum Pan Filtreler - Basıncılı Polish Filtreler

daha fazlası için... www.antgroup.com.tr

Sakarya 2. O.S.B. 3. Yol No: 9
Kargalıhanbaba / Hendek / SAKARYA
Tel: +90 264 654 59 45 (pbx)
Fax: +90 264 654 59 48
info@antgroup.com.tr

Yunfu Fuarı Değerlendirmesi

► Mert Emiroğlu - MRT Maden A.Ş. - Y.K. Başkanı

2014 yılı Çin Halk Cumhuriyeti'ni temel almak kaydı ile biz doğal taş üreticileri açısından zorlu bir yıl olarak kapanıyor. Zor geçen bir yıl üzerine dinlediğimiz yüzlerce Çin Ekonomisi senaryosu, Çin'in sürdürülebilir mermer ve maden talebi üzerine yaşadığımız kafa karışıklıkları ve somut verilere dayalı öngörü yaratamama durumu beni bu yazıma hepinizin bildiği bazı ufak hatırlatmalar ve tarihi anekdotlar ile başlamaya itti.

Öncelikle Çin Halk Cumhuriyeti, son yıllarda, yapmış olduğu atılımlarla ve politikalarla, dünyanın en önemli ekonomik güçlerinden biri haline gelmeye başlamıştır. Çin Halk Cumhuriyeti'nin bölgede ve dünyada nüfuzu, askeri alandan çok ekonomik alanda kendisini hissettirmektedir. 2020'lerde Çin Halk Cumhuriyeti'nin dünyanın en zengin ekonomisi olacağı öngörülmektedir. Dünyanın alan olarak en büyük dördüncü ülkesi olan Çin Halk Cumhuriyeti, yaklaşık 1.35 milyar nüfusuyla dünyanın en kalabalık ülkesidir. Dünya nüfusunun yaklaşık altıda biri Çin Halk Cumhuriyeti'nde yaşamaktadır. Bu kadar büyük bir ülke ekonomisinde yaşanacak daralmaların etkisi mutlaka tüm dünya ülkeleri üzerindeki baskıyı en güçlü şekilde arttıracaktır. Ben söz konusu Çin Hükümeti'nin değişmesi, inşaat sektörü üzerindeki yapısal reformlar, kredi sıkıntıları... Vb. gibi aylardır dinlediğimiz senaryoları bu yazımda tekrarlamayacağım. Ancak bana bir ekonomi dersimizde Sayın Prof. Dr. Emre Gönensay'ın bugünleri anlattığı-

nı yazıma eklemeyemedim. Kendisi en basit mantık ile bu kadar büyük ekonomilerin mutlaka krize girmesi gerektiğini, yoksa hiçbir doğal kaynağın bu kadar hızlı ve düzenli büyümeye

dayanamayacağını anlatmış ve 2007 yılında 5 sene içinde Çin Halk Cumhuriyeti'nin ciddi reformlar ve daralmalar ile karşı karşıya kalacağını ve şirketlerimizi bu yönde bir yatırıma ve adaptasyona hazır hale getirmemizi öğütlemişti. Şu anda bu tür bir reform ve daralma dalgasının içinde gemimize sakin bir liman bulmak adına savaşımlarımızı sürdürmekte, halen olabildiğince tüm verimli fuarlara katılmaktayız.

Kısa kesmek kaydıyla tarih üzerinden devam edersek, Çin medeniyeti, yaklaşık 5 bin yıllık yazılı tarihi ile dünyanın en eski medeniyetlerinden biri. Çin, aynı zamanda dünyanın en eski süreklilik arz eden medeniyetlerinden. Çince dünyanın en eski sürekli kullanılan yazılı dili. İnsanlık tarihinin en önemli buluşlarından kâğıt, pusula, barut ve matbaa, Antik Çin medeniyetine ait. Sürekliliği tarihsel kanıt olarak karşımızda duran, sürekliliğine bu kadar alıştığımız Çin Medeniyeti'nin 2003 yılı başlarından itibaren talebini yoğun bir şekilde arttırdığı mermer ihtiyacının sürekliliği yahut şu anda hissettiğimiz negatif talep ivmesinin ne yöne doğru ne kadar süre ile devam edeceği konusunda nasıl bir psikoloji içinde olacağız?

İşte tüm bu yukarıda bahsettiğimiz gelişmeler, reformlar, durumlar ve soyut öngörülerimiz ayrıca soru işaretlerimiz ile birlikte Çin'in Yunfu şehrinde 11.si gerçekleştirilen Yunfu Doğal Taş 2014 Fuarına katıldık.

Yunfu şehri tam bir mermer cenneti!

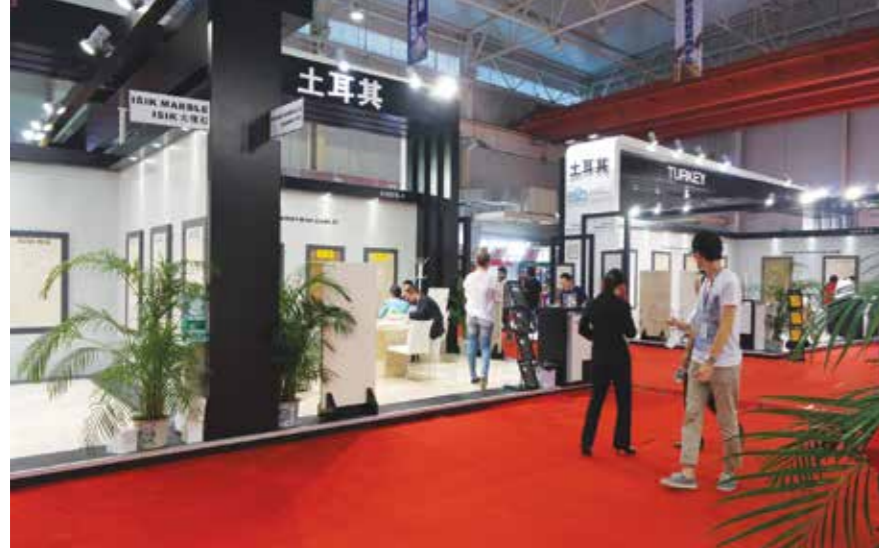
Yunfu şehrinde 6000 adet taş işleme tesisi bulunmakta. Bu tesislerin 3800'den fazlası büyük ölçekli. Türkiye'den Çin'e ihraç edilen blok mermer ve doğal taşların % 50'si Yunfu'daki firmalar tarafından ithal edilmekte ve işlenmektedir. Yunfu şehri Çin'de "Çin Taş Malzemeleri Merkezi" olarak isimlendirilmekte. Çin'deki toplam 13 doğal taş merkezi arasında Yunfu, 60 milyon set (adet) yıllık satış ile taş çeşitliliği açısından birinci sırada olup, üretim, satış ve ihracat hacmi açısından da ikinci sırada yer almaktadır. Dolayısıyla Yunfu Doğal Taş fuarına katılmak bizler için elzem duruma gelmektedir.

Yunfu Fuarı esnasında tüm Türk stantlarını gezdim, görüşler aldım. Genel hava fuar sonrası olumlu. Ancak katılımcılar ağız birliği yapmışçasına "Sıfır beklentiyle geldiğimiz için iyi geçti." söylemlerini her seferinde vurguladılar.

Bu yazımda şahsi yorumumu olabildiğince kısa tutarak sözü sektör kademelerine de bırakmak istiyorum.

Öncelikle Ege Maden İhracatçıları Birliği'nin organizasyon başarısını kutlarım. Her şey tam tadındaydı. Önümüzdeki sene Türk Pavyonu olarak daha iyi bir alan için sonuca çok yakın olduklarının da haberini verelim. Fuar süresince ortalama 65 kişi ile görüşme fırsatı bulduk.

Yunfu şehrinde 6000 adet taş işleme tesisi bulunmakta. Bu tesislerin 3800'den fazlası büyük ölçekli. Türkiye'den Çin'e ihraç edilen blok mermer ve doğal taşların % 50'si Yunfu'daki firmalar tarafından ithal edilmekte ve işlenmektedir.

dımcısı Oğuzhan Arslan, Çin'de inşaat sektöründe yaşanan durgunluk nedeniyle düşük beklenti ile Yunfu Fuarı'na katıldıklarını, tahminlerinin üzerinde ilgiyle karşılandıklarını söyledi. Arslan, "Türkiye'den katılım çok yüksekti. Yunfu Fuarı'nı Türk firmaları canlandırdı. Türk firmalarının fuara katkısı çok büyük. Bu yıl ilk kez katıldık önümüzdeki yıl da katılmayı planlıyoruz." şeklinde konuştu.

Çin'de inşaat sektöründeki krizi bire bir hissettiklerini anlatan Sirmsan Marble Yönetim Kurulu Başkanı Fatin Sirkeci de Türkiye'den sıfır beklenti ile geldiklerini ancak beklentilerinin çok üzerinde bir ilgi ile karşılandıklarını söyledi. Çok sayıda ikili iş görüşmeleri yaptıklarını aktaran Sirkeci, şunları söyledi: "Gelenler ciddi firmalardı. Yunfu'da hali hazırda çalıştığımız firmalar var. Bu fuar sayesinde en az 2 müşteri daha kazandık. Burada görüştüğümüz firmaların bazılarını önümüzdeki günlerde Türkiye'de ağırlayacağız, yeni bağlantılar olacağına inanıyorum. Çin ekonomisi büyümek zorunda o nedenle 2015 yılından itibaren Çin'de inşaat sektöründe canlanma olacağına inanıyorum. İlk defa katıldık, önümüzdeki yıllarda da katılacağız."

Sonuç olarak Çin'den gelen olumsuz verilere ve ciddi yavaşlamaya rağmen umutlarımız, beklentilerimiz tükenmiyor, önümüzdeki sene de Yunfu'da olacağız gibi gözüküyor.

Bunların ortalama % 20'si ciddi diye tabir ettiğimiz büyük ve orta ölçekli firmalar idi. Yeni bağlantılar yaratıldığına inanıyorum. Eski dostlarımızla da bağlantılarımızı tazeledik. Genel yorum olarak verimli bir fuar özetini yapmak yanlış olmaz. Ancak Yunfu Fuarı'nın biraz daha zamana ihtiyacı olduğu düşüncesindeyim. Bir fuar uluslararası unvanını sadece katılımcıları ile değil ziyaretçi yelpazesini de alır. Ziyaretçilerin büyük bir çoğunluğu Yunfu'lu yerel üreticilerdi. Sadece Yunfu yerel marketi adına çok verimli bir fuar ancak uluslararası bağlantılarda çok zayıf kaldığını söyleyebilirim. Shuitou bölgesinden dahi 1-2 firma gözümüze çarptı. Sonuç olarak mutlaka önümüzdeki senelerde de katılmamız gereken bir fuar olduğu düşüncesindeyim. Fuarın her geçen sene daha da büyüyeceğini tahmin ediyorum. Sektörümüzde klasikler arasında yerini alacaktır. Verimsiz fuar yoktur, bir bağlantı bir bağlantıdır!

standının 600 metrekareden 1300 metrekareye çıkarılması için temalarımız olumlu geçti. 2015 yılının hazırlıklarına şimdiden başladık. 2015 yılında daha yüksek katılımı Yunfu'da olacağız." dedi.

Elazığ Vişnesi isimli taşı Beyazsaray'da ABD Başkanı Barack Obama'nın ofisinde ve Kabe'de kullanılan Alacakaya Mermer ve Madencilik A.Ş. Yönetim Kurulu Başkan Yar-

Şimdi sektör kıdemlilerimizin yorumlarını paylaşarak yazımızı noktalayalım;

Ege Maden İhracatçıları Birliği (EMİB) ve İZ-KO Mermer Yönetim Kurulu Başkanı Mevlüt Kaya, Türkiye'den katılan 57 firmayı da ziyaret ettiğini genelde tüm firmaların fuardan olumlu izlenimlerle ve sonraki süreç için umutlu ayrıldığını kaydetti. Kaya, "2015 yılında Türkiye'nin

KIRMA ve ELEME TESİSLERİ

KUM YIKAMA VE SUSUZLANDIRMA MAKİNALARI

SU GERİ DÖNÜŞÜM TESİSLERİ

- İMALAT PROGRAMI -

- KIRMA ELEME ve YIKAMA TESİSLERİ
- KUM ELEME ve YIKAMA TESİSLERİ
- KUM YIKAMA & SUSUZLANDIRMA MAKİNALARI
- DERE MALZEMESİ KIRMA ELEME ve YIKAMA TESİSLERİ
- STABİLİZE DAĞ MALZEMESİ ELEME ve YIKAMA TESİSLERİ
- SU GERİ DÖNÜŞÜM TESİSLERİ
- FİLTRE PRES MAKİNALARI
- PARÇALAYICI MİKSERLER
- KUM YIKAMA - AYIRMA HELEZONLARI
- ELEME MAKİNALARI 2 - 3 - 4 KADEME
- AĞIR HİZMET MADEN ELEME MAKİNALARI
- ÇİMENTO HELEZONLARI
- HAZIR BETON SANTRALLERİ
- MOBİL BETON SANTRALI
- 2 - 3 m³ TEK ŞAFTLI BETON KARIŞIM MİKSERLERİ
- MEKANİK STABİLİZASYON PLENTİ

FİLTRE PRES MAKİNALARI

www.ozfen.com

ÖZFEN MAKİNA SANAYİ ve DIŞ TİCARET A.Ş.

SAMSUN Fabrika , Organize Sanayi Bölgesi. Adnan Kahveci
Bulvarı No:44 55300 Tekkeköy / Samsun / TÜRKİYE
Tel: (+90 362) 266 91 60 pbx Fax: (+90 362) 266 91 63

İSTANBUL Ofis, Halit Ziya Türkkan Sk. Famas Plaza A Blok
Kat 6 No.21 80127 Okmeydanı - İSTANBUL / TÜRKİYE
Tel: (+90 212) 220 20 27 pbx Fax: (+90 212) 220 20 27

Elmas Diğer Taşlarla Sıkı bir Rekabete Girdi

Lüksün en etkili sembollerinden biri olan ve kadınların uzun süre beklediği elmaslar, perakendeci bir bilirkışı fikrine göre rakip taşların baskısıyla karşı karşıya kalıyor. Elmas ve mücevher satış noktaları bulunan Vashi'nin CEO'su Vashi Dominguez, CN-BC'ye verdiği bir röportajda tüketicilerin zümrüt, yakut ve safire olan ilgisinin tekrar dirildiğini söylüyor.

Geçtiğimiz son üç yılda zümrütün değeri yüzde binlik bir artış yaşarken yakut ise 2005 yılından bugüne yüzde 60 değerlendi. "Elmaslar bir kadının en yakın arkadaşı oldu hep fakat şimdi diğer değerli taşlarla sıkı bir rekabete girmek durumunda ve bunun tek sebebi ise kadınlar" diyen Dominguez, kadınların tercihlerinin pazarı yönlendirdiğini ve talepleriyle değerli taşların fiyatlarını devamlı artırdıklarını belirtiyor.

Dominguez diğer değerli taşlara olan ilgideki bu artışın bir sebebinin de zümrüt, yakut ve safir üretiminin geçtiğimiz yıllarda sert bir şekilde artması.

Pazarın genelde bağımsız üreticiler tarafından yönlendirildiğini ve bu yüzden istikrar ve güvenilirliğin her zaman çok önemli olduğunu ifade eden Dominguez, "Şimdi ise kaynaklarını sıkı bir

şekilde pazara enetgre eden ve etik yöntemlerle çıkartılan lüks değerli taş arzında istikrar sağlayabilen birtakım şirketler var" diyor. Perakende CEO'su Dominguez, tüketiciler tarafından elmasın değerinin artık daha düşük olmadığını ve elmasın halen geniş bir kesimde çok popüler olduğunu belirtiyor.

Araştırma firması Euromonitor verilerine göre, ABD'den sonra ikinci sırada yer alan Çin elmas pazarının hacmi son beş yılda üç katı büyüyerek 22.8 milyar dolara ulaştı. Öte yandan büyüklüğü ve kesimi ile göz kamaştıran "Pembe Yıldız" elması, geçtiğimiz kasım ayında İsviçre'nin Cenevre kentinde 83.4 milyon Amerikan dolara alıcı olarak şimdiye kadar bir açık artırmada en yüksek fiyata satılan değerli taş olmuştu. Sotheby's Müzayede Evi tarafından bir yüzüğün üzerinde açık artırmaya sunulan elmas, yaklaşık beş dakikada yeni sahibini bulmuştu.

ÖNCELİĞİMİZ İŞ GÜVENLİĞİ

SAFETY IS OUR PRIORITY

- SAG DEĞİRMENLER
- BİLYALI-ÇUBUKLU DEĞİRMENLER
- DİK TABLALI DEĞİRMENLER
- SEPERATÖRLER
- KOMPLE ÖĞÜTME ve SEPERASYON TESİSLERİ

TOSB ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ 1. Cadde 15. Sokak No: 2 41420 Çayıröva / KOCAELİ
Tel: +90 (262) 658 13 40 (5 hat) Fax: +90 (262) 658 05 27 e-mail: ersel@ersel.com

www.ersel.com

MADENCİLİK BİZİM İŞİMİZ!

Madencilikle ilgili en kapsamlı tedarik ağı, dünya lideri markalar ve madencilik sektörüne yön veren profesyonel deneyim Borusan Makina'da sizin için bir arada...

BUNUN İÇİN VARIZ!

https://twitter.com/BMGS
https://www.facebook.com/borusanmakinaevsagirselenleri
www.bmgs.com.tr

444 1 228 KULAGIMIZ SİZDE

©2014 Caterpillar, Borusan Makina ve Diğer Sistemleri, Tüm Hakları Saklıdır. CAT, CATERPILLAR logoları, "Caterpillar Sana" ile burada yer alan bütün ve bütün diğer Caterpillar'ın resmi ticari markalarıdır, izinsiz olarak kullanılamaz.

İran'ın Maden Rezervleri Arttı

İran'daki Maden ve Madencilik Sanayi Geliştirme ve Yenileme Örgütü (IMIDRO), son 9 ayda 30 ton altın, 90 milyon ton demir ve 120 milyon ton kömür rezervi tesbit edildiğini bildirdi.

IMIDRO'nun resmi internet sitesinden yapılan açıklamada, IMIDRO, Sanayi Maden ve Ticaret Bakanlığı ve Jeoloji Kurumu'nun üçlü işbirliğiyle başlayan araştırmalar sonucunda, rezerv tesbitlerinin geçen yılın aynı dönemine göre önemli ölçüde büyüdüğü belirtildi.

Açıklamada, son 9 ayda yapılan maden araştırma çalışmaları hakkında şunlar kaydedildi:

“Sondaj bölümü çalışmaları yüzde 264, örnek alma çalışmalarında yüzde 425, sondajda yüzde 312 ve jeofizik çalışmalarında da yüzde 291 oranında büyüyerek önemli ölçüde verim sağladı. Maden araştırmaları geçen kış başından itibaren faaliyete başladı. Araştırmalar 3 yıl içerisinde uygulanacak ve ülke genelinde maden bölgelerinin 200 bin kilometre karesini kapsayacak.”

IMIDRO'un son istatistiklerine göre, bu süre zarfında 90 milyon ton demir cevheri ve 120 milyon ton kömür rezervi tesbit edildi. İran'ın Batı Azerbaycan eyaletindeki Tekab ilçesine bağlı Zere Şuran bölgesinde ise daha önceden tesbit edilen 89 ton altın rezervi yaklaşık 30 ton daha arttı.

İyilam eyaleti Jeoloji Kurumu Başkan Yardımcısı Behruz Berna, İran'ın maden rezervleri açısından dünyada ilk 10 ülke arasında, Ortadoğu'da ise ilk sırada yer aldığını söylemişti. 7 bin 500 çeşit maden yatağının bulunduğunu belirten Berna, ülkedeki maden yataklarının değerinin 770 milyar dolara ulaştığını, bu miktarın yüzde 30'unun kullanılmadığını ifade etmişti.

Committed to safety & minimizing environmental impact

Safety above all
We've built a strong reputation around providing safe and reliable solutions. Through training, education, continued development and a commitment to adhering to the highest quality standards, our goal is to help eliminate work-related incidents, injuries and occupational illnesses while providing efficient returns for your operation.

Environment
We care about the world we live in. We continually strive to reduce the environmental impact of our operations and business activities. Working together, our optimized equipment, sustainable technologies and expert learnings provide customers with new ways to responsibly develop the world's resources.

For more information visit us at www.flsmidth.com

FLSMIDTH

TPAO Afganistan'da Petrol ve Doğalgaz Arayacak

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından Afganistan hükümeti ile yapılan anlaşma sonucu TPAO tarafından Afganistan'ın kuzeyinde gerçekleştirilecek petrol ve doğal gaz arama çalışmalarını için TPAO Genel Müdürlüğü'ne bağlı 30 kişilik sondaj, kuyu tamamlama ve ağır nakliyat birimlerinden deneyimli bir ekip oluşturuldu.

Nakliyatı devam etmekte olan projenin 2 ay sonra Afganistan'da sondaja geçmesi beklenirken gidecek olan ekibin, 3 bin 500 metre derinlikte petrol ve doğal gaz arama çalışmaları yürüteceği öğrenildi.

Türk Maadin Şirketi A.Ş.
Barbaros Bulvarı Eser Apt. No:78/19
Balmumcu - Beşiktaş / İSTANBUL
Tel : 0212 347 57 00
Faks : 0212 288 98 29
E-mail : info@turkmaadin.com

Staj Anıları

• Melih TURHAN - Maden Yüksek Mühendisi

Mühendislikte stajın önemi büyük. Hele Maden Mühendisliğinde hayati önemi haiz. Mesleği öğrenebilmek ve hatasız yapabilmek için eğitim sırasında okulda, dershanede öğretilemeyen, öğrenilemeyen birçok bilgi ve deneyim staj sırasında fiilen görülerek ve yapılarak öğrenilebilmektedir. Son yıllarda ise eğitimin bu safhasına önem verilmemekte, öğrenciler gerek kendi kişisel nedenlerinden, gerek işverenlerin stajyere olumlu bakmamasından ve gerekse de fakülte veya okulların bu işin üzerinde durmamasından iyi staj yapılamamakta, hatta bazen hiç staj yapmadan mezun olunabilmektedir.

Mayıs 2014'te yaşadığımız Soma Kömür İşletmelerindeki facia ve son günlerdeki (Ekim 28 günü) Ermenekte yaşanan su baskını olaylarının nedenleri arasında orada çalışan veya o işletmeleri denetleyen mühendis ve teknik adamların eğitimlerinde staj yetersizlikleri olasılığı beni bu konudaki anılarımı yazmaya yönlendirdi.

9 Ocak 2014 tarihli Milliyet Gazetesinde Yazar Abbas Güçlü'de konuyla ilgili "Staj Neden Çok Önemli?" başlıklı yazısında stajın önemini anlatırken "İşe girmenin olmazsa olmaz kurallarının en başında iyi bir eğitim kadar iyi bir staj dönemi geçirmiş olmak geliyor. Çünkü hemen her işveren, iş başvurularında deneyim istiyor." diyordu.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası da, yayınladığı bildirimlerle ilgili herkesi, staj konusunda duyarlılığa davet ediyor ve şu şekilde uyarıyordu: "Ülkemizde maden mühendisliği eğitimi veren tüm yüksek öğrenim kurumlarının yönetmeliklerince, staj ya da pratik çalışma yapmak, eğitimin zorunlu bir bölümü olarak görülmekte ve maden mühendisliği eğitimi alan tüm öğrencilere bu pratik çalışmayı yapma yükümlülüğü getirmektedir."

Bizim öğrencilik yıllarımızda Odamızın belirttiği bu yükümlülükleri hem üniversiteler, hem işverenler ve hem de öğrenciler yerine getirmeye çalışıyorlardı. O zaman da bu yükümlülüklerin Türkiye dâhilinde yüzde yüz yerine geldiği iddiasında değilim. Ancak dış ülkelerde bilhassa Almanya'da ve Avusturya'da yapılan stajlarda bunun layığı ile yapıldığı düşüncesindeyim. Aşağıdaki anılarımda da hem o zamanki stajları anlatırken bu günlerde yapılan stajlarla olan farkı görececek hem de dış ülkelerde o zamanlar stajların ne kadar ciddiye alındığını ve nasıl yapıldığını gözlemleyeceksiniz.

1956 yılında Ergani Bakır Madeni'nde staj yaparken Diyarbakır'a yaptığımız geziden bir resim. Solda Erdil Ayvazoğlu, sağda Coşkun Unan

Resim 3

GLİ Değirmisaz Kömür İşletmesi'ndeki İlk Stajım

Yıl 1955. İTÜ Maden Fakültesinde birinci sınıfı bitirdik. Taşkılla binasında Mimarlık ve İnşaat Fakülteleri arasında Dekanlığımız Boğaza bakan cephede giriş katında ortada bir yerde küçük bir bölümde idi. Sınıfımızın mevcudu otuzbeş kişi idi. Yaz geldi. Dersler bitti. Her öğrencinin yazları bir maden işletmesinde en az bir buçuk ay staj yapması zorunlu. Fakülte beş yıllık. Yani mezun olunca Yüksek Mühendis olacağız. Mezuniyete kadar dört yaz asgari birer buçuk aydan altı ay eder. Bunlara onbeş günlük Topoğrafik harita alma ve Jeolojik Harita alma stajlarını da eklersek toplam yedi aylık staj yapar.

Staj yeri bulma sıkıntımız yok. Etibank ve TKİ gibi devlet kuruluşları alacakları stajyer sayısını dekanlığa bildiriyor. Dekanlık öğrencilerin hangisinin nerede staj yapacağını belirliyor. Listeler dekanlığın ilan tahtasına asılıyor. Staj dönemi Temmuz başından Eylül sonuna kadar. Temmuz, Ağustos, Eylül aylarını içeren bu dönem birer buçuk aylık iki devre halinde uygulanıyor.

Listeler asıldı. O yıl benim GLİ'de (TKİ'ye bağlı Garp Linyitleri İşletmeleri) staj yapmam planlanmış. GLİ merkezi Tunçbilek'te (Tavşanlı-Kütahya) idi. Şansıma ikinci dönem (yani 15 Ağustostan Eylül sonuna kadar) olan devre çıkmış. Ben bunu öğrenince sevindim. Çünkü staja gidinceye kadar olan zamanda memleketime gidip annem babam ve akrabalarımı hasret giderebilecektim. Onlar daha o sıralar Yunanistan'da Batı Trakya'da Gümülcine'deydi. Henüz İstanbul'a geç etmemişlerdi.

Bu arada GLİ ve Değirmisaz Linyit İşletmesi hakkında biraz bilgi vereyim:

Türkiye Kömür İşletmeleri bir devlet kuruluşu olarak 1938'de Etibank'a bağlı Değirmisaz Kömür İşletmesiyle başlamış. Mayıs 1939'da Tunçbilek (Tavşanlı-Kütahya) Kömür İşletmesi kurulmuş. Ardından Eylül 1939'da Soma Kömür İşletmeleri kurulmuş. 1940'ta da bu üç işletme birleştirilerek GLİ (Garp Linyitleri İşletmeleri) olmuş. Bunlar devlet işletmeleri. Soma Manisa'ya bağlı bir ilçe. Tavşanlı (Tunçbilek) Kütahya'ya, Değirmisaz da Kütahya'ya bağlı.

1957'de TKİ Etibank'tan ayrılarak merkezi Balıkesir'de olan müstakil bir kuruluş olmuş ve GLİ'yi bünyesine almış. Sonra TKİ merkezi en büyük işletmesinin bulunduğu Tunçbilek'e nakledilmiştir. Değirmisaz İşletmesi rezerv tükenmesi nedeniyle 1966 yılında kapanmıştır.

İşte ben 1955 yılının Ağustos ayının ortalarında memleketten dönüp staja başlamak üzere Tavşanlı-Tunçbilek'teki GLİ Müessesesi Müdürlüğü'ne başvurduğum. O zamanlar bu günkü gibi her yere otobüs seferleri yok. İstanbul'dan Tavşanlı'ya Eskişehir aktarmalı trenle gittim. Tavşanlı istasyonu Eskişehir-Balıkesir demiryolu hattı üzerinde. Tunçbilek Tavşanlı'nın Kuzeyine düşüyor. Tavşanlı'dan Tunçbilek'e kısa 10 kilometre kadar bir demiryolu bağlantısı var. O arada çalışan bir trenle Tunçbilek'e vardım. Bu hat Kömür işletmelerinin özel hattı imiş. 1957 yılında TCDD'ye bağlanmıştır. İşletmeye vardığımda GLİ Müessesesi Müdürü Sayın Hilmi Dokuzoğlu ile de tanıştım ve kısa bir görüşme yaptığımızı hatırlıyorum. Sonra bana Staj yerimin Tunçbilek İşletmesi değil, yine oraya bağlı Değirmisaz Kömür İşletmesi olduğunu bildirdiler. Değirmisaz İşletmesi Müdürlük olarak değil "Baş Mühendislik" olarak yönetiliyor. Geri döndüm. Yine trenle Tavşanlı'dan aktarmalı Değirmisaz'a vardım.

Değirmisaz o zamanlar otobüslerin çalışabileceği karayolu bağlantısı olmayan Tavşanlı'ya 40 kilometre kadar uzaklıkta batıda, ancak demiryolu ile ulaşılabilen küçük bir köy ve bir istasyondur. İstasyonda işletmenin misafirhanesi bulunuyordu. İşletme yönetim binaları ocaklara yakındı. Ocaklar da istasyonun ve Emet deresininin 2 kilometre kadar Güneyinde Kızılbük denilen yerde idi. İşletmeye başvurduğumda giriş işlemlerini yaptıktan sonra bana haki renk bir tulum, bir baret, bir çift postaldan ibaret iş kıyafeti verdiler. Kalacak yer olarak ta istasyon mahallesinde demiryoluna paralel bir yol üzerindeki stajyer lojmanı olan bir binada yer gösterdiler. Binanın ortasında uzun bir masa olan bir salonu vardı. Salona açılan odalarda üçer dörder kişi kalıyorduk. Yemek için de aylık "tike" denilen küçük kuponlardan ibaret cildi vermişlerdi. İstersek bunlardan birer tane koparıp işletme yemekhanesinden yemek yiyebilecektik.

1957'de TKİ Etibank'tan ayrılarak merkezi Balıkesir'de olan müstakil bir kuruluş olmuş ve GLİ'yi bünyesine almış. Sonra TKİ merkezi en büyük işletmesinin bulunduğu Tunçbilek'e nakledilmiştir. Değirmisaz İşletmesi rezerv tükenmesi nedeniyle 1966 yılında kapanmıştır.

Ülkemizde maden mühendisliği eğitimi veren tüm yüksek öğrenim kurumlarının yönetmeliklerince, staj ya da pratik çalışma yapmak, eğitimin zorunlu bir bölümü olarak görülmekte ve maden mühendisliği eğitimi alan tüm öğrencilere bu pratik çalışmayı yapma yükümlülüğü getirmektedir.

Bize çalışmalarımıza karşılık bir ücret te verileceğini öğrendik. Günlük (yevmiye) 10 TL. Az para değil. Bize göre iyi.

Lojmanda bizim sınıftan yedi sekiz arkadaşız. Zonguldak Maden Teknik Okulu'ndan gelen stajyer arkadaşlar da var. Tam rakkamı şimdi hatırlamıyorum. Ancak toplam on beş yirmi kişiyi buluyordu. Bizim sınıftan hatırlayabildiğim kadarıyla (sanırsam) bu devrede Aydın Göktan, Nuri Helvacı, Erdil Ayvazoğlu, İbrahim Bozan, Yücel Bilgin, Sedat Uz ve ben vardık. (İbrahim Bozan arkadaşımızı ne yazık ki erken kaybettik. Allah rahmet eylesin.) Diğer arkadaşlar ya diğer devrede veya Tunçbilek yahutta Soma'da staj yaptılar. İsimler de hata yaptıysam arkadaşlarım beni affetsin. Ertesi gün işe başladık. Maden üç vardiya çalışıyor. Yeraltı işletmesinde iki kartiye (bölüm) var. Her kartiye bir maden mühendisine bağlı. Ayrıca bütün ocağa bakan "Emniyet Mühendisi" var. Onlar "İstihsal Üst Mühendisi"ne, o da "Başmühendis"e bağlı. Başmühendis Hasan Mumcu. Kendisi ile staj esnasında görüşüp tanışmak kısmet olmadı. Ama mühendis olduktan sonra karşılaştık. Dirayetli ve tanınan bir maden mühendisi idi.

İlk Yeraltına Girişimiz

Bizi gündüz vardiyasına ayırdılar. Ocak ağzında tertip yapıldı. Kartiye Mühendisimiz Sıtkı (Özkazanç?) Bey stajyer arkadaşları birer birer deneyimli usta veya çavuşların yanına verdi. Onların kontrolü altında ocağı ve işi tanıyacağız. Sonra bir program dâhilinde değişik işlere verileceğiz. Kolay değil. İlk defa yeraltına giriyoruz. Beni de Direk Çavuşu Mehmet Ali Çavuş'un yanına verdi Sıtkı Bey. Mehmet Ali Çavuş ocakta maden direklerinin sarfiyatını takip ediyor. Maden direği önemli bir maliyet unsuru çünkü. Galerilerde ve ayaklarda tahkimat tamamen ağaç maden direkleri ile yapılıyor.

Mehmet Ali Çavuşla beraber puantaj

kartımızı göstererek ocak ağzına yakın lambahane binasından bataryalı elektrikli lambamızı aldık. Galeriyeye girdik. Yürüyerek ayağa gidiyoruz. Diğer arkadaşlar kendi grupları ile ayrılıp gittiler. Ben duygularımı kontrol için bazen lambamı söndürüp karanlıkta kendimi dinliyorum. Çok ilginç bir duygu. Mutlak sessizlik. Hiç bir şey görmüyor ve duymuyorsunuz. Ama bana ilginç geldi. Hiç korkmadım. "Ben bu mesleği seveceğim" diye düşündüm.

Ayağa vardıktan sonra Mehmet Ali Çavuş beni bir kaç işçi ile tanıştırdı orada bıraktı. Kendi işini görmeye gitti. Değirmisaz işletmesinde yeraltında çalışan işçiler o zamanlar hep mahkûmlardı. Ayakta tanıştığımız kişiler de öyle. Sonradan bu madenlerde mahkûm çalıştırma yöntemi kaldırıldı. Tanıştıktan sonra ben bir kenarda bekleyip çalışmalarını gözlemlemeye başladım.

Kömür, arka göçertmeli "Uzunayak" metodu ile üretiliyordu. Bir have kazı havesi, onun arkasında sallantılı oluğun çalıştığı bir have, onun arkasında da "domuzdamı" havesi bulunuyordu. Domuzdamlarının arkası tedricen göçmeye bırakılıyor. Rumble (dolgu) yapılmıyor. Kazılan kömür sallantılı oluk vasıtasıyla ayak alt yolundaki bir oluğa oradan da yarım metre küplük vagonetlere yükleniyor. Kömürde bu vagonetlerin dolusu altı yüz kilo geliyor. Bir lokomotif bu vagonları katar halinde ocak ağzındaki harmana veya tumbaya götürüyor. Üretilen kömür kaliteli yüksek kalorili bir linyit kömürü. Isıl değeri 6500 kilokalori/kg üzerinde.

Ayakta basınç çok fazla. Ara sıra bazı çatlamalar ve çatırtılar duyuluyor. Basınç sonucu çam maden direklerinin çıkardığı sesler bunlar. Çalışan işçiler bundan pek ürkmüyorlar. Ayağın bastığını anlıyorlar. Çam direklerin özelliği, lifli oldukları için kırılmadan çatlayarak ses vermesi. Buna "İhbar Hassası" diyorlar. Yani bu günkü dille "haber verme özelliği". Önlem almak veya altından kaçmak için za-

man kazandırıyor. Bu çok önemli bir özellik. Diğer birçok ağaçta bu özellik yok. Hemen kırılıveriyorlar. Onun için maden direği olarak pek makbul değiller.

Kazı arında (ayak aynasında) ilerledikçe haveler de ilerliyor. Oluklar da bir ileri haveye alınıyor. Son haveye yeni domuzdamları kuruluyor. Aradaki domuz damları sökülüyor ve ayağın arkası yavaş yavaş göçmeye bırakılıyor. Bu göçme bilhassa isteniyorsa, tavan bir müddet sonra direk ve sarmaların kaldıramayacağı kadar basınca maruz kalabilir, direkler ve sarmalar tamamen kırılarak ayak kapanabilir. Bu olay aniden de olabilir. Bazen havenin son kazıları yapılacağı sırada nakliye havesinde tavan o kadar alçalıyordu ki ana yola nerde ise sürünerek inebiliyorduk.

Değirmisaz İşletmesinde yeraltında gördüğüm ilginç ve benim için çok yararlı deneyimlerden biri de bazı galerilerde yürürken sıcaklığın birden artması. Bunun nedenini sorduğumuzda, galerinin eski imalata yakın geçtiği ve eski imalatta yangın olduğu şeklinde yanıtladılar. Kömürü ayaklardan yüzde yüz üretmek mümkün olmuyor. Mutlaka içeride bir miktar kömür kalıyor. Terk edilen ayaklarda yeterli havalandırma olmayınca ısı dışarı atılmıyor ve kömür bir müddet sonra kendiliğinden yanmaya başlıyor. Bu nedenle o bölümler yangın barajları ile kapatılıyor ve ona yakın geçen galeriler de ahşap tahkimat kullanılmıyor. Onun yerine oraları beton veya dayanıklı tuğla tahkimatla geçiliyor. Yanma olayının tipik bir örneğini galeri ağzındaki ocak harmanında da gördük. Harmana dökülen kömür yığını iki metreden yüksek yapılmıyor. Uzun müddet stokta bekleyen veya iki metreden daha yüksek yığılan kömür stokta da için için yanmaya başlıyor.

Değirmisaz İşletmesindeki bir buçuk aylık ilk stajımız henüz fakülte-

olsak bile, ikinci sınıfta başlayan bu ders için bize çok yararlı bir hazırlık oldu. Çünkü o derste bize anlatılacak olanları çok daha bilinçli dinlemek, daha iyi kavramak imkânımız oldu.

Bu arada stajda biraz iş dışındaki zamanlarımızı nasıl geçirdiğimizden de bahsedeyim. Tabii ki tavla ve kağıt oyunları bir çok arkadaşın boş zamanlarını dolduruyordu. İstasyona yakın olmamız sebebiyle bazı günler Balıkesir-Eskişehir trenini karşılamak ve seyretmek, bazı günler futbolu seven arkadaşlarla futbol oynamak zamanımızı alıyordu. Hatta biz stajyerler aramızda bir takım kurduk ve işletmenin takımı Değirmisaz Linyitspor futbol takımı ile bir maç yaptık. Maçı biz kazandık. Çünkü aramızda Erdil Ayvazoğlu gibi iyi bir futbolcu vardı.

Sel ve Derede Mahsur Kalanları Kurtarışımız

Değirmisaz staj döneminden hafızamda kalan bir başka olay da bir sel esnasında yaptığımız kurtarma çalışmalarıdır. Onu anlatmadan geçmeyeyim. İstasyon mahallesindeki lojmanımızdan ocaklara ekseriya yaya gidip geliyorduk. Yol Emet Deresi yatağının içinden geçiyordu. Yatak genişti. Ama dere bu yatağın istasyona yakın tarafında iki üç metre genişlikte bir su halinde akıyordu. Suyun üzerinde dere seviyesinden üç metre kadar yüksekte kemerli bir köprü vardı. Bir gün ocağın gelirken sık sık olduğu gibi dört arkadaş aramızda tavla iddiası oluştu. Bu iddia üzerine yıkanmadan ve kıyafet değiştirmeden hemen yakında yol kenarındaki kahvehanede tavla başına oturduk. Kahvenin önünde yol kenarındayız. Tavla partisi bitmeden hava karardı. Şiddetli bir yağmur başladı. Biz oyuna devam ederken ocaklar tarafından gelenler derenin yükseldiğini yüksek sesle konuşuyorlardı. Biz de kulak kabarttık, ilgilendik. Tavla oyununu bırakarak kalktık yola çıktık. Ben ve iki arkadaş dere tarafına yürüdük. Tavlada yenilmekte olan arkadaş bizden ayrıldı. Lojmana gitti.

Dere kenarına yaklaştığımızda suyun çok yükseldiğini gördük. Su aktığı dar yerden taşmış bütün yatağa yayılmıştı. Aşağı yukarı yüz metreden fazla genişlikte sütlü kahverenginde bulanık bir su hızla önümüzde akıyordu. Suyun ortasında biri bir tümsekte bekleyen diğeri ise ince bir ağaca tırmanmış sallanmakta olan iki kişi gördük. Tümsekteki kişi suyun tam ortalarında diğeri ise ondan yirmi-yirmi beş metre kadar ötede idi. Su gittikçe yükselmekte idi. Bu kişiler suyun birdenbire yükselmesi ile bu tarafa geçememişler ve çareyi yüksekçe bir yere çıkmakta bulmuşlardı. Bekliyorlardı. Ama buldukları yerlerde devamlı kalmaları imkânsız görünüyordu.

Biz üç arkadaş bu insanlara nasıl yardım edebileceğimizi aramızda konuşmaya başladık. Tek tek yüzerek veya yaya yanlarına gitmemiz mümkün değildi. Su hızlı akıyordu, bizi de sürükler götürürdü. Başka bir araç ta yoktu. Köprünün bizim tarafımızda henüz su yoktu, ama gelmek üzereydi. Derken benim aklıma bir fikir geldi. Suyun o anki yüksekliğini tahmin edebiliyordum. Boyumuzu geçmezdi. Hatta omuz hizamıza kadardı. Ama acele etmezsek boyumuzu da geçebilirdi. Üç arkadaş köprünün üzerine çıktık. Kollarımızı omuzlarımızdan bağlayarak birbirimize destek olarak üçümüz birden köprüyü geçtik. Suyun içinde birbirimizden ayrılmadan yan yan yürüyerek kırk metre kadar ilerde tümseğin üstündeki arkadaşın yanına ulaştık. Onu aramıza aldık yine aynı şekilde geriye yürüyerek köprünün kara tarafına bıraktık. O kurtulmuştu. Biz durmadan aynı şekilde diğer arkadaşın yanına gittik. Bindiği ağaç ince idi ve suyun itmesiyle devamlı eğiliyordu. Ayakları suya değmeye başlamıştı. Yavaşça onu da aramıza aldık. Yine köprüye doğru yürüyerek geri geldik. Suyun boğazımız seviyesinden yukarıya çıkmasına ramak kala onu da kurtarmış olduk. Suyun aktığı dere zeminin düzlüğünü bilmemiz bize yardımcı oldu. Aslında biz de hayatımızı tehlikeye atmıştık. Su yükselmeye devam etti ve İstasyon

mahallesindeki dereye yakın evleri de bastı. İnsanları dereден kurtarıldıktan sonra o evlerde canını kurtarıp ta önemli eşyalarını alamayan insanlara da yardım ettik. Evler genellikle tek katlı idi ve kapılardan pencerelerden evlerin içine su dolmuştu. Zemindeki halı kilim yatak vesaire su altında idi. Ama masa sehpa üstündeki bazı eşyalar radyo,dikiş makinası gibi kıymetli şeyleri kurtarmaya yardım ettik. Bu kurtarma olayından sonra Değirmisazda meşhur olduk. Herkes bize kahraman gibi muamele etti.

Ergani Bakır Madenindeki Stajımız

1956 yılı yazında ikinci stajımızı Ergani Bakır Madeninde yaptık. Bu işletme EtiBank'a ait açık işletme yöntemi ile çalışılan Flotasyonu ve İzabehanesi ile kombine bir metal madeni idi. İlk önceleri Diyarbakır ilinin Ergani ilçesine bağlı imiş. Onun için Ergani Bakır Madeni ismini almış. Maden işletmesinin yakınındaki yerleşim birimi gelişerek "Maden" ilçesi olmuş ve Elazığ iline bağlanmış.

Ergani Bakır Madeni tarihi bir maden. Milattan önce 2000 yıllarında buradaki madenin Asuriler tarafından işletildiği biliniyor. Daha sonra Romalılar, 12. asırda Araplar tarafından işletilmiş. Osmanlılar tarafından da ve bilhassa 1850-1915 yılları arasında işletilmiş.

Bizim staj yaptığımız yıllarda EtiBank'ın önemli bir işletmesiydi ve yılda 20 bin ton kadar % 99 Cu içeren "Blister Bakır" ürettiyordu. İlk yıllarda % 10-12 veya daha yüksek Cu içeren cevherler doğrudan izabeye verilerek çalışılıyormuş. Cevher tenörü düşünce önce 250 ton/gün kapasiteli flotasyon tesisi kurulmuş. O zamanlar flotasyona % 8 Cu içeren cevher besleniyormuş. Sonra kapasite 750 tona çıkarılmış. Tenör düştükçe flotasyon tesisinin kapasitesi artırılmış. 1970 yılında 3360 ton/ güne çıkarılmış. Beslenen cevher tenörü % 1,65 Cu' a düşmüş.

Etibank bu işletmeyi 1995 yılına kadar çalıştırmış, fakat rezervin azalması tenörün düşmesi ve devlet işletmesi olarak ekonomikliğini kaybetmesi sonucu kapatmıştır. 1996 yılında maden özelleştirilerek bir firmaya verilmiş, kalan rezervler bu özel firma tarafından bir on sene kadar daha işletilmiştir. Anlaşma müddetinin sona ermesi nedeniyle işletme hakkı bu firmadan alınarak başka bir özel firmaya verilmiştir.

Bizim staj dönemimizde Maden'de Zonguldak Maden Teknik Okulundan staja gelenlerle beraber yirmi-yirmi beş kadar öğrenciydik. Hatırlayabildiğim kadarıyla Coşkun Unan, Erdil Ayvazoğlu, Müfit Alpmen (Müteveffa), Aydın Bircan (Müteveffa), Çetin Başer (Müteveffa), Aziz

İşözen, Cevat Gülsoy (Müteveffa), Aydın Göktaş, Sırrı İnceler ve diğer arkadaşlarla beraberdik. (Kaybettiğimiz arkadaşlarımız burada anıyor ve onlara tanrıdan rahmet diliyorum.) Hatırlayamadığım arkadaşlarımdan da özür diliyorum.

Bize kalacak yer olarak eski hapis-hane binasını göstermişlerdi. Bu işletmede de daha önceleri, Değirmisaz'da olduğu gibi mahpuslar çalışıyormuş. O binayı yatakhane şeklinde düzenlemişler. Bir büyük salon ve dörder beşer kişilik odalar vardı. Salon da koğuş şeklinde idi.

İşe başladığımız gün Maden Üssünde Baş Mühendis Zahit Bey ile tanıştık. Dekapaj ve Açık İşletmeden sorumlu mühendiste Mehmet Bey idi.

Sırasıyla Dekapaj (Madenin üstündeki cevhersiz örtü tabakasının kaldırılması), Cevher üretimi, Flotasyon, İzabe bölümlerinde birer hafta bazen on gün çalıştık. Yahut gezip, görüp inceledik. Bir ara ana yatak dışındaki cevherleşmelerin aranması işinde Weiss bölgesinde yeraltı arama sondajı yapıyordu. Onu da gördük.

Açık işletme (Graden) de denilen "Basamaklı Yöntem"le yapıyordu. Basamak genişliği 10-30 metre kadar, yükseklik ise 10 metre kadardı. Ekskavatörlerle (o sıralar Almanca'dan geçme "bagger" ifadesi de kullanılıyordu.) (Resim 1 Açık İşletmeden sorumlu Mühendis Mehmet Bey'i böyle bir kepçenin önünde "sağda" diğer arkadaşlarla gösteriyor.) Kazılan örtü katmanı ve cevher basamaklara kurulan raylı sistemle ve bir diesel lokomotifin çektiği devrilebilen vagonetlerle pasa döküm yerine veya flotasyon fabrikasına taşıyorduk. Sert yerlerde bazen dinamit te kullanılıyordu. Açık işletmenin taban kotunda flotasyon fabrikasına giden bir irtibat galerisi nakliye yolunu kısaltmıştı. Bu yolun üstündeki basamaklardan üretilen cevher konik oluk depolarına dökülüyordu. Oluklardan doldurulan vagonlar lokomotifle galeri vasıtasıyla flotasyona götürülüyordu. Flotasyonda üretilen ve izabeye beslenen bakır konsantresinin tenörü ise % 18 Cu idi. Bu raylı sistem kısıtlı kapasite ve yetersizliği nedeniyle sonradan terk edilerek damperli kamyonla taşıma sistemine dönüştürülmüştür.

İş dışında sosyal hayatımızdan da biraz bahsedeyim. Gündüz vardiyasında çalışıyorduk ve bu vardiyanın saatleri sabah 6'dan 14'e kadardı. Yani öğleden sonra akşama kadar epey zamanımız oluyordu. Gerçi sabahları da işletmeye yakın Arpa meydanındaki Cilo Dayı'nın aş evinde kahvaltı ederken işe giriş saatlerini genellikle kaçınyorduk. Ama stajyer olduğumuz için ve sorumlu olduğumuz bir iş olmadığı için bize göz yumuluyordu. Öğle yemeklerini bazen işçi yemekhanesinde bazen işletmenin

Resim 1

Resim 2

lokantasında "alakart" yemekler yiyerek çözümlüyorduk. Akşam yemekleri de hakeza öyle. Bazı arkadaşlar yemekten sonra hemen kâğıt oyununa otuyorlardı.

Bazılarımız (ben de bu gruba dâhilim) spor salonunda güreş yaparak veya başka bir sporla meşgul olarak vakit geçiriyorduk.

Tatillerde ise Diyarbakır'a veya Elazığ'a gidiyorduk. Bu yolculuklar trenle oluyordu. 1956 yılında Kurban Bayramı staj dönemine rastlamıştı. Bu tatilden yararlanarak Diyarbakır'a gittiğimizi hatırlıyorum. Orada bir gece otelde kalmıştık zannederseniz. Diyarbakır'ı gezerken resimler çekti miştik. (Resim 2 Aziz İşözen'le (çömelmiş olan Aziz) beni "o zamanlar Balkanların ve Ortaşark'ın en büyük sineması" olduğu söylenen binanın önünde gösteriyor. (Resim 3'te yine Diyarbakır caddelerine solda Erdil Ayvazoğlu sağda Coşkun Unan poz verirken) Diyarbakır'da eski şehir surları ve dört köşe saat kulesi ilgimi çekti. Ama hafızamda kalan en hoş anı, o sıcak günlerde sırtlarında özel güğümleri ile meyankökü şerbeti satan satıcılar oldu. Çünkü şerbet gerçekten çok ferahlatıcı ve serinleticiydi.

Ergani Maden stajından hatırımda kalan diğer bir anı ise Elazığ-Sivrice Gölü kenarında açık havada geçirdiğimiz gece idi. Etibank'ın bu göl

kenarında bir misafirhanesi vardı. Biz bir hafta sonu oraya gitmeye karar verdik. Cumartesi günü öğleden sonra Diyarbakır'dan Elazığ tarafına giden yolcu treni vardı. O trenle Maden'den Sivrice'ye gidecek, gölde yüzecek, bir gece misafirhanede kalıp ertesi gün dönecektik. Dönüş için tren saati de uygundu. Haydarpaşa-Kurtalan Ekspresi bu hattın geçiyor. İşletmede misafirhanede kalmak için müracaat ettiğimizde bize yer olmadığını söylediler. Biz pek inanmadık. Stajyer olduğumuz için bize yer vermek istemediklerini düşündük. Ama gerçekten haklı olabilirlerdi. Bu gibi kamu yerlerinde bilhassa yazın yer bulmak için çok önceden rezervasyon yapılması gerektiğini hayata atıldıktan sonra öğrendik. Biz bu redde rağmen, hepimiz yatakhane-den gece örtündüğümüz battaniyeleri yanımıza alarak Sivrice'ye gittik. Sekiz, on kişi varız.

Misafirhane tarafındaki göl kenarında demiryolu ile göl kıyısı arasında açık bir alana bir kamp kurduk. Yanımıza biraz nevale de almıştık. Suyu girdik yüzdük. Eğlendik. Pekiyi yüzemeyenlerle dalga geçtik. Derken akşam oldu. Karanlık bastı. Sohbet, eğlence bitti. Uyuyacağız. Ancak kimimiz böyle kırdı uyumaktan korkuyor. Tedirgin oluyorlar. Börtü böcek, fare, yılan, kurt, tilki vesaire gelir, ısırır diye endişe ediyorlar. "Kamp kurduk" dedim, ama kampımız yere serdiğimiz battaniyelerden

ibaret. En sonunda etrafta çalı çırpıyı temizleyerek iki halka halinde ayaklarımız dışı, başlarımız ortaya gelecek şekilde yatmaya karar verdik. İki halkanın arasına da birimizin gömleğine bir arı resmi çizerek iki buçuk, üç metrelik bir söğüt dalına takıp İTÜ flamasını diktik. Arada geçen bir iki trenin yaptığı gürültülerin de böldüğü yarım yamalak bir uykudan sonra sabahı ettik. Yine trenle Maden'e döndük.

Almanya Stajım

Fakültenin üçüncü sınıfını bitirdik. 1957 yılı yaz ayları idi. İkinci ve üçüncü sınıfta Maden İşletme I ve II derslerini de gördük. Birçok arkadaş İAESTE'de yabancı dil sınavlarına girerek yurt dışında staj yapma imkânını elde ediyordu. Biz de Yücel Bilgin ve diğer arkadaşlarla Almanca sınavına girdik. Ben bu sınavı kazandığım halde sonradan Maden İşletme hocamız Prof. Wöhlbier'in alman asistanının verdiği bir mektupla İAESTE'den kazandığım yere değil başka bir işletmeye gittim. Hocamızın tercihi idi bu.

Ben o yıllarda hala Yunanistan tabiiyetinde (uyruğunda) idim. O nedenle Gümölcine'ye uğramam oradan Almanya'ya gitmem gerekiyordu. Öyle de yaptım. Selanik üzerinden trenle Almanya'ya Duisburg'a gitim. Duisburg Ruhr havzasının batısında önemli bir madenci şehridir. Bana önerilen staj yeri ise daha da batıda Hollanda sınırına yakın Moers kentine bağlı Kamp Lintfort köyünde (?) idi. Bu köy bizim köyler gibi değil tabii. İşletme de asistanın bana ifade ettiğine göre Avrupa'nın en modern kömür madeni işletmesi idi. Günlük taşkömürü üretimi 8000 ton imiş. Yeraltında işçi sayısı 1000 kişi. Yerüstü tüm fabrikalar dâhil toplam 8000 kişi idi.

Kamp Lintfort'a vardığımda İşletme idari binasına girerken kapıda büyük bir sürprizle Erdüş Örnekle karşılaştım.

Knappenheim'dan iki görünüş) Daireler müstakil modern apartman dairesi gibi. Banyosu ve ayrı mutfağı da var. Erdüş'le beni ayrı ayrı dairelere verdiler. Dairelerde alman stajyer öğrenciler de var. Bunların çoğu maden yüksek okullarından mezun mühendisler olup zorunlu bir yıllık stajlarını yapmaktalar. İki de yugoslav stajyerle karşılaştık.

Resim 4

Aynı Fakültedeniz. O bizden bir sınıf yukarıda idi. Yani dördüncü sınıfı bitirmişti ve Almanya'da bu ikinci stajı olacaktı. Bu karşılaşmaya çok sevindim. Bizi Personel Müdürüne yönlendirdiler. Herr Dorman bizi gayet ilgi ile karşıladı. Ben Prof.Wöhlbier'in asistanının mektubunu verdim. Erdüş'ün Almancası her ne kadar geçen sene Almanya'da staj yapmış olsa da, benim kadar iyi değildi. Benim hem lisede yabancı dilim Almanca idi, hem de üniversite de muafiyet sınavına girmeyip Almanca derslerine devam etmişim. Bazen benim ona yardım etmem gerekiyordu.

İşletmenin adı-Zeche Friedrich Heinrich – (Yani Friedrich Heinrich Ocakları). Giriş işlemleri yapıldı ve Herr Dorman bizi Knappenheim'a gönderdi. Burası stajyerlerin ve misafir işçilerin kaldığı bir site (yurt). İşletmeye beş kilometre kadar uzaklıkta yeşil

bir alan etrafındaiki katlı her katta dörder dairesi bloklerden oluşan bir site. Her cepheye böyle birer blok var. Bir yönetim binası ve bir de restoran binası var. (Resim 4 ve 5 Knappenheim'dan iki görünüş) Daireler müstakil modern apartman dairesi gibi. Banyosu ve ayrı mutfağı da var. Erdüş'le beni ayrı ayrı dairelere verdiler. Dairelerde alman stajyer öğrenciler de var. Bunların çoğu maden yüksek okullarından mezun mühendisler olup zorunlu bir yıllık stajlarını yapmaktalar. İki de yugoslav stajyerle karşılaştık. (Resim 6 Knappenheim'da stajyerlerle. Sol başta ben, yanımdaki bir Yugoslav stajyer diğerleri alman).

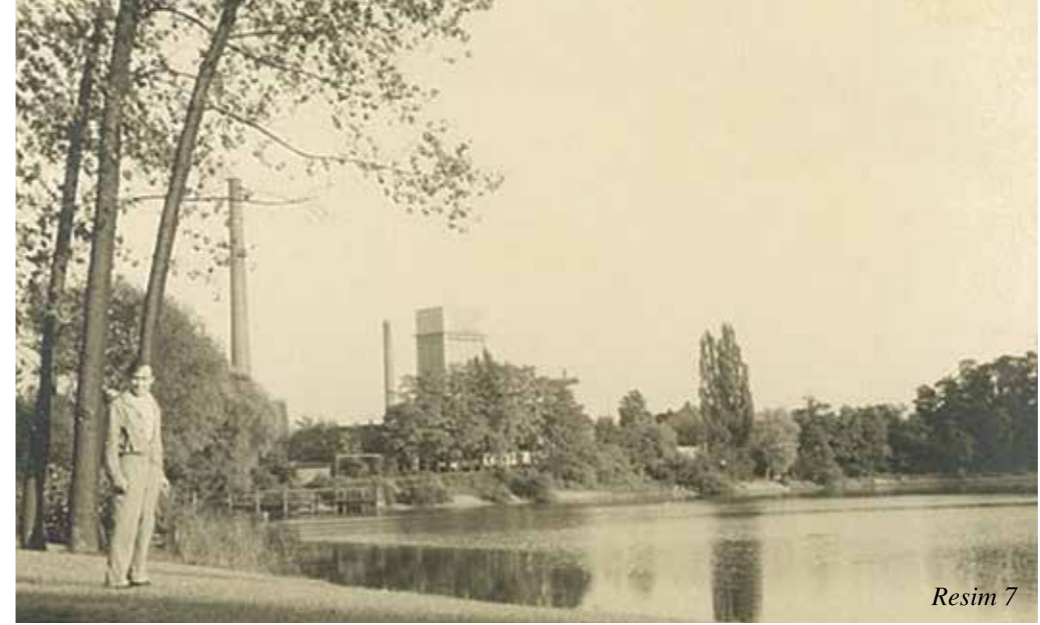
Benim kaldığım dairede yedi kişi idik. Bir Fransız Metalürji Mühendisi ile ben aynı odada kalıyoruz. Metalürji mühendisi Almanya'da kok kömürü konusunda staj yapmaya gelmiş. Bizim İşletmede Taşkömürü'nden Kok kömürü üretimi olduğu gibi, kömürden metan gazı, kükürt ve benzin elde edilen fabrikalar var. (Resim 7 Kamp Lintfort'ta küçük yapay bir göl kenarındayım. Arka planda betondan yapılmış üretim kuyu kulesi ve fabrika bacaları görülüyor.) (Resim 8 de başka bir yerden çektiğim fotoğraf. Arka planda biraz uzakta olsa Kuyu kulesi ve fabrika bacaları fark ediliyor.)

Ocağa Gidiş

İş elbisesi, baret, burnu sert (darbeye dayanıklı) postallar ve bir matara verdiler.

Resim 6

Kamp Lintfort'ta küçük yapay bir göl kenarındayım. Arka planda betondan yapılmış üretim kuyu kulesi ve fabrika bacaları görülüyor.)

Resim 7

Akülü lambayı ocağa girerken alacağız. Ertesi gün işe başlayacağız. Üç vardiya çalışılıyor. Vardiya 06–14; 14–22; 22–06 saatlerinde. Biz 06 -14 vardiyasındayız. Sabah saat 05.30'da bekçi geldi bizi uyandırdı. Giyinip yemekhanede kahvaltı edeceğiz. Nitekim yemekhaneye giderken Erdüş'le buluştuk. Kahvaltımızı ettik. İkişer adet yağlı kâğıda sarılmış çift dilim arası tereyağ sürülmüş salamlı ekmeğe verdiler. Ocağa ara öğün olarak yiyeceğiz. Mataralarımıza da meyva suyu yahut şekersiz kahve veya çay alabiliyoruz.

Heim'in (yurdun) önüne servis otobüsü geldi. Bindik. Saat 06'dan önce kuyunun önünde idik. Lambalarımızı aldık. Lambaların aküleri üzerinde (kablo yok, daha kullanışlı, istediğiniz yere asabiliyorsunuz), belde kemere takılmıyor. Karpit lambalarına

Resim 5

Resim 8

benziyor. Personel kuyusuna geldik. Kuyuda çift kafes çalışıyor. Her kafes dört kat, her kat on altı kişi alıyor. Yani her seferde bir kafesle 64 kişi aşağıya iniyor. Derinlik 600 metre. Bir buçuk, iki dakikada kuyu dibine iniliyor. Kuyu dibinde markanızı kutuya atıyorsunuz. Burada 16'şar kişilik vagonlar dizi dizi bekliyor. Elektrikli lokomotiflerin çektiği o katarlar işçileri üretim yerlerine götürüyor. Ayaklar kuyu dibine 5-6 kilometre uzaklıkta. Trenle bu on onbeş dakika kadar sürüyor. Sonra 1700 metre kadar rampa yürünüyor. Ayağa öyle varılıyor. Saat 07 gibi ayak'ta idik. Yani kuyu başından çalışma yerine varıncaya kadar bir saat geçti. Bizi önce öğrenci ve acemi işçilerin ça-

lıştığı ayağa verdiler. Önce ramble (dolgu) malzemesini domuzdamlarının arkasına kürekle atma işini yaptık. Sonra kömür kazı işinde de çalıştık. Bu ayakta toplam bir ay 14,40 DM yevmiye ile çalıştık. O yıllarda daha Avrupa Birliği ve Euro yoktu. Alman parası marktı. (DM = Deutsche Mark).

Bu ilkçalışma ayı zarfında bizi haftada iki gün ocağa sokmuyorlardı. Ayrı bir dershanede eğitim alıyorduk. Konular: İşletmenin tanınması, Güvenlik Kuralları, Ocak yangınları, Nasıl hareket edileceği, Önlemler v.d. Yürüstü işletme birimlerini ve bu arada diğer fabrikaları da gezdik.

Bir ay sonra bizi bir irtibat galerisinin taranması işine verdiler. Yevmiyemiz de 39,50 DM'e yükseltilmişti. Galerinin kesiti basınç yüzünden daralmıştı. Yarım daire kesitli bu galeri yarı çapı 1 metre kadar genişletilerek yeniden I profil demir tahkimatla donatılıyor. Demirler arasına beton levhalar konuyor ve arkası betonla dolduruluyordu. Burada da onbeş gün kadar fiilen çalıştıktan sonra mekanize ayağa kömür üretimine verildik.

Erdüş'le beni iki ayrı kazmacı ustanın yanına pasacı olarak verdiler. Ayak boyu 100 metre. Damar kalınlığı 1,80 metre kadar. Her 4 metreye bir kazmacı ve bir pasacıdan oluşan ekip kurulmuş. Have genişlikleri 75 santim. Tahkimat demir direklerle ve demir sarmalarla yapılıyor. 75 cm'de bir direk ve sarma konuluyor. (Arına dik sarmalar) Sarmaların üstüne de tahta kamalar enine sürülüyordu. Direk araları basınca göre hesaplanmış. Her ekip 4 metre enindeki kömür aynasını 1,5 metre kazarak ilerletmek zorunda. Bu hacim 16 ton'dan fazla kömüre tekabül ediyor. Kazı martopikör denilen tabancalarla yapılıyor. Kazmacı bu işi yaparken pasacı da dökülen, düşen kömürü bir arka havadaki zincirli konveyöre atmak zo-

runda. Açılan boşluğa da bekletmeden tahkimatı yapmak mecburiyeti var. Onu da aynı ekip yapıyor.

Daha o sıralar (Hobel maschiene) denen kömür kazıcılar yok bu işletmede. Hidrolik direkli yürüyen tahkimatta yok. Yani bizim çalıştığımız bu ayak bu günkü anlayış ve teknolojiye göre tam mekanize değil. Ama ayak randımanı olarak adam başına 8 tondan fazla kömür üretiliyor. Bizim küremeye yetiştiremediğimiz kömürleri bazen kazmacı ustalarımız küreği ele alıp yardım ederek atıyorlar. Çünkü kazı ve tahkimatı tamamlayamazsak saat 13'teki dönüş trenini kaçırabiliriz. Saat 10'da yemek molası var. Yarım saat. Konveyör o sırada duruyor. Ceplerimizdeki kâğıda sarılı sandviç veya ekmekleri o arada olduğumuz yerde yiyor, mataralarımızdan kahve veya çayımızı içiyoruz.

Zincirli konveyörün have değiştirilmesi diğer vardiyada yapılıyor. Ayağın domuz damları arkasındaki dolgu işi de diğer vardiyada yapılıyor. Ramble malzemesi basınçlı hava ve borular vasıtasıyla arkaya püskürtülerek dolduruluyor.

Üretimini bitiren ekip saat 13'te de-

sandriden yürüyerek aşağı iniyor. Aşağıda oluk başında bekleyen tren biniliyor. Tren bütün ayak işçisini aldıktan sonra kuyu dibine doğru hareket ediyor. Orada puantör tarafından yüksek sesle numaralar okunarak markalar geri dağıtılıyor. Saat 14'e yaklaşmıştır. Müteakip vardiyanın işçilerinin öbür taraftan boşalttığı kafeslere sırayla biz biniyoruz. Vardiya 8 saatlik olduğu halde, kuyudan çalışma yerine gidış, gelişler nedeniyle iki saat ve yemek molası için de yarım saat düşerse ayakta fiili çalışma beş buçuk saat oluyor. Kuyudan çıktıktan sonra kendimizi bile tanıyamayacak durumda kömür tozuna bulaşmış olduğumuz için kirli elbiseleri çıkarıp asacağımız salona geçiyoruz. Bu arada lambalarımızı şarjhaneye bırakıyoruz. Salonda dolap yok. Kirli iş elbiseleri tavandan sarkan zincirlere asılıyor. Zincirler tavanda asılı bir makaradan geçiyor, elbiseler yukarı çekilerek zincirler herkesin numarasının yazılı olduğu duvardaki bir çengele takılıyor.

O salondan tamamen çıplak olarak yandaki sıcak sulu duşların devamlı aktığı bölüme geçiliyor. Utanmak yok. Biz Türklere bu durum biraz tuhaf geliyordu. İlk önceleri çekine-

Resim 9

Kamp Lintfort'ta parkta heykelin önündeyiz. Heykele tırmanmış olan Üner Güner. Aşağıda sağda ben, solda Celal Kurtuluş.

Yine aynı heykelin önünde solda Celal Kurtuluş, ortada Üner Güner ve sağda Hasan Tahsin Ayaz) (Ne yazık ki bir kaç yıl evvel Celal'i ve Hasan'ı kaybettik. Allah rahmet eylesin.) Onlar benden daha büyük sınıfta idiler. Celal, Erdüş'le aynı sınıfta idi. Hasan'la Üner ilk dönem öğrencisi idiler. Yani o yıl mezun olmaları gerekirdi.

Resim 10

rek utanarak duşa girdik. Ama sonra biz de alıştık. Herkes birbirinin sırtını sabunlamasına yardım ediyor. Hatta yıkanırken yanınıza düşmüşse, hiç tanımadığınız biri gelip size "Sırtınızı sabunlayayım mı?" diye yardım teklif edebiliyor. Bu duştan sonra en önemli olan şey gözlerinizde kirpik diplerine yapışmış olan kömür tozunu çıkarmak. Onun için krem kullanılıyor. Yoksa başka türlü çıkmıyor. Krem kullanmazsanız şehirde sürmeli gözlü dolaşırsınız. Duştan sonra temiz elbiselerin çıkarıldığı bölüme geçiliyor. Orada da askıda zincirler var. İndiriyorsunuz. Giyiniyorsunuz. Servisle Heim'a gidiyorsunuz. Öğle yemeğinizi lokanta kısmında yedikten sonra isterseniz istirahat çekilin, isterseniz gezin.

Almanya'daki bu üç aylık stajımdan hatırımda kalan birkaç olayı anlatmam gerekir.

Arkadaş Ziyaretleri

Almanya'da Ruhr havzasında diğer şehirlerde staj yapan arkadaşlarımız da vardı. Hafta tatillerinde bazen birbirimize ziyarete gider gelirdik. Örneğin Resim 9 ve 10'da görüldüğü gibi Duisburg ve Moers'e yakın

işletmelerde çalışan arkadaşlar bizi ziyarete gelmişlerdi. (Resim 9 Kamp Lintfort'ta parkta heykelin önündeyiz. Heykele tırmanmış olan Üner Güner. Aşağıda sağda ben, solda Celal Kurtuluş. Resim 10 yine aynı heykelin önünde solda Celal Kurtuluş, ortada Üner Güner ve sağda Hasan Tahsin Ayaz) (Ne yazık ki bir kaç yıl evvel Celal'i ve Hasan'ı kaybettik. Allah rahmet eylesin.) Onlar benden daha büyük sınıfta idiler. Celal, Erdüş'le aynı sınıfta idi. Hasan'la Üner ilk dönem öğrencisi idiler. Yani o yıl mezun olmaları gerekirdi.

Bir defasında da ben Recklinghausen'de staj yapan Şinasi Eskikaya ve Yücel Bilgin'i ziyarete gitmişim. Kamp Lintfort'tan Moers'e kadar otobüsle gidiliyor. Oradan sonra Recklinghausen'e tren veya tramvay ulaşımı var ve daha sık. Dönüşte de Moers'e kadar ulaşım araçları daha sık. Ama Moers'ten Kamp Lintfort'a son otobüs gece 01'de kalkıyor ve başka araç yok. Şinasi ve Yücel'den ayrılmak zor olmuş ki ben Moers'e geldiğimde son otobüsü 10 dakika ile kaçırmışım. Kamp Lintfort Moers'e 12 kilometre uzaklıkta. Herkes Pazartesi günü iş başı yapacağı için sokaklarda kimse yok. Ortalıkta taksi

falanda yok. Kaldık mı yaya! Yaya gitmekten başka çare yok. 12 kilometreyi yürüyeceğim. Ama Moers'ü bilmiyorum. Şehirde çıkış yolunu bulmak için epey dolaştım. Sonunda çıkış yolunu buldum. Batıya giden şehirlerarası bir yol bu. Ama paralel bir bisiklet yolu var yanında. O yolu aldım. Gidiyorum. Yanımdan hızla arabalar geçiyor. Kimsenin durduğu yok. Bana aldırış etmiyorlar. Allahtan yağmur yağmıyor. Tempolu adımlarla yürüyorum. İki veya ikibuçuk saatte Kamp Lintfort'a varmam lazım. Vardiya ya yetişmeyi umuyorum. Çünkü yevmiye kaybetmek istemiyorum. Bir ara yol bir ormanın içinden geçerken rüzgârın yarattığı ses ve uğultular beni bayağı korkuttu. Ama yoluma devam ettim. Heim'a epey yaklaşmışım ki hafif hafif yağmur atıştırmaya başlamasın mı? Çok endişelendim. Neyse ki üstümde palto var. Almanya'da yazın da şiddetli yağmurlar yağar. Fazla ıslanmadan yatakhane vardım. Saat 04 idi. Demekki Moers'ün çıkışını ararken epey zaman kaybetmişim. Soyunup hemen yattım. Bir saat kadar uyuduktan sonra bekçi geldi. Herkesi uyandırıyor. Beni de uyandırdı. Ama ben uykumu alamamış olduğum için hemen kalkamadım.

Bekçi tekrar geldi.Yüksek sesle “Moment aufstehen!” diye bağırdı. Bana isimle “Hadi kalk!” demek istiyor. Ama bana neden “Moment” diyor. Onu açıklayayım.

O sıralar Yunan pasaportlu olduğumu daha önce söylemişim. Türkiye’ye geldikten sonra aldığımız soyadları Yunanistan’da geçerli değil. Onun yerine pasaporta soyadı yerine Dedemin ismi yazılmıştı.

Dedemin adı ise “Mehmet” olmasına rağmen Yunanlı memur bunu “Mehmet” olarak yazmış. Alman memur da bunu “Moment” olarak okumuş ve bekçiye benim ismini “Moment” olarak vermiş. Olay bundan kaynaklanıyor. Ben zar zor da olsa uyanıp kalktım ve vardiyaya yetiştim.

Almanya anılarım arasında İşletme doktoru ile ahablığımız, onun bizi evine davet edip güzel Mosel şarabı ikram etmesi vardır. Bu zat Birinci Dünya Savaşı sırasında Çanakkale Savaşı’na katılmış orada bir ayağından vurulmuş, biraz aksak yürüyen Türk dostu bir Alman doktoru idi. Bizi evine davet etti. İkramda bulundu. Memnun olduk. Biz de ona karşılık vermek istedik. Türk Kahvesi ikram etmeyi düşündük. Ancak Türk Kahvesi yapacak ince öğütülmüş bir kahve bulamadık. Kahve satan bir dükkândan iyi kavrulmuş kahveyi iki defa çektiler almak istedik. Satıcı kız kahveyi tekrar makinaya koydu. Çalıştırdı. Ancak çıkış olduğundan hiç kahve gelmedi. Kahve makina içinde yok oldu. Satıcı kız kızardı. Bozardı. Kahvenin kaybolduğunu söyledi. Biz de böyle bir şey beklemiyorduk. Şaşırdık. Kahveyi alamadan çıktık. Bu yüzden Alman doktor arkadaşımızı kaldığımız yurda davet edemedik. Çok mahçup olduk ve üzüldük.

Bir diğer anı da o günlerin modası ile ilgili. Türkiye’de elektronik cihazlar pek yok. Hep dışardan ithal ediliyor. O sıralar almanların “Tonband” dedikleri teypler (ses kayıt cihazları) pek revaçta. Almanya’ya her giden böyle bir cihaz almadan gelmiyor.

Şahsi eşya sayıldığından gümrük vergisi de yok. Türkiye’de satılırsa iyi para da ediyor. İşte Erdüş’te bu modayı bildiği için (Bir önceki yıl da Almanya’da staj yapmanın deneyimi) bir gün elinde nerede ise bir bavul kadar büyük TK-2 model bir teyp cihazı ile heim’a geldi. Son günlerimizde bu cihazla epey vakit geçirdik. Ben bu hevese pek kapılmadım.

Başıma Gelen İş Kazası

Almanya’da stajda başıma gelen iş kazası ile bu bölümü bitireyim. Kömür ayağında çalışırken bir direği dikmekte geciktik. Alman ustam acele ile tavanda kalan son kömürleri düşürüyordu. Ben de küremek için onun işini bitirmesini bekliyordum. Sağ elimle de bir direğe tutunuyordum. Bu direk çalışma noktasına yakındı. Farkına varmadan tavandan kopan irice bir kömür parçası elimin üstüne düştü. Yüçük parmağımın tırnağına yakın kısmında bir kaç santim boyunda derin bir yara açtı. Yara kanıyordu. Hemen (steiger’e) ayak çavuşuna haber verildi. O sağlık memurunu çağırdı. Benim parmağa ayakta ilk müdahale yapıldı ve sardı. Kanama durdu. Bu durumda artık çalışamazsın dediler. Vardiyanın bitmesine 1 saat kadar vardı. Beni desandriden aşağı yolladılar. “Orada kömür taşıyan lokomotifin operatörüne göster o seni kuyuya götürür” dediler. “Ya götürmezse” dedim. “Pasaportun elindeki sargı, onu görünce lokomotif sürücüsü seni yanına alacaktır” dediler. Nitekim desandriden ana yola indim. Biraz bekledikten sonra boş vagonlarla lokomotif geldi. Doluları alıp giderken beni de kuyu dibine götürdü. Aşağıdan yukarıya telefonla yaralı personel geliyor diye haber verdiler. Bana da yıkanmaya gitmeden önce “revire uğra kendini doktora göster, kayıt yapılsın” demişlerdi. Öyle yaptım. Revirde elime yeniden pansuman yapıp, yeni sargılar sardı, sonra yıkandım. Beni yurda yolladılar. Öğleden sonra da saat 14’te hastane sevisi gelip seni alacak, hastaneye götürecektik” dediler. Hakikaten tam saatinde servis geldi.

Beni hastaneye götürdü. Bu üç dört işletmenin ortak olduğu büyük bir hastane idi. Doktor parmağımdaki yarayı inceledi, yara tırnak dibine de dokunmuş, temizledi, dikti. Bana 15 gün istirahat verdi.

Bu istirahat müddetince ben Almanya’dan ayrılmadım. İstirahatim bittikten sonra işlemlerimi yaptırıp Yunanistan üzerinden Türkiye’ye döndüm.

Avusturya’daki Stajım

Yıl 1958. Dördüncü sınıfı bitirdik. İA-ESTE’de yabancı dil sınavını kazandık. Bu defa şansımıza Avusturya’da Steiermark eyaletinde Judenburg yakınlarındaki Fohnsdorf’ta 1250 metre derinlikte bir linyit kömürü işletmesi düştü. Yine Gümülcine ve Selanik üzerinden Avusturya’ya gittim. O günlerde Atina-Viyana arasında Avusturya demir yollarına ait “Tauern Express” diye bir tren çalışıyordu. O trene Selanik’ten bindim. Yugoslavya’yı geçtikten sonra Viyana’dan önce Steiermark’ın merkezi Graz’ta indim. Çünkü buradan Fohnsdorf’a gitmek daha kestirme.

Trenden indiğimde gece yarısı idi. Fohnsdorf’a gidebileceğim ulaşım aracı trendi ve ilk tren sabahleyin kalkacaktı. Sabaha kadar istasyonda beklemek, kanapede uyuklamak istemedim. Otele gitmek te işime gelmiyor. Şehre inip otel arayıp buluncaya kadar sabah olacak, belki uyuyup kalacağım ve gün kaybedeceğim. Masrafı da ayrı. Böyle düşüncelerle istasyon memuruna, buralarda kalabileceğim yakın bir yer bir “Gasthaus” bulunur mu? diye sordum. O da bana istasyonda bir “Kimsesizler Yurdu” olduğunu orada kalabileceğimi söyledi. Benim gibi yolculara da hizmet veriyormuş. Hem de bila bedel yani ücretsiz. Hemen istasyon binaları arasındaki o yurda gittim. Bekçi beni aldı. Kimlik sordu. Pasaportumu verdim. Burası okul yatakhanesi gibi bir yer, bir koğuş. Yataklar çift katlı ranzalar halinde. Çarşaf tertemiz ve beyaz. Hiç

Resim 13

yatılmadığı belli. Orada yattım. Sabah 07 gibi uyandım ve kalktım. Trenle Bruck an der Mur’a gittim. Aktarma yaparak Viyana-Klagenfurt trenine geçtim. Bu hat Avusturya’nın meşhur Maden Akademisinin bulunduğu Leoben’den geçiyor. Fohnsdorf’a gitmek üzere Zeltweg İstasyonu’nda indim. Kömür nakliyatı için buradan Fohnsdorf’a demiryolu bağlantısı var ama yolcu taşınmıyor. Bu nedenle Avusturya Demiryollarının işlettiği otobüsle Fohnsdorf’a geçtim. Burada Demir yollarının uğramadığı kasaba, köy ve yerleşim merkezlerine Demiryolları İşletmesine bağlı otobüslerle servis sağlanıyor.

Fohnsdorf’ta işletmeye vardıktan sonra beni yine stajyerlerin kaldığı bir yurt binasına gönderdiler. Tek kişilik bir odada kalıyorum. Aynı işletmeye staj için daha sonra iki Yunanlı ve iki de Mısrılı maden öğrencisi geldi.

Bu işletmede de üretim yöntemi “Uzun Ayak” yöntemi idi. Linyit damarı kalınlığı 2,50 metre idi. Çok derin bir linyit madeni olduğu için ocak

içindeki ana yollarda nakliyat basınçlı hava ile çalışan lokomotiflerin çektiği vagonlarla oluyordu. Kuyuda bir kafesin yeryüzünden üretim katına inişi üçbuçuk dakika sürüyordu. Kuyudan ayak taban yoluna kadar personel nakli de U kesitli boş kömür vagonlarına sıkıştırılan tahtalara oturularak yapılıyordu. Her vagona dört kişi biniyordu. Bu da pek konforlu değildi. Lokomotif her üç kilometrede bir hava deposunu basınçlı hava ile takviye ediyordu. Ayaklarda üretilen kömürün anayol üzerindeki oluklara kadar nakli ise desandrilere döşenmiş konveyör bantları ile oluyordu. (Resim 13 Ocakta kömür damarı içinde sürülen iki hazırlık galerisinin kesiştiği yerde o sırada orada birlikte çalıştığımız grupla çektiğimiz bir resim. Solda objektife bakmayan kişi benim.)

Konveyör bantlardan bazılarında galeri ilerlemelerinde çıkan pasa da taşınıyordu. Bir keresinde böyle bir bandın olduğu ve basınç nedeniyle kesitin daraldığı bir yerden geçerken ayağıma düşen iri bir taş nedeniyle

yaralandım. Ayağım kanadı ve postanın içi kan doldu. Kırık yoktu. Sadece kesilme ve ezik vardı. Hemen dışarı çıkarıldım. Bu yüzden dört gün kadar çalışamadım.

Fohnsdorf işletmesi hem teknik hem de sosyal imkânlar bakımından Almanya’da çalıştığım maden kadar modern değildi. Yurt’ta yemek verilmiyordu. Ama kalmak için bir ücret kesilmiyordu. Çalışma ve vardiya saatleri aynı idi. Ocağa girerken kahve kazanından mataranızı doldurabiliyordunuz. Ancak kahvaltı ve ara öğün için sandviç gibi yiyeceğinizi kendiniz hazırlamak, diğer öğünlerde yemek problemini de köyün bir lokantasında çözmek zorunda idiniz. Gerçi bize stajyer olarak (yanlış hatırlamıyorsam) 78 Avusturya Şilini veriyorlardı.

Bu da o günlerde 10 Amerikan Doları civarında bir para demektir. İdareli davranılırsa yemek parasına yetiyordu. Ayrıca Yunanistan’dan ayrılırken Babam bana bir miktar Amerikan Doları temin etmişti.

Resim 11

Bu nedenle pek sıkıntı çekmiyordum. Ben öğle ve akşam yemeklerini bazen kendim hazırlıyor, bazen de "Gasthaus Siebenbeck" te yiyordum. Bu köyün tanınmış bir lokantası idi. Yakınlarda başka da yer yoktu. İş dışında ve tatil günleri ya köyün futbol sahasında avusturyalı gençlerle futbol oynuyor yahutta yakın kasabalara gezmeye gidiyorduk. (Resim 12 Fohnsdorf'a yakın bir kasaba olan Knittelfeld'te üzerindeki yazı ve resimlerle süslemelerini ilginç bulduğum bir binanın önündeyim.) Avusturyalılar almanlara nazaran daha misafirperver ve daha insanlı. Buna ait bir örneği aşağıda anlatacağım. Yakın civarda başka kömür işletmeleri de vardı. Oralarda staj yapan fakülte arkadaşlarımı ziyarete de gidiyordum.

Bir hafta sonu örneğin Köflach'taki Kömür İşletmesinde staj yapan Aydın Bircan ve Hasan Kazanoğlu'nu ziyarete gitmiştim. (Şimdi her ikisi de rahmetli oldular. Kendilerini saygı ile anıyorum.) Aydın'la ben aynı sınıfta idik. Hasan ise bizden bir sınıf yukarıda idi. Geçen senede benim staj yaptığım Fohnsdorf'ta staj yapmıştı. Buralarda onun geçen yıldan tanıdıkları vardı. Pazar günleri şehirlerde danslı eğlenceler, kutlamalar düzenleniyordu. Biz de onlardan birine Hasan'ın önerisiyle katıldık. Köfla-

ch'ta çok güzel eğlendik. Ancak dönüşte ben bir problem yaşadım. Yanlış Otobüse Binmişim

Köflach'tan ayrıldım. En az üç aktarma ve otobüs-tren-otobüs yolculuğu ile Fohnsdorf'a dönebileceğim. Villach'tan Graz'a giden otobüse bir ara durakta bineceğim. Graz'dan trenle Bruck'a, orada aktarma yaparak yine trenle Zeltweg'e gitmem gerekiyor. Otobüsler Avusturya Federal Demiryollarının otobüsleri olduğu için trenlerle uyumlu sefer yapıyorlar. Trenlere yolcu taşıyor ve dağlık yerlerdeki köylerin, kasabaların ulaşımını sağlıyorlardı. Bu nedenle bir aksilik olmazsa planın aksaksız işlemesi ve aktarma istasyonlarında fazla beklemeden yola devam edebilmem lazım.

Ancak ben Köflach'tan otobüsle gelip Villach-Graz otobüsüne bineceğim durakta beklerken, önce gelen otobüse benim gideceğim otobüs sanarak yanlışlıkla binmişim. O otobüs ise ters istikamette giden Graz-Villach otobüsü imiş. Durumu 15 -20 dakika sonra bazı yolcuların aralarındaki konuşmalarından farkettim. Şaşırıp ve heyecanlandım. Hemen bir ara istasyonda durduğu zaman otobüs şoförüne durumu açıkladım. Anlayış gösterdi. "Merak etme dedi. Önümüzdeki istasyonda karşı yönden gelen otobüsle karşılaşacağız. O otobüse biner dönersin. Ben o otobüsün şoförüne söylerim. (Otobüs ücretini bilet karşılığı şoförler tahsil ediyordu.) Senden para da almaz." dedi. Şoförün ilgisine ve yardımına çok sevindim. Biraz rahatlamıştım. Gerçi en az iki saat kaybetmişim. İki otobüsün karşılaştığı durakta bir otobüsten inip diğerine bindim. Kendi kendime bu dikkatsizliği nasıl yaptım diye kızdım. Çok şükür ki Fohnsdorf'a geç saatte olmakla beraber aynı gün içinde varabildim.

Başka bir hafta sonu bir Avusturyalı arkadaş (onunla madenden arkadaş olduk, o da madende çalışıyordu.) (Resim 11 Bu arkadaşımın hatıra olarak bana verdiği bu resim

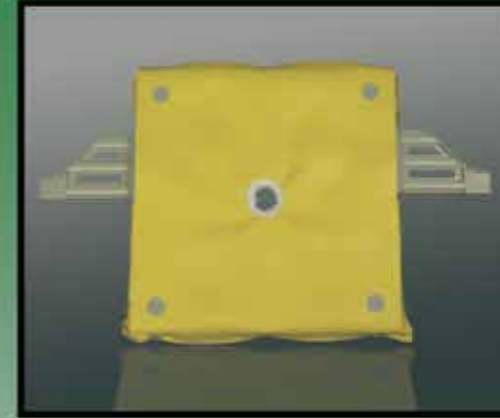
onun ocaktan çıkış halini gösteriyor.) Murau kasabasına gitmeyi teklif etti. Orası turistik tesislerin bulunduğu ve Tuna'nın bir kolu olan Mur nehrinin menbaının olduğu yermiş. Onun ailesi annesi ve kızkardeşi de oraya ayrı olarak gideceklermiş. O arkadaşla iyi anlaşıyorduk. Teklifini kabul ettim. Avrupa'da böyle doğal güzelliklerin ne kadar erken zamanlarda değerlendirildiği ve turizm anlayışının nasıl geliştiğini orada anladım. Birçok güzel otel, Gasthaus ve restoranlar vardı. Burada en ilgimi çeken şey yüksek dağın zirvesine doğru çıkan dar hat (doksan santim genişlikte) bir tren yolunun olması idi. Bu hatta lokomotifin tekerlekleri ve raylar dişli idi. Çünkü meyil fazla olduğundan düz tekerlekli sistemde sürtünme kuvveti yükü yokuş yukarı çekmeye yetmezdi. Vagonlar daha dar ve küçüktü. Doğaldır ki tren pek fazla hız yapamıyordu. Yavaş ta olsa yolcuları tepedeki restorana götürüp getirebiliyordu.

Fohnsdorf'taki üç aylık stajımı Eylül sonunda tamamladım. Yine Yunanistan üzerinden İstanbul'a döndüm. Çünkü Ekim ayı başlarında Fakülte açılıyor, dersler başlıyordu.

Resim 12

" Filtrasyonda 34 Yıllık Güvence "

- Sizlere filtrasyonda en iyi hizmeti verebilmek adına 34 yıllık üretim deneyimimizi Alman teknolojisi ile birleştirdik. Firmamız Alman SAATI Deutschland GMBH firmasının Türkiye genel distribütörüdür.
- Değişmez prensiplerimiz; daima kaliteli, sorunsuz imalat hizmeti, zamanında teslimat ve uygun fiyat olmuştur.
- Filtre pres plakası ve aksesuarları satışımızda bulunmaktadır.

süzerteks®
mensucat
SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.

Merkez : Tem Yolu Mahmutbey Mah.
İstoç Tic.Merk.34.Ada
No:75 Bağcılar / İSTANBUL
Tel. : 0212 659 88 40
Faks : 0212 659 88 43

Fabrika : Hadımköy, Atatürk Sanayi
Bölgesi Sırtıyolu Mevkii
Arnavutköy / İSTANBUL
Tel. : 0212 771 27 07
Faks : 0212 771 38 85

REKLAM İNDEKSİ

www.tmdr.org.tr

Esan.....	Ön kapak içi	Kurt Sondaj.....	53
Lösev.....	Arka kapak içi	Anagold.....	55
Burçelik	Arka kapak	YDS.....	57
Çayeli Bakır.....	01	Martin Engineering.....	70
Teknomar.....	09	Traxys.....	73
Meta Nikel.....	29	Dkib.....	75
Labris.....	31	Ciner.....	81
Ketmak.....	33	Artı.....	83
Ersel.....	35	Çeis.....	86
Aytemiz.....	37	Kuzey Biga.....	87
Asya Maden.....	41	Ant Group.....	93
Sandvik.....	43	Özfen.....	97
Akçansa.....	45	Eti Krom.....	99
Eti Bakır.....	47	Ersel.....	99
Kutman.....	49	Borusan Makina.....	99
MRT.....	49	Türk Maadin.....	101
Drager.....	49	Flsmidth.....	101
Milten Holding.....	51	Süzerteks.....	115
Demir Export.....	51		

Dergimizin reklam koşulları ve ücretleri konusunda bilgi almak için 0 212 245 15 03 numaralı telefonu arayabilir veya info@turkiyemadencilerdernegi.org.tr adresine mail atabilirsiniz

HER HEDİYE İLE ÇİFTE MUTLULUK

Bu yılbaşında bir fark yaratın ve alışverişinizi LSV Dükkan'dan yapın. En sağlıklı, doğal ve kaliteli malzemelerle üretilen, onlarca kategorideki yüzlerce ürünle hem sevdiklerinizi mutlu edin hem de bir iyilik yapmış olmanın mutluluğunu yaşayın.

Online alışveriş için:
lsvdukk.com

www.lsvdukk.com
LSV DUKKAN bir LÖSEV kuruluşudur.

“Yüksek Yakıt Tasarrufu”

- Çok amaçlı kullanım
- Yüksek performans
- Kullanıcı dostu

BURÇELİK Bursa Çelik Döküm Sanayii A.Ş.

Factory : Organize Sanayi Bölgesi, Sarı Caddesi No.15 16159 Bursa - Türkiye • T: +90 224 243 11 07 • F: +90 224 243 21 82
e-mail : burcelik@burcelik.com.tr • www.burcelik.com.tr

 burçelik